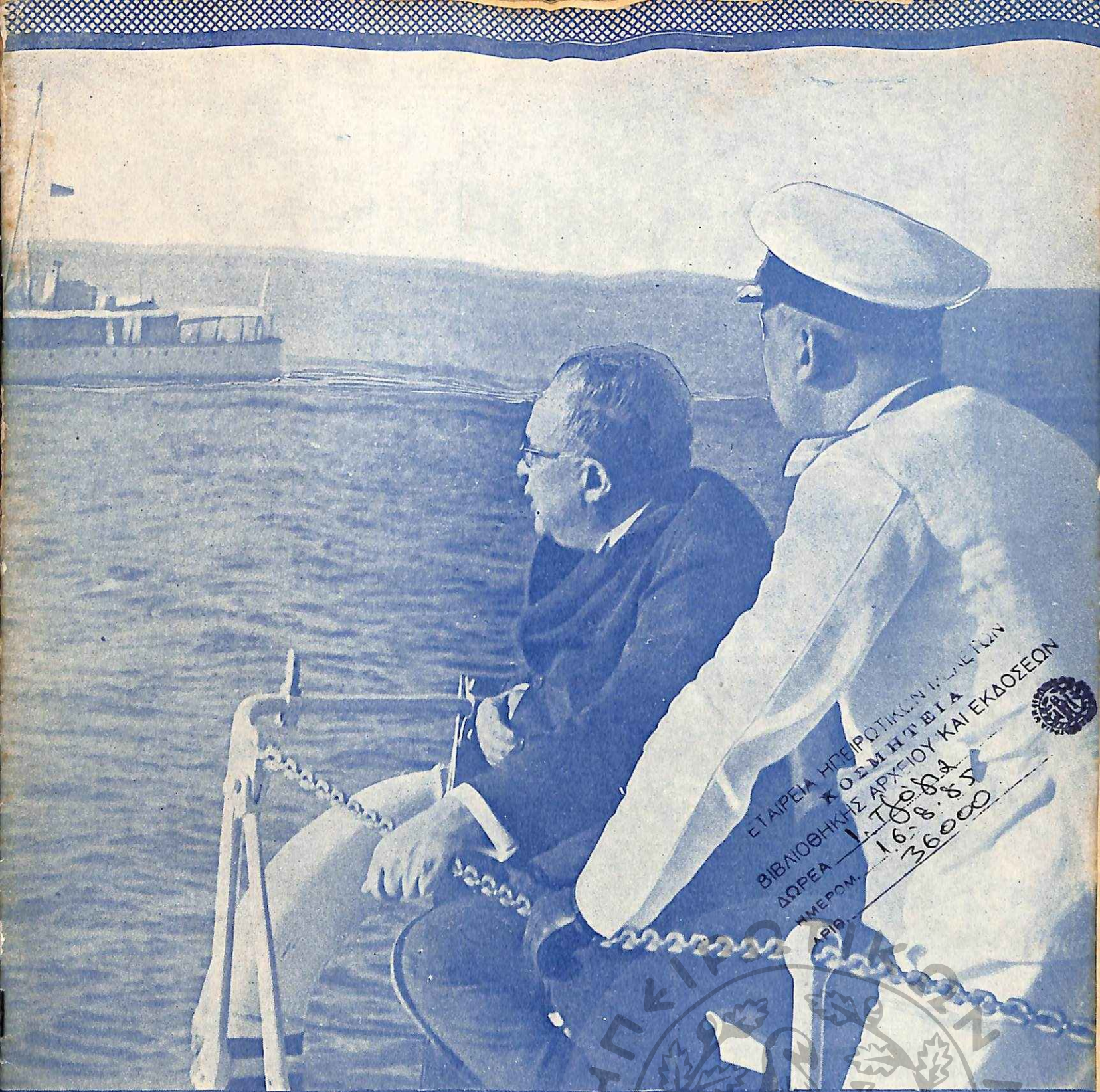

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
 ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
 ΔΩΡΕΑ 1. Τ. 8. 8. 8
 ΗΜΕΡΟΜ. 1. 6. 8. 8
 ΑΡΙΘ. 36000

Η Νεοροχία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 51
 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1939-Δ'.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 1.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 51—33 Σεπτεμβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160—200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80—100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40—50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1
Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας):
ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Γεν. Γραμματεῖαν Ε.Ο.Ν., Πλατ. Συντάγματος

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 30 Ἰουνίου 1939) ..... » 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Προεξόφλησις συναλλαγματικῶν καὶ γραμματίων εἰς διαταγὴν, τοκομεριδίων καὶ ἄλλων οἰωνδήποτε ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν τίτλων.

Ἀγορὰ καὶ πώλησις ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος.

Δάνεια καὶ πιστώσεις δι' ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγράφων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιρειῶν, ἐμπορευμάτων καὶ ἐνεχυρογράφων.

Προκαταβολαὶ ἐπὶ φορτωτικῶν καὶ πιστώσεις πρὸς παραλαβὴν φορτωτικῶν ἐν τῇ ἡμε-
δαπῇ καὶ τῇ ἀλλοδαπῇ.

Καταθέσεις ὤψεως, προθεσμίας καὶ διαρκεῖς εἰς δραχμάς.

Καταθέσεις Ταμειυτηρίου εἰς δραχμάς.

Τηλεγραφικαὶ καὶ ταχυδρομικαὶ ἐντολαὶ πληρωμῆς ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἐκδοσις πιστωτικῶν ἐπιστολῶν.

Ἐκδοσις ἐπιταγῶν ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Εἰσπράξεις συναλλαγματικῶν, γραμματίων εἰς διαταγὴν, ἐπιταγῶν, φορτωτικῶν καὶ ἄλλων ὀφειλῶν.

Ἀγορὰ καὶ πώλησις μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐν τῇ Χρηματιστηρίῳ Ἀθηνῶν διὰ λογα-
ριασμὸν τρίτων.

Φύλαξις χρηματογράφων παντὸς εἴδους.

Ἐμίσθωσις χρηματοκιβωτίων πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

Παροχὴ ἐγγυήσεων ὑπὲρ τρίτων.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3 1/2 % μέχρι δραχμῶν 125.000.—

ΟΥΨΕΩΣ πρὸς 3 % ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3 1/2 % — 4 1/2 %

Ὁ τόκος τοῦ Ταμειυτηρίου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως. Ἀπασαὶ αἱ καταθέσεις εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἡγγυημέναι ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπηλλαγμέναι τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀποταμίευσις.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ καὶ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ! Ἀποταμιεύετε καὶ καταθέτετε τὰς οἰκονομίας σας εἰς τὸ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Οὕτω προετοιμάζετε μίαν καλλιτέραν αὔριον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ συμβάλλετε συγχρόνως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31
35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ

Μὲ τὸ φύλλο αὐτῆς τῆς ἐβδομάδος τὸ περιο-
δικό μας κλείει τὸν πρῶτο του χρόνο. Θὰ μᾶς
συγχωρηθῇ ἐπομένως νὰ σταματήσωμε γιὰ μιὰ
στιγμὴ καὶ ν' ἀνασκοπήσωμε τὸν χρόνο αὐτόν,
ποῦ ἦτο κι' ἐδῶ, ὅπως εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους το-
μεῖς καὶ εἰς ὅλας τὰς σφαῖρας δράσεως τῆς
Ε. Ο. Ν., χρόνος ὀργανωμένης προσπάθειας. Ἐ-
νας χρόνος προσπάθειας καὶ ἀγῶνος ἐλλήνι-
κοῦ. Φυσικὰ μὲ τὸ χρόνο ποῦ κλείει ἡ «Νεολαία»
σήμερα, οὔτε ἡ ὀργανωμένη προσπάθεια ἀνακό-
πτεται, οὔτε ὁ ἀγὼν τελειώνει. Ὅσο θὰ κυλῶ
ἀστείρευτο, μὲ τοὺς αἰῶνες, τὰ θεῖα νερά του, τὸ
ποτάμι τοῦ Ἑλληνισμοῦ, θὰ συνεχίζεται αὐτὸς ὁ
ἀγὼν. Αἱ γενεαὶ ποῦ διαβαίνουν θὰ τὸν ἐμπιστεύ-
ονται εἰς τὰς γενεὰς ποῦ ἔρχονται. Καὶ κάθε
φορὰ θὰ τὸν φουντώνῃ νέα ὀρμὴ καὶ νέα πνοὴ
θὰ τὸν ἀνανεώῃ. Ἄν λοιπὸν εἴπαμε νὰ σταμα-
τήσωμε γιὰ ν' ἀνασκοπήσωμε τὸν χρόνο ποῦ
ἔκλεισε, τὸ κάμαμε περισσότερο γιὰ μᾶς, γιὰ νὰ
βεβαιωθοῦμε πῶς ἐσταθήκαμε καλά, ὅπου μᾶς
ἔταξε ὁ Ἀρχηγὸς καὶ τὸ χρέος μας. Ἡ βεβαίω-
σις αὐτὴ μᾶς εἶναι ἀπαραίτητη, γιὰ νὰ μᾶς ἐγ-
καρδιώῃ εἰς τὴν συνέχεια τοῦ ἀγῶνος.

Ἔχομε τὴν γνώμην ὅτι ἡμποροῦμε νὰ εἴμεθα
καὶ ἡμεῖς καὶ ἡ νεολαία τῆς Ἑλλάδος — εἰς τὴν
ὁποῖαν ἀνήκει τὸ περιοδικόν — ἱκανοποιημένοι μὲ
ὅσα ἐπετύχαμε τὸν πρῶτο χρόνο. Γνωρίζομε ὅτι
δὲν ἐφθάσαμε τὴν τελειότητα, ἀλλὰ ἡ τελειότης
εἶναι ἰδιότης τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος πρέπει
νὰ εἶναι εὐχαριστήμενος ἂν κατορθώῃ κάθε νέα
του πραγματοποιήσις νὰ εἶναι βελτίωσις τῆς προ-
ηγουμένης. Νομίζομεν ὅτι ἡ «Νεολαία» τὸ ἐπέτυ-

χεν αὐτό, ἂν ὅχι κάθε φορὰν, τοῦλάχιστον εἰς τὸ
σύνολον τῆς ἐργασίας τῆς τοῦ ἔτους καὶ τοῦτο
μᾶς δίδει τὸ θάρρος καὶ τὴν δύναμιν τῆς συνε-
χείας. Μέσα σ' ἓνα χρόνο ἡ «Νεολαία» ἐκυκλοφό-
ρησεν ὅσον καμμιά ἄλλη περιοδικὴ ἐκδοσις.
Τοῦτο εἶναι μία νίκη. Κατέκτησε τοὺς νέους καὶ
τὰς νέας τῆς Ἑλλάδος. Ἐγίνεν ὁ παραστάτης
καὶ ὁ συνεργάτης τῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ σχο-
λείου. Μὲ τὸν νέον χρόνον δὲν ἔχει παρὰ νὰ συνε-
χίσῃ τὸν δρόμον ποῦ τῆς ἐχάραξεν ὁ Ἀρχηγὸς
καὶ ν' αὐξήσῃ ἀκόμη περισσότερον τοὺς φίλους
τῆς. Νὰ κατακτήσῃ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος
καὶ μαζί μὲ τὰ παιδιὰ καὶ μέσῳ τῶν παιδιῶν
τοὺς μεγάλους, ποῦ εἶναι καιρὸς νὰ μάθουν ὅτι
ἀξίζει «νὰ γίνουν ὡς τὰ παιδιὰ ταῦτα», νὰ μετα-
λάβουν δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἀγνότητα καὶ ἀπὸ τὴν
δροσιάν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των, διὰ νὰ γίνουν
καὶ οἱ ἴδιοι καλλίτεροι καὶ διὰ ν' αὐξηθῇ ἡ χαρὰ
τῆς ζωῆς των. Περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φο-
ρὰν, κατὰ τὴν κοσμογονικὴν αὐτὴν περίοδον τῆς
ἱστορίας, χρειάζεται νὰ μάθωμεν ὅλοι ν' ἀντικρύ-
σωμεν τὴν ζωὴν μὲ καινούργια μάτια, καθαρὰ,
ἔξω ἀπὸ προκαταλήψεις καὶ συνηθείας, μὲ ὅλην
μας τὴν ψυχὴν παρασκευασμένην νὰ μαντεύῃ
καὶ νὰ δέχεται τὴν αὔριον, ποῦ γεννᾶται, μέσα
εἰς σπασμοὺς ἀγωνίας πανανθρωπίνης. Περισσό-
τερον παρὰ κάθε ἄλλην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν
ἔχομεν καθήκον νὰ παρασκευάζωμεν αὐτὴν τὴν
αὔριον φωτεινὴν, γενναῖον καὶ δικαίαν, ἀνα-
τρέφοντες καταλλήλως τοὺς νέους, ποῦ εἶναι οἱ
φορεῖς τῆς.

Κδς.

'ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ — ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ.

ΑΡΘΡΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ Ε.Ο.Ν.

(Συνέχεια)

Τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἶναι ἡ ἄμεσος καὶ ἀναγκαία συνέπεια τῆς βασικῆς καὶ ἀπολύτου πίστεως εἰς τὸ "Ἔθνος ὡς σύνολον πνευματικῶν, ἱστορικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιών, ὡς ἔννοιαν δηλαδὴ καὶ ὡς πραγματικότητα. Εἶναι συνυφασμένον μὲ τὴν βίωσιν τῶν Ἰδανικῶν τοῦ "Ἐθνους καὶ τὴν συνείδησιν τῆς Ἱστορικῆς του ἀποστολῆς.

Εἶναι εὐνόητον λοιπὸν ὅτι μέσα ἀπὸ τὸ πρῶμα αὐτοῦ τοῦ πνεύματος, τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου ἀντιμετωπίζει ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν πρόβλημα. Εἶναι τὸ βάθρον ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον στηρίζεται τὴν ἀντίληψιν του περὶ τοῦ ἱστορικοῦ καὶ πνευματικοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Ἑλληνισμός, περὶ τῆς ὅλης μας Ἑθνικῆς ζωῆς καὶ ὑποστάσεως. Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἐπέβαλεν ἕνα ἐνιαῖον ρυθμὸν καὶ σκοπὸν σὲ κάθε ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς τῆς Χώρας. Μεταφερομένη εἰς τὴν πολιτικὴν πράξιν μεταφράζεται εἰς τὴν δημιουργίαν θεσμῶν πρωτοτύπως Ἑλληνικῶν, διηνεκῶς ἀνταποκρινομένων εἰς τὰς οὐσιαστικὰς ἀνάγκας καὶ τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Χώρας, ἐν διαρκείᾳ πρὸς αὐτὰ ἀναπροσαρμογῇ. (Εἰς ἐκ τῶν θεσμῶν αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ Ε.Ο.Ν.). Διότι ἡ μορφή τῶν θεσμῶν τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν ἔχει ἀποκρυσταλλωθῇ. Εὐρίσκειται εἰς τὸ στάδιον τῆς δημιουργίας καὶ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν ὀρμὴν καὶ τὴν ζωτικότητα τὴν συνυφασμένην πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ πηγαῖον καὶ ρωμαλέον τῆς φύσεως τῆς καὶ πρὸς τὴν ἀνάγκην διαρκoῦς ἀνταποκρίσεως πρὸς τὸ Ἑθνικὸν συμφέρον.

Ἡ κατῳχυσίς τῆς νοοτροπίας αὐτῆς, ἡ ὁποία διὰ τὴν διατηρηθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ ἔχει ἀνάγκην καθημερινῆς ἀνακατακτίσεως διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς θυσίας, τῆς πίστεως καὶ τῆς αὐστηρίας εἰς αὐτὴν συνεισφοράς ὅλων μας ὡς συνόλου καὶ ὡς ἀτόμων, ἡ κατῳχυσίς τῆς μέσα στὴν Ἑλληνικὴ ζωὴ καὶ στὸν Ἑλληνικὸν κόσμον ἀποτελεῖ τὴν γονιμωτέραν κατάκτησιν τῆς Φυλῆς καὶ τὴν ἐνιαῖαν ἀφετηρίαν κάθε δημιουργίας τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τὴν νοοτροπίαν αὐτὴν τὴν ἐκφράζει ὁ Ἀρχηγὸς κατὰ τρόπον ἀνάγλυφον εἰς τοὺς λόγους του, εἰς τὰς πράξεις του, εἰς τὴν ζωὴν του, εἰς κάθε του ἔργον. Εἶναι ἡ πραγματικὴ, ἡ οὐσιαστικὴ ἐπανάστασις καὶ ἡ ἀληθινὴ ὕλική καὶ ἠθικὴ ἀπελευθέρωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Χωρὶς αὐτὴν δὲν εἶναι νοητὴ ἡ Ἑθνικὴ κυριαρχία. Ἡ ὑπερήφανος θέσις τῆς νοοτροπίας τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοτελείας εἶναι συγχρόνως καὶ ἡ ἄρνησις κάθε ἀναξιοτήτος καὶ συμβατικότητος, εἶναι ἡ μάχη ἐναντίον τῆς παρακμῆς, τῆς ἡττοπαθείας καὶ τῆς ἀμφιβολίας. Εἶναι ἡ ἀποκίρυσξις κάθε δουλικότητος καὶ κάθε οἰουδήποτε πράγματος, κειμένου ἐκτός τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς, τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνάγκης. Ὑπάρχει ὡς διαπιστώσις τῆς Ἑλληνικῆς δυνάμεως καὶ ὡς κατάλυσις τοῦ μύθου περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀδυναμίας καὶ ἀνεπαρκείας. Ἀρνούμεθα νὰ εἴμεθα ἕνα μουσεῖον ἀναμνήσεων καὶ αἰσθανόμεθα τὴν δύναμιν νὰ εἴμεθα μία δυναμικὴ δημιουργία, ἡ δημιουργία τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναγεννήσεως, τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πνευματικῆς ἡγεσίας, συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς τῆς Φυλῆς.

Τόσα χρόνια ἡ αὐτοτέλεια καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ "Ἐθνους ὑπενόμευτο ἀπὸ ἀνθρώπους μὴ δυναμένους ἢ μὴ θέλοντας νὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸν κόπον νὰ συλλάβουν τὰς δυνατότητας τῆς Φυλῆς καὶ κατορθώνοντας, ἐκτός ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, νὰ ἀναμετροῦν τὸν βίον τῆς καὶ τὰς ἱκανότητάς τῆς μὲ μέτρον τὴν ἰδικὴν τῶν μικρότητα. Γιά τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ὄχι μόνον οὐδεμίαν ὑπεῖχεν εὐθύνην, ἀλλ' ἀντιθέτως ὑπῆρξε τὸ θῦμα, ὁσάκις δὲ ἐκλήθη ἀπέδειξε κατὰ τὸν πλέον πανηγυρικὸν τρόπον τὸν ἀστείρευτον πλοῦτον τῶν ψυχικῶν καὶ ἠθικῶν του δυνάμεων. Ἀλλὰ οἱ ἐπὶ ἑκατονταετίαν πολιτικοὶ καὶ κοινωνικοὶ ἡγέται τοῦ λαοῦ καὶ δημιουργοῦντες μίαν πλασματικὴν ἀντιπροσώπευσιν του, οὐδεμίαν ἔχουσιν ταυτότητα μὲ αὐτόν, κατέβαλλον κάθε προσπάθειαν διὰ ν' ἀπομακρύνουν τὸ "Ἔθνος ἀπὸ τὰς λεωφόρους τῶν μεγάλων του πεπραγμένων καὶ νὰ νοθεύσουν τὴν γνήσιον πηγὴς τῆς ζωῆς μας μεταφυτεύοντες ἀνεξέλεγκτα εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς τοῦ τόπου κάθε παρηκμασμένην ἀντίληψιν, κάθε ἀλλοπρόσαςλλον θεσμόν, ἀρκεῖ νὰ εἶχε τὴν προέλευσιν μὴ Ἑλληνικὴν καὶ κατὰ προτίμησιν μάλιστα ἀνθελληνικὴν.

Εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ δουρικὸν αὐτὸν πιθηκισμὸν προεξήρχον ἐκεῖνοι οἵτινες αὐθαρέτως εἶχον αὐτονομάσει ἑαυτοὺς «τάξιν ἰθύνουσιν». Καὶ τοῦτο καθ' ἡν ὥραν αὐτοὶ οὗτοι οἱ ξένοι διεκήρυσσον ὅτι κάθε τι διὰ τὸ ὁποῖον ἀξίζει νὰ ζῇ καὶ ν' ἀποθνήσκῃ ὁ ἄνθρωπος, πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει εἰς τὴν ζωὴν μας μέγαλο καὶ ὠραῖο, πλὴν τῶν νόμων τῆς φύσεως, ἔχει τὴν προέλευσιν τοῦ Ἑλληνικῆς.

Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν πρέπει ν' ἀναζητηθῇ ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα αἷτια τῆς ἠθικῆς κρίσεως τὴν ὁποῖαν διήλθεν ὁ τόπος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς παρακμῆς, φυσικῆς ἄλλως τε ὑπὸ ἕνα κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν καθεστὼς οὐδαμῶς ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ζωτικὰς ἀνάγκας καὶ συνθήκας τοῦ "Ἐθνους.

Εἰς τὴν ἀνατροπὴν αὐτῆς τῆς καταστάσεως καὶ τῶν συνεπακολλούτων αὐτῆς ὑπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 4ης Αὐγούστου ἐνυπάρχει ἡ πρώτη πράξις τοῦ ἀγῶνος, διὰ τὴν ἐξυγίανσιν καὶ τὴν Ἀναγέννησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ ἡ ἐκφρασίς τῆς πραγματικῆς θελήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀντιδρῶντος κατ' αὐτῆς τῆς ἀντιφαιτικῆς πρὸς τὴν ζωὴν του ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας.

Ἐν προκειμένῳ τονίζει ὁ Ἀρχηγός :

«Ἡμῖν βέβαιος ὅτι ἀνταπεκρινόμεν εἰς βαθεῖαν ζωτικὴν ἀνάγκην τοῦ "Ἐθνους, ἀνάγκην ὑπάρξεως αὐτοῦ, ἀνάγκην ποὺ ἐκινούσε τὰ μύχια τῆς ψυχῆς τοῦ καθενός. Καὶ δι' αὐτὸ μὲ ἐννοήσατε ὅλοι, διότι ἐξέφρασα ἐκεῖνο ποὺ ἦτο μέσα σας».

Ἐλέχθη ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἔθνικὴ κυριαρχία καὶ συνεπῶς ἡ διατήρησις τῆς συνειδήσεως τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοτελείας, μὲ ἄλλα λόγια τῆς ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ "Ἐθνους, προϋποθέτει παραλλήλως πρὸς τὴν πίστιν πρὸς τὸ "Ἔθνος καὶ τὴν ὑπαρξιν ἰσχύος αὐτοῦ. Προϋποθέτει ῥώμην ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν. Δύναμιν ἠθικὴν καὶ ὕλικήν. Τὰ "Ἔθνη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ζήσουν μὲ τὴν ἐλεημοσύνην τῶν ἄλλων.

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗ- ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

«Ἡ καλλιέργεια τῆς Ἑλληνικῆς γῆς στὸν ἀνώτατο βαθμὸ ἀποτελεῖ γιὰ τὸν καθένα καὶ τὴν καθεμίᾳ ἀπὸ σᾶς Ἑθνικὸ καθήκον, ὅμοιον μὲ τὸ καθήκον τοῦ Στρατιώτου».

«Θὰ συμπληρώσωμεν τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως οὕτως ὥστε νὰ παράσχωμεν εἰς τὰ παῖδιά τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὰ κορίτσια τῶν Ἑλλήνων τὴν πνευματικὴν τροφήν, ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ μέλλον τοῦ "Ἐθνους καὶ πρὸς τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐημερίαν αὐτῶν τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν».

«Καὶ τέλος θὰ προσῶμεν εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς νεολαίας, ὄχι μόνον διατηροῦντες τοὺς ὑφισταμένους σήμερον ὁργανισμοὺς, ἀλλὰ καὶ συνενοῦντες αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους. Ἐκαστὸν ἐξ αὐτῶν μὲ τὴν ἰδιοτυπίαν του, εἴτε σχολικὸς ὁργανισμὸς εἶναι, εἴτε ἐξωσχολικὸς, ἀλλὰ ζητοῦντες ἀπὸ ὅλους τοὺς ὁργανισμοὺς, ὅσοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι καὶ ὅπωςδήποτε καὶ ἂν συνέστησαν, ὄχι μόνον ἀθλητικὰς παιδίᾳς καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος, ὄχι μόνον ἀνάπτυξιν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ πίστιν πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου, τῶν ὁποίων ἐσεῖς παῖδιά καὶ ἐσεῖς κορίτσια θὰ ἐπωφεληθῆτε μίαν ἡμέραν, καὶ τὴν σημαίαν, τὴν ὁποῖαν ἐσεῖς, ὅταν θὰ λείψωμεν ἡμεῖς, διότι ἄνθρωποι εἴμεθα, ἐσεῖς θὰ πάρετε τὴν σημαίαν τῶν καὶ θὰ τὴν φέρετε πάρα πέρα, ἕως ὅτου ἀρκέσῃ ὁ βίος σας διὰ νὰ τὴν παραδώσετε εἰς τοὺς ἐπερχομένους νέους, οἱ ὁποῖοι καὶ αὐτοὶ θὰ τὴν πᾶνε πάρα πέρα εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα».

Μιχαήλ

Σελίδα 14η

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΟΣ

Ἡ παρέμβασις τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ ἐπετάχυνεν ἀκόμη περισσότερο τὴν ἄλλως τε, παρὰ πᾶσαν πρόβλεψιν, γοργὴν ἐξέλιξιν τῶν πολεμικῶν γεγονότων εἰς τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην. Ὁ πόλεμος εἰς τὴν Πολωνίαν ἤμπορεῖ νὰ θεωρητῇ τὴν στιγμὴν αὐτὴν τεματισμένος. Τοῦτο ἀσχετὸς ὅμως πρὸς τὰς πιθανότητας τῆς ὀριστικῆς διαμορφώσεως τοῦ πολιτικοῦ χάρτου εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην, ὅπου, ὁμοῦ μὲ ὄλους τοὺς ἄλλους συντελεστάς, ὀφείλεται σήμερον νὰ ὑπολογίζεταί καὶ ὁ ρωσικὸς παράγων. Ἀξίζει νὰ ὑπογραμμισθῇ τὸ γεγονός, ὅτι εἰκοσι πέντε ἔτη μετὰ τὸν μεγάλον εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, ἡ σοβιετικὴ Μόσχα ἐπιτυγχάνει εἰς τὴν ἀνατολικὴν Γαλικίαν καὶ τὴν Καρπαθικὴν περιοχὴν τὰς παλαιὰς διεκδικήσεις τῆς αὐτοκρατορικῆς Ρωσίας. Ἐπιβεβαιούται οὕτω διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ ἀπαρασάλευτον τοῦ ἐξιώματός, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ὑπεράνω παντός κοινωνικοῦ ἢ πολιτικοῦ δόγματος, ἡ ἱστορικὴ, ἡ γεωγραφικὴ καὶ ἡ φυλετικὴ ἀλήθεια εἶναι ἐκείνη ποὺ καθορίζει κυριαρχικῶς τὰς πράξεις τῶν λαῶν. Τὸ ὅτι ἡ ἐπιβεβαίωσις αὐτῆς μᾶς παρέχεται τὴν φορὰν ταύτην διὰ τῆς ἐνεργείας μιᾶς Χώρας, ἡ Κυβέρνησις τῆς ὁποίας ἐπὶ δεκαετηρίδας ἠγωνίζετο νὰ πείσῃ τὸν Κόσμον ὅτι ἀνέτρεφε, μαζί μὲ τὴν παλαιὰν κοινωνικὴν καὶ ἠθικὴν τάξιν, καὶ τὰς περὶ ἔθνους καὶ ἐθνικῆς κυριαρχίας ἀντιλήψεις, εἶναι ἐξόχως πολῦτιμον διδάγμα δι' ὄλους τοὺς λαούς.

Ὅποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ μέχρ' ὥρας ἀνεκδήλωτα σχέδια τῶν δύο μεγάλων Κρατῶν, τὰ ὁποῖα ἔλαβον στρατιωτικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν πολωνικῶν ἐδαφῶν, αἱ ὀριστικαὶ τύχαι τοῦ πολωνικοῦ ἔθνους ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν ἠρημέναι ἀπὸ τὴν τελικὴν ἔκδοσιν τοῦ πολέμου, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὰς ὑπευθύνους βεβαιώσεις τῶν ἡγετῶν τῶν δυτικῶν συμμάχων, εὐρίσκειταί μόλις εἰς τὴν ἀρχὴν του. Ἡ ἀντικειμενικότης ἐπιβάλλει πάντως νὰ μὴ ὑποτιμᾶται τὸ γεγονός, ὅτι δυνάμει τοῦ συντελεσθέντος προσωρινοῦ, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, διαχωρισμοὺ τῶν ζωνῶν στρατιωτικῆς κατοχῆς, ἡ μεγάλη οὐλοῦ δυνάμεις τοῦ Βορᾶ εὐρέθῃ ὅσον ποτὲ ἄλλοτε ἐγγὺς τῶν περιοχῶν, εἰς τὰς ὁποίας διαδίδον ἀπὸ αἰώνων τὰ νοτιοσλαβικά ἔθνη καὶ τὸ γεγονός τοῦτο ἐπίσης δὲν ἤμπορεῖ νὰ μείνῃ ἄνευ συνεπειῶν διὰ τὴν μελλοντικὴν διαμόρφωσιν τοῦ ἐθνικοῦ καὶ πολιτικοῦ καθεστώτος εἰς τὴν Μέσην Εὐρώπην. Ἄλλῃ ἀξιοσημείωτος συνέπεια τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν ζωνῶν κατοχῆς εἰς τὴν Πολωνίαν εἶναι ἡ διὰ τῆς ἐκχωρήσεως τῶν μεσημβρινῶν ἐπαρχιῶν τῆς Χώρας ταύτης παρεμβολὴ τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν μεθόριον τῆς Μπουκοβίνας καὶ ἡ ἀποκοπὴ τῆς συνοριακῆς ἐπαφῆς τῆς Γερμανίας μετὰ τῆς Ρουμανίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο γεγονός ἐθεωρήθη, καὶ πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι εἶναι ὄντως, ἀξιόλογον στοιχεῖον σταθερότητος διὰ τὴν μεσημβρινὴν περιοχὴν τῆς Εὐρώπης καὶ διὰ τὴν ἰδικὴν μας Βαλκανικὴν περιοχὴν ἐιδικώτερον, τόσῳ μάλλον, καθόσον κατὰ γενικὴν πεποίθησιν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς βεβαίωσιν, ἡ Ρωσία θὰ ἐξακολουθῇ νὰ παραμένῃ οὐδετέρα εἰς τὸν μεταξὺ τῆς Γερμανίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Γαλλίας πόλεμον.

Ἐτερον, ἀκόμη περισσότερον θετικόν, στοιχεῖον σταθερότητος καὶ ἀσφαλείας διὰ τὴν Βαλκανικὴν μας περιοχὴν ἀποτελοῦν τὰ στρατιωτικὰ μέτρα, τὰ ληφθέντα κατόπιν ἀμοιβαίας διαπιστώσεως τῆς φιλικότητος τῶν ἑλληνοϊταλικῶν σχέσεων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ρώμης ἐν Ἀλβανίᾳ, καὶ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν Ἡπειρον. Ὁ ἑλληνικὸς καὶ ὁ ἰταλικὸς Τύπος μετὰ χαρακτηριστικῆς ὁμοφωνίας ἐχαιρέτισαν τὰ μέτρα ταῦτα ὡς συμβολὴν πολῦτιμον εἰς τὴν ἀπομόνωσιν τῶν πολεμικῶν ἐστιῶν καὶ ὡς ἔργον εἰρήνης. Ὡς ἀντικειμενικότεραν ἐπιβεβαιώσιν τῆς τοιαύτης σημασίας τῆς ἑλληνοϊταλικῆς συμφωνίας δύναται τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰς ἐπ' αὐτῆς κρίσεις τοῦ διεθνoῦς Τύπου καὶ ἐιδικώτερον τοῦ Βαλκανικοῦ. Οἱ φίλοι καὶ σύμμαχοί μας Τούρκοι, ἰδιαίτερος εὐστόχος, διείδον εἰς τὴν συμφωνίαν ταύτην τὸν συντελεστὴν «μειζονος αἰσιοδοξίας διὰ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ σημερινοῦ καθεστώτος εἰς τὴν Βαλκανικὴν καὶ εἰς τὴν Μεσογειακὴν περιοχὴν».

Εἰς στιγμὰς τόσο ἀβεβαίας διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ διὰ τὸν Κόσμον, ὅπως εἶναι αὐταὶ τὰς ὁποίας διερχόμεθα, πᾶσα ἀπόφασις καὶ πᾶσα ἐνέργεια κατείνουσα εἰς τὴν διάλυσιν τῆς δυσπιστίας μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν αἰτίων τῆς ἀνησυχίας, κάθε φραγμὸς ἐγγειρόμενος πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προλήψεως τῆς μεταδόσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῆς πολεμικῆς πυρκαϊᾶς, ἀποτελεῖ εὐεργεσίαν πρὸς τὰ ἔθνη καὶ συμβολὴν εἰς τὴν περιφρούρησιν καὶ διάσωσιν τοῦ πολιτισμοῦ. Ὡς τοιαύτη δὲ προσπορίζει τιμὴν καὶ δόξαν ἀνωτέραν πάσης ἄλλης εἰς τοὺς ἀγρυπνοῦντας ἐπὶ τῆς εἰρηνικῆς τῶν ἀναπτύξεως λαοὺς καὶ εἰς τοὺς Κυβερνήτας τῶν.

Ὁ πόλεμος ἐξακολουθεῖ ἀκόμη. Αἱ ἐστίαί τῆς πυρκαϊᾶς εἶναι ἐκτεταμέναι. Ἡ δύναμις τῶν συγκρουομένων κολοσσῶν τεραστίαι. Ζῶμεν εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν συνεχoῦς κινδύνου καὶ ἡ ἀγρυπνία, ἡ σύντονος καὶ ἀδιάλειπτος, ἀποτελεῖ δι' ἕκαστον Κράτος καὶ δι' ἕκαστον ἔθνος, εἴτε ἐγγὺς εἴτε καὶ μακρὰν εὐρισκόμενον τῆς φλεγόμενης ζώνης, ὑπαγόμενον ἀποσυντηρήσεως. Καὶ ἡ Ἑλλάς δὲν θὰ χαλαρώσῃ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τὴν ἀγρυπνίαν τῆς. Ἐνθαρρυντικὸν ὅμως εἶναι πάντως, μετὰ τὰς ἀνησυχίας τῶν πρώτων πολεμικῶν ἡμερῶν, ὅτι διαπιστώνομεν ἠδὲ ἡμέτερα καὶ ἐνισχυμένα καὶ στοιχεῖα τῆς σταθερότητος καὶ τῆς ἀσφαλείας γύρω μας. Εὐλογίᾳ Θεοῦ εἶναι ὅτι μένομεν ἐκτός τῆς φλεγόμενης ζώνης καὶ ὅτι δυνάμεθα νὰ ὑπολογίζομεν ὅτι θὰ ἐξακολουθοῦμεν νὰ μένωμεν μακρὰν αὐτῆς, ἀφοῦ, ἐξ Ἰσοῦ μὲ τὴν ἰδικὴν μας, καὶ ἡ θέλησις τῶν ἐγγύς ἡμῶν λαῶν, ὅπως μὴ παρασπρῶνται εἰς τὴν αἵματηρὰν περιπέτειαν καταδεικνύεται ἐλκρινῆς καὶ σταθερά.

ΦΕΙΔΩ ΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

Εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν, τοῦ ὁποῖο ἡ γνωστὴ πολυπραγμοσύνη εἶναι ἀποτέλεσμα καὶ συνέπεια τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς ἀσυγκρίτου ἱκανότητός του εἰς τὸ νὰ ἐκτιμᾷ καὶ νὰ κατανοῇ τὰ γεγονότα εἰς ὅλον τὸ βάθος τῶν, ὀφείλομεν μίαν ἀναγνώρισιν. Ὅτι ἐτήρησε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ τηρῇ ἀπέναντι τῶν δραματιζομένων εἰς τὴν Εὐρώπην γεγονότων τὴν μόνην ἐνδεδειγμένην δι' αὐτὸν στάσιν. Μίαν στάσιν ἀνθρωπίνης κατανοήσεως καὶ συμπαθείας διὰ τοὺς μαχομένους λαούς, ἀλλὰ καὶ αὐστηρὰς ἐν ταῦτ' ἀποχῆς ἀπὸ πάσης ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία θὰ ἤμπορούσε νὰ παρανοηθῇ ἀπὸ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην παράταξιν τῶν ἐμπολέμων. Καὶ εἰς τὰς κατ' ἰδίαν συζητήσεις καὶ συνομιλίας οἱ Ἕλληνες ἀποδεικνύομεθα ἡρέμως ἀντικειμενικοὶ εἰς τὰς κρίσεις καὶ εἰς τὰ συμπεράσματά μας καὶ δίκαιοι, πρὸ παντός δίκαιοι. Τοῦτο μαρτυρεῖ ὠριμότητα πολιτικῆς συνειδήσεως, ἰδιαίτερώς ἀξιοσημείωτον, δι' ἕνα λαὸν αἰσθηματίαν καὶ ἐκδηλωτικόν, ὅπως ὁ ἰδικός μας. Ἐπειδὴ δὲ κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ διανοηθῇ ὅτι αἰφνιδίως οἱ Ἕλληνες μετεβάλαμε χαρακτὴρα καὶ μετεβλήθημεν εἰς ψυχροὺς ὑπολογιστάς, εἶναι φανερόν ὅτι ἡ ὅλη στάσις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν εἶναι παρὰ ὑπαγόμεναις τῆς βαθείας ἐκ μέρους τοῦ συναίσθησός τῆς σοβαρότητος τῶν ἱστορικῶν στιγμῶν καὶ τῆς ἐξ Ἰσοῦ βαθείας πεποιθήσεώς του ὅτι τὸ καθήκον του ὡς λαοῦ ἀριθμητικῶς μικροῦ καὶ ὕλικῶς ἀδυνάτου, τὸ καθήκον του πρὸς τὸν ἑαυτὸν του καὶ πρὸς τοὺς συν-οίκους καὶ γείτονας καὶ μικροὺς ὡσαύτως λαούς, ἀλλὰ καὶ ἡ μόνη ὑπηρεσία ποὺ ἤμπορεῖ νὰ προσφέρῃ σήμερον εἰς τοὺς μαχομένους, εἰς τὴν Εὐρώπην ἐν συνόλῳ καὶ εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς, τοῦ ὁποῖο τὰ πολυτιμότερα συστατικά εἶναι καταβολαὶ ἑλληνικαί, ἐπιβάλλουν νὰ κρατῇται μακρὰν καὶ ἐκτός τῆς φοβερᾶς συρράξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεπλάκησαν τὰ ἰσχυρότερα Κράτη τῆς Εὐρώπης.

Εἶναι ἐκτός ἀμφιβολίας ὅτι εἰς τὴν σημερινὴν συνετὴν, σάφονα καὶ ὠριμον στάσιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μεγάλως συμβάλλει ἡ πρόσφατος πεῖρα τῶν ἐκ τῶν διδασμάτων τοῦ προηγουμένου πολέμου, μίᾳ πείρᾳ τὴν ὁποίαν, ἂς μὴ τὸ λησμονῇ κανεὶς, ἡ Χώρα αὐτὴ καὶ ὁ λαὸς τῆς τὴν ἐπλήρωσαν πολὺ ἀκριβᾶ. Βεβαίως δὲν ἀπεβάλαμε οἱ Ἕλληνες οὐτὲ τὸν αἰσθηματισμὸν μας, οὐτὲ τὴν πλουσίαν ἱκανότητα τῆς συμπαθείας ποὺ μᾶς χαρακτηρίζει ὡς ἄτομα καὶ ὡς λαόν. Περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον λαόν συμπάσχομεν καὶ συμπονοῦμεν μετὰ τῶν ἔθνων, τῶν ὁποίων τὴν ζωὴν ἀνεστατώνουν ὁ πόλεμος. Ἐδιδάχθημεν ὅμως νὰ κυριαρχώμεν ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων μας. Ἐδιδάχθημεν κυρίως νὰ μὴ ἀφήνωμε τὰ αἰσθήματά μας νὰ μᾶς παρασύρουν μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ λησμονώμεν τὸν ἑαυτὸν μας, τὴν θέσιν καὶ τοὺς προορισμοὺς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αὐτὸ δὲν σημαίνει, ὅπως θὰ ἐφ' ἀνταπόδοτον ἴσως κανεὶς, ὅτι ἐγίναμε στενοκαρδοὶ καὶ μικροχαρεῖς ἐγωῖσταί. Σημαίνει ἀπλῶς ὅτι ἀπεκτῆσαμεν πληρεστέραν συνείδησιν τοῦ ἑαυτοῦ μας, τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς μας ἐνότητος καὶ ἀντελήφθημεν ὅτι ἤμπορεῖ ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ περιοχὴ τῆς νὰ κάμῃ καὶ πάλιν ἱστορίαν αὐτοτελῶς καὶ δὲν εἶναι καθόλου καταδικασμένη νὰ ὑφίσταται ὡς ἐξάρτημα τῆς ἄλλης Εὐρώπης.

Εἶναι περὶ τὸν πῶς τὸν ἑαυτὸν πῶςον τεραστίαν εἰς τὴν διαμόρφωσιν αὐτῆς τῆς συνειδήσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπῆρξεν ἡ συμβολὴ τοῦ νέου ἑλληνικοῦ Κράτους: τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἰδεῶν τὰς ὁποίας τὸ Κράτος τοῦτο ἐνέπνευσεν εἰς τὸν λαόν. Ἐπρεπε πράγματι νὰ δοθῇ μίᾳ εὐκαιρίᾳ, ὅπως αὐτὴ — διὰ τὴν ὁποίαν βεβαίως δὲν χαίρομεν — διὰ ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐτονίσσαμεν ὅχι μίαν φορὰν — τὸ ὅτι δηλαδὴ ὑπὸ τὸ καθεστὸς τῆς 4 Αὐγούστου ἐγίναμε περισσότερον Ἕλληνες — δὲν ἦτο λόγος κενός. Δὲν πρόκειται ὁμῶς περὶ αὐτοῦ. Αἱ γραμμαὶ αὐταὶ σκοπὸν ἔχουν νὰ πιστοποιήσουν καὶ νὰ ἐξάρουν τὸν αὐστηρὸς ἑλληνικὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον, σύσσωμος ὁ ἑλληνικὸς λαός, ἐν ἀπολύτῳ ἀρμονίᾳ πρὸς τὴν Ἑθνικὴν τοῦ Κυβέρνου, ἀντέδρασαν ἀπέναντι τῶν γεγονότων καὶ νὰ ἐκφράσουν τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁποιαδήποτε καὶ ἂν θὰ εἶναι ἡ πορεία τῶν γεγονότων εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὸν Κόσμον, τὸ πνεῦμα αὐτὸ τῆς ἀπαθoῦς ἀντικειμενικότητος ἐν τῇ παρακολουθῇ τῶν γεγονότων τούτων, ὁμοῦ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς μεγαλειτέρας παγίσεως τῆς συμπονοῦς τῆς Χώρας, συμπονοῦς ὅχι συμβατικῆς, ἀλλὰ πραγματικῆς, ἐνεργοῦ καὶ ἱκανῆς νὰ ἐπιβεβαιώσῃ ἐαυτὴν ἐκάστοτε μὲ τὰς ἀναγκαῖας θυσίας, θὰ διατηρηθῇ ἰσχυρόν, ὥστε νὰ ἐγγυᾶται καὶ ν' ἀσφαλίσῃ τὴν ἐξοδὸν ἐκ τοῦ σημερινοῦ κατακλυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος ἰσχυρότερας.

Οἱ Ἕλληνες κατὰ τὸ παρελθὸν ὅχι μίαν μόνον φορὰν ἐκάμαμε ἀσυγχώρητον σπατάλην τοῦ θησαυροῦ τῶν αἰσθημάτων μας. Καὶ κάθε φορὰν εἰς ἀνταμοίωσιν τῆς ἐκδραστηρίως ταύτης ἐδρέπομεν πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις. Αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν θὰ κάμωμεν σπατάλην αἰσθημάτων, διὰ νὰ μὴ συγκομιῶμεν ἀπογοητεύειν. Θὰ φειδωλεύωμεν ὅλον τὸν πλοῦτόν τῶν διὰ τὸν ἑαυτὸν μας, διὰ τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον τῆς Χώρας μας καὶ τοῦ λαοῦ μας καὶ τῶν ἐγγύς ἡμῶν φιλικῶν λαῶν, ἐργαζόμενοι ἐν ἀγρυπνίᾳ καὶ ἀγρυπνοῦντες ἐν τῇ ἐργασίᾳ. Τὰ διαδραματιζόμενα εἰς τὴν Κεντρικὴν καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην γεγονότα κατεργάζονται νέας συνθήκας καταλήλους διὰ μίαν γοργὴν ἄνοδον εἰς τὰς Χώρας τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης καὶ εἰς τὴν ἰδικὴν μας. Δὲν θὰ παραλείψωμεν τίποτε διὰ νὰ ἐπωφεληθῶμεν πλείοτερον τῆς συνδρομῆς τῶν διεθνῶν περιστάσεων, διὰ τὰς ὁποίας ἄλλοι εἶναι ἐνοχοί. Θὰ φροντίσωμεν νὰ κάμωμεν ἀρτίαν χρῆσιν τῶν δυνατοτήτων ποῦ μᾶς παρέχονται, διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὸν ὕλικὸν ἐφοδιασμὸν τῆς Χώρας. Ἐτοί θὰ τὴν προετοιμάσωμεν διὰ μίαν νέαν πολιτιστικὴν ἀνθίσιν.

Σελίδα 15η

ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΟΧΗ

Θὰ ἠθέλομεν νὰ ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων ἐπὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῶν γεωργικῶν προγραμματίων τῶν διὰ τὴν ἐξόρμησιν μας. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκισις τῆς Ε.Ο.Ν. ἔδωκε βέβαια τὰς γενικὰς γραμμάς. Ἀλλὰ ἀφήνει πλήρως ἐλεύθερον τὸ πεδῖον τῆς πρωτοβουλίας εἰς τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις, αἱ ὁποῖαι ὀφείλουσι, προκειμένου νὰ κινήσωσι τὰ τμήματά των εἰς τὰς γεωργικὰς ἐργασίας, νὰ καταρτίσωσι πρωτίστως λεπτομερῆ προγράμματα, συμβουλευόμενοι τὴν πείραν τῶν προηγμένων γεωργῶν τῆς περιφέρειας τῶν καὶ μαζί τῶν ἐπιστημόνων γεωπόνων τῆς περιφέρειας. Ἀπὸ αὐτοὺς θὰ πληροφορηθῶσι ποῖοι ἄγροί εἶναι κατάλληλοι πρὸς καλλιέργειαν καὶ ποῖα πῶς πρέπει νὰ καλλιεργηθῶσι, ποῖων λιπάνσεων ἔχουν ἀνάγκην καὶ ποῖα τὰ καλλιεργητέα εἶδη τὰ ὁποῖα «σηκώνει ὁ τόπος των». Ποῖαι καλλιεργητικαὶ φροντίδες πρέπει νὰ καταβληθῶσι καὶ πῶς θὰ προληφθῶσιν αἱ ἀσθένειαι.

Ἄλλο ἐπίσης σπουδαῖον ζήτημα εἶναι ἡ πρακτικὴ ἐκπαίδευσις τῶν Φαλαγγιτῶν ὑπὸ πρακτικῶν πεπειραμένων γεωργῶν εἰς ἐιδικότητας καὶ ὁ καταρτισμὸς τῶν ἀναλόγων συνεργείων. Τὸ περιοδικὸν θὰ ἐπανέλθῃ ἐκτενέστερον ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἄμεσον ἐπίδρασιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν καλλιεργειῶν καὶ τὴν σκόπιμον διάθεσιν τῶν χειρῶν καὶ εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν χρόνου καὶ δαπάνης. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ ἐπιτυχία εἰς τὴν γεωργίαν νοεῖται ὅταν αἱ καλὰ ἀποδόσεις συνοδεύονται ὑπὸ μικροῦ κόστους.

«Ο ΜΕΤΑΞΑΣ ΤΑ ΞΕΡΕΙ ΑΥΤΑ»

«Σήμερον ἀνησυχεῖ ὅλος ὁ κόσμος, ἀλλὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα εὐρέθῃ ἡ ἀπάντησις εἰς τὰς ἀνησυχίας καὶ δίδεται καθημερινῶς ἀπὸ τὸν λαόν μας ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Χώρας. «Ὁ Μεταξᾶς τὰ ξερεῖ αὐτά» — λέγει ὁ λαός — καὶ συνεχίζει ἡρεμῶς τὰ ἔργα του. Ἡ συγκινητικὴ αὐτὴ πίστις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι ἡδὴ μίᾳ τεραστίᾳ δυνάμει, ἕνα ἀνεξάντητον ἠθικὸν κεφάλαιον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Χώρας, ἡ ὁποία ἐτοιμάζεται νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν παγκόσμιον κρίσιν. .... »

» Ἀς περιβάλωμεν ὅλοι κατὰ τὰς κρίσεις αὐτὰς ὥρας τὸν Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγόν με ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην. Εἶναι βέβαιον ὅτι ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὅλοι αἱ τάξεις θὰ κάμουν τὸ καθήκον τῶν με πνεῦμα πειθαρχίας, αὐτοθυσίας καὶ κοινῶν ἀλληλεγγύης. ....

(Ἀπὸ τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ Ὑψηλοῦ γοῦ κ. Νικολοῦδης εἰς τὴν Ἐκθεσὶν τῆς Θεσσαλονίκης).

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ ΜΑΣ

Εἰς τὴν πρώτην: «Ὁ Ἀρχηγὸς ἀγρυπνεῖ».

Εἰς τὴν τελευταίαν: Ἀθλητικαὶ ἀσκήσεις Φαλαγγιτιστῶν Π. Δ. Θ. Π. εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰω. Μεταξᾶς».

Τὸ Ψήφισμα τῆς Ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου

Ἑθνικαὶ ἐπέτειοι

Πρὸ 76 ἀκριβῶς ἐτῶν

Ἦσαν σκληροὶ οἱ ἀγῶνες τῶν ριζοσπαστῶν τῆς Ἑπτανήσου... Ἐπὶ 15 ὁλόκληρα χρόνια τὰ ξερόνησα καὶ οἱ φυλακὲς τῆς Ἰονίου πολιτείας ἐδέχοντο τὰ μαχητικὰ στοιχεῖα τῶν ἑπτάνησιων καὶ οἱ «φοῦρκες» χίλιες δυὸ φορές στήθηκαν γιὰ νὰ δεχθοῦν ἐκείνους ποὺ πολεμοῦσαν γιὰ ν' ἀποκτήσουν τὴν Ἑθνικὴ ἐλευθερίαν τους...

Ζερβός, Μομφερράτος, Λιθαδάς καὶ Ἰακωβάτος στὴν Κεφαλληνία, Δομενεγγίνης καὶ τόσοι ἄλλοι στὰ ὑπόλοιπα νησιά τοῦ κάκου ζητοῦν τὴν ἐννοσί τους μετὰ τὴν μητέρα Ἑλλάδα... Μεράνια καὶ τυπογραφικὸ χαρτὶ ξοδεύονται ἄφθονα γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη βέβαια, γιὰ νὰ κρατήσουν ἀκμαῖο τὸ Ἑθνικὸν φρόνημα τῶν κατοίκων καὶ γιὰ νὰ βροντοφωνήσουν στὸν ἰσχυρὸ «προστάτη» πὺς ἡ Ἑπτανήσος δὲν ἔχει πιά ἀνάγκη κηδεμονίας, μιά ποὺ ἡ Ἑλλάς ἐλευθερωθεῖσα ἦταν ἔτοιμη νὰ τὴν δεχθῇ στὶς θερμὲς τῆς μητρικῆς ἀγκάλες.

Μὰ ἡ ἀπάντησις στὶς ἐθνικὲς αὐτὲς ἐξορμήσεις τῶν Ἑπτανησίων ἐδίδετο μετὰ τῆς ἀγρίας καταδιώξεως...

Ἡ Ἰόνιος Βουλὴ ἦταν ἀνίσχυρη νὰ κηρύξῃ τὴν ἐνωσί.

Οἱ βουλευταὶ Γεράσιμος Λιθαδάς, Σταμάτιος Πυλαρινός, Ἰωάννης Τυπάλδος Καππελέτος, Ἰωσήφ Μομφερράτος, Ἡλίας Ζερβός, Ναθ. Δομενεγγίνης, Γεώργιος Ἰακωβάτος, Χριστόδουλος Ποφάντης, Τηλέμαχος Παΐζης καὶ Φραγκίσκος Δομενεγγίνης τὴν 26 Νοεμβρίου 1850 στὴν Κέρκυρα τολμοῦν νὰ υποβάλουν τὸ πρῶτο ψήφισμα τῆς ἐνώσεως στὴν Βουλὴ τῆς Κερκύρας.

Εἰς μάτην ὅμως διακηρύσσουν ὅτι «ἡ ἀνεξαρτησία καὶ κυριαρχία καὶ ἡ ἐθνικότης τῶν λαῶν εἶναι δικαίωμα φυσικὸ καὶ ἀπαράγραπτον... Εἰς μάτην ὑποστηρίζουν ὅτι «ὁ λαὸς τῆς Ἑπτανήσου, ἀπαρτίζων μέρος ἀναπόσπαστον τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, στερεῖται σήμερον τῆς πραγματικῆς ἀπολαυθῆς καὶ ἐξασκήσεως τῶν τοιούτων δικαιωμάτων». Διακηρύσσουν ἀκόμη ὅτι «ἐξέλειψαν πλέον αἱ ἀφορμαὶ ἐνεκν τῶν ὁποίων ἐτέθη ὑπὸ ἀγγλικὴν προστασίαν, δυνάμει συνθήκης, εἰς τὴν ὁποῖαν οὐδεμίαν ποτὲ ἔδωκε συγκατάθεσις».

Τοῦ κάκου ἀκόμη βροντοφωνοῦν ὅτι: «μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνήκει ὁ Ἑπτανησιακὸς λαός, δηλαδὴ ἡ ἀπελευθερωμένη Ἑλλάς, ἀνέκτησε τὰ κυριαρχικὰ καὶ ἐθνικὰ δικαιώματα»...

Εἰς μάτην...

Εἰς μάτην «δὲ ὅλα ταῦτα» ἡ πρώτη ἐλευθέρη Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑπτανήσου τονίζει ὅτι «ὁ μῦθος, στερεὰ καὶ ἀμετάτρεπτος θέλησις τοῦ Ἑπτανησιακοῦ λαοῦ εἶναι ἡ ἀνάκτησις τῆς ἀνεξαρτησίας του καὶ ἡ ἐνω-

σις αὐτοῦ μετὰ τοῦ λοιποῦ Ἑθνους, τῆς ἐλευθερωμένης Ἑλλάδος»...

Τὸ ψήφισμα κατατίθεται εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νὰ μὴ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς συζητήσεως ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἑπτανησιακοῦ κράτους...

Καὶ περνοῦν ἔτσι 13 χρόνια πλήρη ἀγῶνων, πλήρη κακουχιῶν, πλήρη ἀγωνιῶν διὰ τὸν Ἑπτανησιακὸν λαόν. 13 χρόνια ἀνεκπληρώτου πόθου. Ἡ ἐνωσις ἀποτελεῖ πλέον τὸ ὄνειρο τοῦ λαοῦ τῆς Ἑπτανήσου, ποὺ δὲν εὗρσκει τὴν πραγματοποιήσιν του...

Καὶ ἔρχεται ἡ ἀποδοχὴ τοῦ χρεόντος, λόγῳ τῆς ἐξώσεως τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, Ἑλληνικοῦ Θρόνου ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α'... Ὁ νέος Βασιλεὺς κατέρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐνώσῃ καὶ τὴν Ἑπτανήσον...

Καὶ ἡ Ἑπτανήσος διαδηλοῖ τὴν ἀπόφασιν τῆς ὅπως ἐνωθῇ μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1863. Εἶναι ἡ μεγάλη ἡμέρα διὰ τὴν Ἑπτανήσον.

Τῆς, ποὺ ἐξελέγη ἀκριβῶς διὰ νὰ διαδηλώσῃ τὴν χαρὰν τῆς διὰ τὴν ἐνωσιν, ἐν μέσῳ χαρὰς καὶ ἀγαλλιάσεως ἀπεδέχθη τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα:

Ἡ Βουλὴ τῆς Ἑπτανήσου

Ἐκλεχθεῖσα συνετελεῖα προσκλήσεως τῆς προστάτιδος Δυνάμεως καὶ συνελθοῦσα ὅπως ὀριστικῶς ἀποφανθῇ περὶ

τῆς Ἑθνικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἰονίου λαοῦ, πιστῶς δὲ ἐκδηλοῦσα τὸν διάπυρον πόθον καὶ τὴν ἀνέκαθεν σταθερὰν αὐτοῦ θέλησιν καὶ συμφωνῶν πρὸς τὰς προηγηθείσας εὐχὰς καὶ διακηρύξεις τῶν ἐλευθέρων Ἰονίων Βουλῶν

Ψηφίζει

Αἱ νῆσοι Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Ζάκυνθος, Λευκάς, Ἰθάκη, Κύθηρα, Παξοὶ καὶ τὰ ἐξαρτήματα τούτων ἐνοῦνται μετὰ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἐσαεὶ ἀποτελῶσιν ἀναπόσπαστον αὐτοῦ μέρος ἐν μιᾷ καὶ ὁμοιόρρυθμῳ πολιτείᾳ ὑπὸ τὸ συνταγματικὸν σκῆπτρον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Γεωργίου τοῦ Α' καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ.

Ἐγένετο ἐν τῇ Βουλευτηρίῳ Κερκύρας τῇ κγ' Σεπτεμβρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους αὐξγ'....

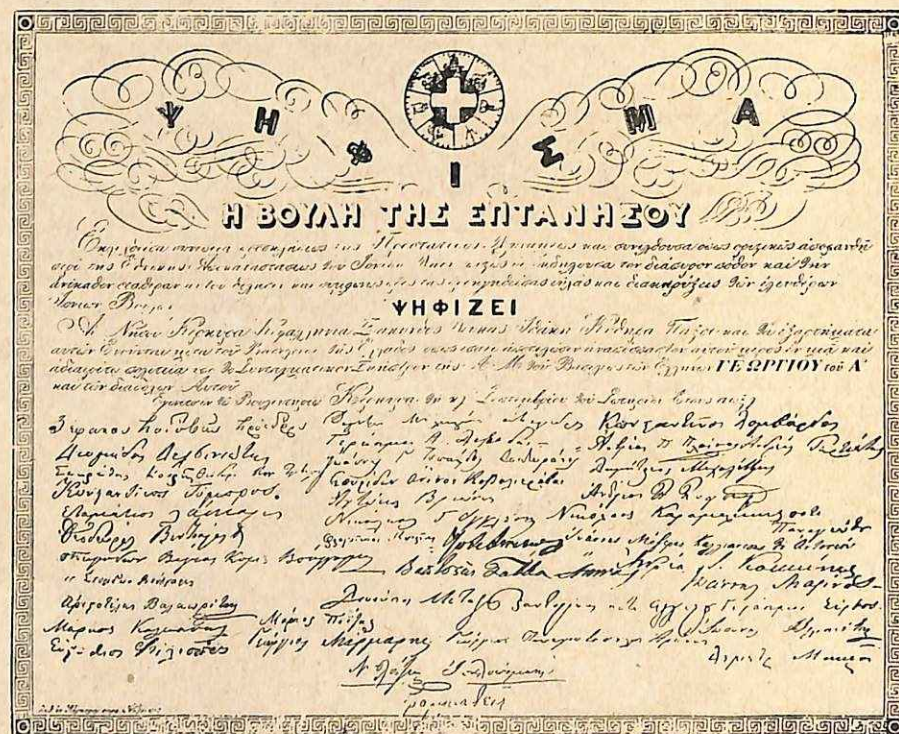
Κάτω ἀπὸ τὸ ψήφισμα τίθενται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν βουλευτῶν.

Ἀναφέρουμε μερικὰ ὀνόματα:

Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης, Γεράσιμος Λιθαδάς, Ἰωάννης Γ. Τυπάλδος, Σπυρίδων Ἀννίνος, Καβαλλιεράτος, Κωνσταντῖνος Λομβάρδος, Διονύσιος Μεταξάς καὶ ἄλλοι...

Μετὰ δύο ἡμέρας τὸ ψήφισμα ἀνακοινοῦται εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὰς Ἀθήνας. Καὶ τὸ ψήφισμα γίνεται καὶ ἐκεῖ δεκτόν...

Ἀγγ. Μεταξάς

Ἡ Θυσία τοῦ Ἀβραάμ

Ἀν ἀποκαλέσουμε τὸν μεσαίωνα τῆς Δύσεως «ἐφιαλτικὴ ἐποχὴ τῆς μαύρης ἀμορφωσιᾶς καὶ βαρβαρότητος», δὲν μπορούμε νὰ μὴ εἰποῦμε τὰ ἀντίθετα λόγια γιὰ τὸν μεσαίωνα τὸν ἑλληνικόν, ποὺ ἀποτελεῖ—αὐτὸς κυρίως—τὴν ἐποχὴ μέσα στὴν ὁποία μεγαλοῦργησε γιὰ δεύτερη φορά τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα, δημιουργώντας τὸν δεύτερο μεγάλο πολιτισμὸ τῆς Φυλῆς μας, μετὰ τὸ Βυζαντινὸ θαῦμα.

Ἡ μεσαιωνικὴ ἑλληνικὴ ἐποχὴ δὲν φέρνει κανένα σημάδι—ἐκτὸς ἀπὸ κάποιες μιμήσεις, ποὺ κι' αὐτὲς στοὺς νεότερους βυζαντινοὺς χρόνους παρουσιάστηκαν—ποὺ νὰ δείχνῃ πὺς ἀποτελεῖ συνέχεια τοῦ πρώτου πολιτισμοῦ, τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Περικλῆ καὶ τοῦ Πλάτωνα. Ἡ βυζαντινὴ ἐποχὴ εἶναι ὁ σταθμὸς τῆς Φυλῆς μας σὲ μιὰν ἐποχὴ τελείως ἀνεξάρτητη, βγαλμένη ἀπ' τὰ χριστιανικὰ διδάγματα καὶ με ἀποκλειστικὰ χριστιανικὸ πολιτισμὸ.

Σ' ὅλη τὴ βυζαντινὴ ἐποχὴ εἶναι διάχυτη ἡ θρησκευτικὴ μυστικοπάθεια ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴ βάση κάθε πνευματικῆς δημιουργίας.

Ἀκριβῶς αὐτὴ εἶναι ἡ ἀφετηρία καὶ τῆς «Θυσίας τοῦ Ἀβραάμ», τοῦ ἔργου αὐτοῦ ποὺ ξεπήδησε ἀπ' τὴν Κρητικὴ θεατρικὴ δημιουργία, καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ προσπαθήσουμε σήμερα νὰ μιλήσουμε στὴ σελίδα τούτη.

Πολλὰ ἔργα μετὰ τὸν ἴδιο τίτλο ὑπάρχουν σπαρμένα σ' ὅλη τὴ Δύση. (Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι: τὸ Ἑγγλέζικο μυστήριον «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ», γραμμένο στὸν 13ον αἰῶνα, τὸ Ἰταλικὸ «Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ» τοῦ Feo Belcati ποὺ πρωτοπαίχτηκε τὸ 1449, μιὰ τραγωδία Γαλλικὴ τοῦ Theod. de Bèze μετὰ τὴν ἐπίσημη «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» καὶ τέλος τὸ νεώτερο μυστήριον «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» τοῦ Ἰταλοῦ F. C. Angelo Lottini ποὺ πρωτοτυπώθηκε στὰ 1613). Μὰ κανενὸς δὲ φαίνεται νᾶναι μίμῃσι τὸ ἑλληνικὸ δημιούργημα, ποὺ κατὰ πᾶσα πιθανότητα εἶναι τὸ παλιότερο ἀπ' ὅλα.

Ἡ ἐποχὴ ποὺ γράφτηκε ἡ «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» καθὼς κι' ὁ ποιητὴς τῆς εἶναι ἄγνωστα. Ἀγνωστὸ ἀκόμα παραμένει καὶ τὸ πότε πρωτοτυπώθηκε σὲ βιβλίο. Τὸ μόνο γνωστὸ εἶναι ὅτι πρόκειται γιὰ ἔργο ποὺ ἀνήκει στὸν κύκλο τοῦ Κρητικοῦ θεάτρου.

Ἀλλὰ ἂς προχωρήσουμε στὴν ὑπόθεσι.

Αὐτὴ ἔχει ὡς βάσι τὴ γνωστὴ ἀπ' τὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὑπόθεσι κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ Θεὸς στέλνει ἕναν ἄγγελον, θέλοντας νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι

τοῦ Ἀβραάμ, καὶ τὸν προστάζει νὰ θυσιάσῃ τὸ μονάκριβον παιδί του, τὸν Ἰσαάκ.

Μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ ἀγαθοῦ Ἀβραάμ γίνεται πάλι μετὰ τῆς στοργῆς τοῦ πατέρα καὶ τῆς πίστεως τοῦ ἀνθρώπου στὸ Θεὸ του, μὰ γρήγορα παίρνει τὴν ἀγύριστη ἀπόφασιν νὰ ἐκτελέσῃ τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα. Ἡ γυναίκα του, ἡ Σάρα, προσπαθεῖ με δάκρυα νὰ τὸν μεταπείσῃ, ὁ πιστὸς Ἀβραάμ ὅμως ἐπιμένει στὴν ἐκτέλεσιν τῆς θείας ἐντολῆς, ποὺ τὴν θεωρεῖ τὸ πρῶτιστο καὶ μέγιστο τῶν καθηκόντων.

Ἔτσι φθάνει τὸ μοιραῖο πρωὶ ποὺ ὁ μικρὸς Ἰσαάκ θὰ ὀδηγηθῇ ἀπ' τὸν πατέρα του—κατὰ τὴν ἐντολὴ πάντοτε τοῦ Θεοῦ—στὸ βουνὸ γιὰ νὰ θυσιαστῇ. Ἡ μητέρα του ἡ Σάρα μετὰ δάκρυα ὁρμαεῖ καὶ τὸν σφίγγει γιὰ τελευταία φορά μέσα στὴν ἀγκαλιά της. Ὁ μικρὸς, βλέποντας τὴν τόση λαχτάρα τῆς μητέρας του, ὑποπτεύεται ὅτι αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ ἡ πρωϊνὴ (ὁ πατέρας του, ὁ Ἀβραάμ, τοῦ εἶπεν ὅτι θὰ πῆγαιναν στὸ βουνὸ νὰ προσκυνήσουν) κάποιον κακὸ σκοπὸ ἔχει καὶ λέει στὴ μητέρα του, ἀνίσυχος:

ΙΣΑΑΚ

Μάνα τὰ τόσα σου φιλιὰ σ' ἔγνοια [πολλὴ μετὰ βάζουν

ΣΑΡΑ

Δὲν ἔχω γυιὲ μου τίποτα μὴ γνοιάξῃς [σαὶ νὰ ζήσης καλόκαρδος εἰς τὸ βουνὸ ἅμα νὰ προσκυνήσης.

Καὶ ἡ πένθιμη συνοδεία ξεκινάει γιὰ τὴ θυσία τοῦ μικροῦ. Ὅταν φτάνουν στὸ βουνὸ ὁ Ἀβραάμ ἀνάβει φωτιά, βγάζει τὸ μαχαίρι του καὶ λέει στὸν μικρὸ Ἰσαάκ τὴν πραγματικὴ αἰτία τῆς ἀνόδου των ὡς ἐκεῖ. Ὁ Ἰσαάκ τὸν παρακαλεῖ, σὰν παιδί ποὺ τρέμει τὸν θάνατον, νὰ τὸν λυπηθῇ.

Ἀεῖζει νὰ παραθέσουμε τὰ λόγια ποὺ τόσο ζωηρὰ ζωγραφίζουν τὸν μικρὸ Ἰσαάκ:

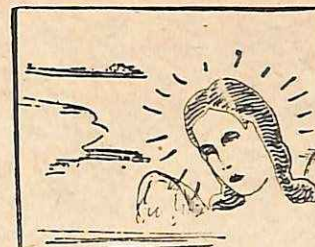
ΙΣΑΑΚ

Κύρη, παράδειγμα φρικτὸ στὸν κόσμον [θὲ νὰ πέψης ἂν δὲ σκολάσης τὴν ὀργὴν κι' ἂν δὲν τὴ [μετατρέψης.

Δὲν τὸ λυπάσαι τὸ παιδί τὸ ἀκριβὲς [ναθρεμμένο.

Δὲν τὸ θωρεῖς πὺς εἶν' κλειτὸν πολλὰ [χαμηλωμένο;

Τοῦτα τὰ μάτια ποὺ θωρεῖς καὶ τρέχουν σὰν ποτάμι

Παρουσιάζεται ξανά ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ...

τοῦτο τὸ δροσερὸ κορμὶ ποὺ τρέμει [σὰν καλάμι. Δὲν ἔχουν τόση δύναμις σήμερα νὰ σὲ [πείσουν, νὰ μὲ γνωρίσης γιὰ παιδί, ν' ἀλλάξῃ [τὴ δρεξί σου; Ποῦν' τὰ σφιχταγκάλιασμα, Κύρη [μου, ἐδιαθήκαν; Οἱ σπλαχνικὲς ἀναθροφές ἐξολήσμου [λήθησαν; Γιὰ νὰ μὲ δώσης τῆς φωτιᾶς μ' ἀνά- [θρεψες γονὶ μου; Γιὰ νὰ μοῦ κόψης σὰν ριφοῦ κι' ἀρ- [νίου τὴν κεφαλὴ μου;

Πρὶν ὅμως ἐκτελέσῃ τὴν χειρονομία τοῦ αὐτοῦ παρουσιάζεται ξανά ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν προστάζει νὰ μὴν προδῇ στὴ θυσία, γιατί ὁ Θεὸς βεβαίωθηκε γιὰ τὴ μεγάλη του πίστι.

Τὰ αἰσθήματα κι' ἡ τρυφερότητα ποὺ ξεπηδάει ἀπ' αὐτὰ, οἱ ζωηρὲς εἰκόνες κι' οἱ τέλειοι χαρακτῆρες τῶν προσώπων φέρνουν τὴ «Θυσία τοῦ Ἀβραάμ» σὲ σημαντικώτατο ἐπίπεδο στὴ μεσαιωνικὴ λογοτεχνία. Κι' ἀποτελεῖ στολίδι τοῦ Κρητικοῦ θεάτρου τὸ ἔργο αὐτό, ποὺ ἡ ὑπόθεσις του στὴν «Παλιὰ Διαθήκη» προμήνυσε—κατὰ τοὺς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας—τὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος.

Δημήτρης Σιατόπουλος

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπό : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

«Πρέπει, πρέπει νὰ τελειώνουμε μ' αὐτὰ τὰ τέρατα» εἶπε ὁ Λέων Φωκάς καὶ δάγκωσε τὴν ἄκρη τοῦ μουστακιοῦ του ἀπὸ τὴ λύσσα του. «Ὁρκίζομαι στ' ὄνομα τοῦ Μεγαλομάρτυ Δημητρίου νὰ κάνω ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ τὸ καταφέρω».

—Εἶναι ἡ δεύτερη φορὰ πού κάνουν ἐπιδρομὴ σ' αὐτὰ τὰ μέρη, εἶπε τότε καὶ ὁ Πρωτοπαθάρης... Τὴν πρώτη ἀποτύχανε... Κι' ἂν ἡ ἐνδοξότης σου θέλῃ ν' ἀκούσῃ τὸ πῶς κατάφεραν τότε ν' ἀποκρούσουν τοὺς Σαρακηνοὺς κι' ὅλα τὰ σχετικά—εἶναι μιὰ διήγηση ἐνδιαφέρουσα πού μπορεῖ νὰ γραφῇ κιάλας—θὰ σοὺ φέρω τὸν ἀγούρο τοῦ ἀκριτὰ Ἰωάννη Κομιτᾶ, πού βρισκόταν ἐκεῖ καὶ πού εἶναι φίλος τοῦ μοναχογιουῦ μου, γιὰ νὰ τ' ἀκούσῃς ἀπὸ τὸ στόμα του...

«Ἔτσι μὲ τὴν εὐκαιρία αὕτη ὁ κύρ Γρηγοράς κάλεσε σὲ δείπνο γιὰ μεθαύριο τὸ Δομέστικο καὶ τὸν ἑπαρχο καὶ δυὸ τρεῖς ἄλλους ἀκόμα ἀρχόντους ἀπὸ τοὺς πιὸ γνωστούς του...

«Ὅλα αὐτὰ ἦρθαν νὰ τὰ ποῦν στὸ Γρηγόρη οἱ δυὸ τοὺς φίλοι καὶ δὲν ἤξεραν μὲ ποῖο τρόπο ν' ἀρχίσουν καὶ πῶς νὰ τελειώσουν ἔτσι πού ἡ χαρὰ νὰ σκεπᾶσθαι τὴ λύπη γιὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου του δασκάλου...γιατὶ θαρροῦσαν πῶς δὲν εἶχε μάθει ἀκόμα τίποτα. Ἡ κυρὰ Σταύραϊνα πρώτη τοὺς πληροφόρησε πῶς αὐτὰ ὅλα τοῦ ἦσαν γνωστά κι' ἀκόμα γιὰ τὴν ἀρρώστεια τοῦ Ἀθανάσιου, πού ἦταν, στὴν περίστασι αὕτη τοῦλάχιστον, ἴσως τὸ σοβαρώτερον ἀπ' ὅλα...

—Θέλει ἕνα ἀνθρώπο νὰ τὸν περιποιήται, πρόσθεσε. Καὶ ποῖος; Ἐγώ; Ἐγὼ ὅλη τὴν ὕρεξ καὶ θὰ κάμω ὅ,τι μοῦ περνᾷ ἀπὸ τὸ χέρι... Φοβοῦμαι μόνο πῶς θὰ μοῦ λείψῃ ἡ μπόρεση... μὰ ὁ Θεὸς θὰ μὲ βοηθήσῃ κι' ἴσως ἔτσι σώσω καὶ τὴν ψυχὴ μου...

—Τί θὰ γίνῃ τώρα; ρώτησε ὁ Δημήτρης.

Ὁ Μιχαὴλ τὸν κύτταξε συλλογισμένος.

—Κάτι πρέπει νὰ κάνουμε βέβαια γιὰ νὰ βοηθήσουμε τὸ Γρηγόρη, εἶπε ὕστερα ἀπὸ λίγο. Γιατὶ ἂν ἡ φτωχὴ τούτη γυναῖκα δὲν ἔχῃ τὴ μπόρεση, ἐμεῖς τὴν ἔχουμε καὶ μὲ τὸ παραπάνω... «Ὅσο γιὰ τὴ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς της, ὡς παρακαλέσαμε τὸ Θεὸ νὰ τῆς δώσῃ κάποια ἄλλη εὐκαιρία... ὁ δὲ πού δὲν τῆς πολυχορεύεται θαρρῶ... Μόλις φύγουμε ἀπὸ δῶ θὰ πάμε νὰ βροῦμε τὴ Χρυσοδόσκεινα...

—Ἡ ἰδέα σου εἶναι πολὺ καλὴ, μά...

—Δὲν ἔχει μά... Ξέρεις πῶς ἡ μάνα μου κάνει πολλὰς φορὰς κι' ὅ,τι δὲν εἶναι σωστό, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μ'

εὐχαριστήσῃ... καὶ τώρα; Παίρνω ἀπάνω μου τὴν ὑπόθεσι... Κι' ὁ πατέρας σου ἀκόμα, μ' ὅλη τὴ μισανθρωπία του, δὲ θάκανε διαφορετικὰ.

—Ὅσο γι' αὐτὸ μὴ... Θὰ φρόντιζε βέβαια δίχως ἄλλο νὰ τὸν βάλουνε σὲ κανένα ξενῶνα. Ὁ Γρηγόρης ὅμως αὐτὸ δὲν θὰ τὸ δεχόταν ποτέ. Μόνο ἂν πιστέψῃ πῶς ἐκεῖνος πού θὰ πάρῃ τὴ θέσι του δίπλα στὸ γέρο οἰκονόμο θὰ τοῦ εἶναι πιὸ στοργικὸς καὶ πιὸ χρησιμὸς ἀπὸ τὸν ἴδιο... Καταλαβαίνεις; Εἶδεμὴ θὰ καθίσῃ ἐκεῖ σὰν τὸ πιστὸ σκυλὶ δίπλα στὸν εὐεργέτη του.

—Σωστά... καὶ μίλα του ὅσο θέλεις... «Ὅσο γιὰ πείσμα δὲ τὸχει μὲ τὸ τσουβάλι...

—Στὴν περίστασι αὕτη δὲν εἶναι πείσμα.

—Ἐ, τί εἶναι λοιπὸν;

—Χρέος. Θάφινες ἐσὺ τὴ μάνα σου γιὰ ὅλον τὸν κόσμον στὰ χέρια ἐνὸς ξένου, ἂν βρισκόταν σὲ τέτοια κατάστασι;

—Ὅχι βέβαια... Καὶ μάλιστα θὰ θύμωνα κιόλας ἂν μοῦ τὸ πρότεινες, ἀπάντησε ὁ Μιχαὴλ. Δηλαδή, μὲ ἄλλα λόγια, τὰ πράματα εἶναι δύσκολα.

—Ναί, χρειάζεται νὰ ἐνεργήσουμε μὲ πολλὴ φρόνησι.

—Ἀνάλαβε λοιπὸν τὴν ὑπόθεσι καὶ δώσε διαταγές.

—Τώρα δὲ θὰ τοῦ ποῦμε ἀπολύτως τίποτα. «Ὡς μεθαύριο πού πρέπει νὰ παρουσιαστῇ στὸ Δομέστικο ἔχουμε καιρὸ.

—Σύμφωνοι.

Κεῖνο τὸ βράδυ ἔμειναν ὡς ἀργὰ δίπλα στὸ φίλο τους.

Ὁ μπρούτζινος λύχνος σκόρπιζε ἀ-

«Πρέπει νὰ τελειώνουμε μ' αὐτὰ τὰ τέρατα»

δύνατο φῶς ἀπὸ τὴ γωνιά. Τὰ πρόσωπα τῶν τριῶν ἀγούρων μόλις ξεχώριζαν στὸ μισοσκόταδο. Ἀλλάζανε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ λίγα λόγια καὶ πάλι σάπαιναν. Πρῶτος ὁ Γρηγόρης μιὰ στιγμὴ ρώτησε:

—Κι' ὁ Δομέστικος; Μάθατε τίποτα;

—Μεθαύριο τὸ βράδυ, εἶπε μονάχα ὁ Δημήτρης.

—Φροντίστε πιά γιὰ λογαριασμὸ σας... γιατί ἐγὼ καθὼς βλέπετε... ἔχω δεμένα τὰ χέρια... Καὶ τοῦτο τὸ λογαριάζω γιὰ τὸ χειρότερο κακὸ πού μοῦκαναν.

—Σοστ! ἔκαμε ὁ Μιχαὴλ κι' ἔδειξε μὲ τὴ ματιὰ του τὸν ἄρρωστο.

Τοῦτος ἀλήθεια γιὰ πρώτη φορὰ ἄνοιγε τὰ ματόφυλλα του καὶ ἡ ματιὰ του ἀργὴ καὶ κουρασμένη πλανήθηκε πάνω στὰ πρόσωπα τῶν τριῶν φίλων κι' ἔμεινε στερεὰ καρφωμένη στὸν προσταεμένον του.

Ὁ Γρηγόρης ἔσκυψε ἀπάνω του.

—Θέλεις τίποτα, Ἀθανάσιε; ρώτησε.

Ἡ κουρασμένη ματιὰ πῆρε τώρα ἔκφρασι τρυφερῆς στοργῆς.

—Ἀρχίζει νὰρχεται στὸν ἑαυτὸ του, ψιθύρισε ὁ Δημήτρης. Βλέπεις πῶς σὲ κοιτάζει;

Τὴν ἴδια στιγμὴ τὰ χεῖλη τοῦ ἄρρωστου κουνήθηκαν.

Ὁ Γρηγόρης ἔσκυψε ἀκόμα πιὸ πολὺ. Ἦταν φανερό πῶς κάτι ἤθελε νὰ πῇ. Ἐνας ἦχος σὰ φύσημα ἔλαφρὸ μόλις ἀκούστηκε: «Φύγε».

—Τί λέει; ρώτησε ὁ Μιχαὴλ.

—Δὲν κατάλαβα.

Ὁ ἄρρωστος βάζοντας ὅλη του τὴ δύναμι ξαναεἶπε δυνατώτερα: «Φύγε».

Τὸ ἀκούσαν καθαρά καὶ οἱ τρεῖς. Ὁ Γρηγόρης ἔμεινε ἀσάλευτος καὶ τότε ἡ ματιὰ τοῦ Ἀθανάσιου καρφωμένη πάντα ἀπάνω του ἀλλάξε ἔκφρασι. Ἀπὸ στοργὴ ἔδειξε θυμὸ κι' ὕστερα τὰ ματόφυλλα ἔκλεισαν πάλι καὶ πιά, ἀπὸ πείσμα θαρρεῖς, δὲν ἀνοίξαν.

Ἀκουσε ἄρα γε τὰ λόγια τοῦ Γρηγόρη; Ἄν ναί, τότε τὸ «φύγε» αὐτὸ εἶχε γενικώτερη σημασία καὶ ἦταν ἀπάντησι στὴν ἀπόφασιν πού πῆρε, νὰ μείνῃ ἐκεῖ στὸ πλευρὸ του παραμερίζοντας κάθε ἄλλο σκοπὸ γιὰ τώρα.

Γι' αὐτὸ ἦταν βέβαιος τοῦλάχιστον ὁ Δημήτρης, καθὼς εἶπε στὸν ἑαδερφὸ του, ὅταν ἔμειναν μόνοι. Ὁ γέρο οἰκονόμος ἔβλεπε στὸ γυῖο τοῦ ἀφεντικοῦ του, πού ἔσωσε κι' ἀνάθρεψε μὲ τόση φροντίδα, τὸ χέρι πού θὰ τιμωροῦσε τοὺς ὀχτροὺς καὶ θὰ πολεμοῦσε γιὰ τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ καὶ γιὰ τὴν Πατρίδα κάτω ἐκεῖ στὴν ἀκριτικὴ τους ἐπαρχία... Πῶς ἦταν μπορετὸ νὰ δεχτῇ τώρα νὰ πάῃ τοῦ κακοῦ τόση προσπάθεια;

—Σωστά... Μὰ τότε γιατί δὲν τόπες στὸ Γρηγόρη; ρώτησε ὁ Μιχαὴλ.

—Θαρρεῖς πῶς δὲν τὸ κατάλαβες; Πρέπει ὅμως νὰ τὸ σκεφτῇ, νὰ φτάσῃ

μόνος του σ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα καὶ ν' ἀποφασίσῃ.

Ὁ Μιχαὴλ τὸν κοίταξε μὲ θαυμασμό.

—Τώρα μάλιστα, σὲ παραδέχομαι... Γιὰ τὸ Γρηγόρη αὐτὸ χρειάζοταν...

—Κι' ὅμως δὲ φτάνει... Πρέπει νὰ τὸν βοηθήσουμε στὴν ἀπόφασιν του... Ἐσὺ τί σκοπὸ ἔχεις; Πές μου ἀκριβῶς τὸ σχέδιό σου...

—Νὰ σοὺ πῶ... Στὴν ἄκρη τοῦ κήπου ἔχουμε τὸ σπιτάκι κεῖνο γιὰ τὸν κηπουρὸ. Ξέρεις ἄλλοτε ἴσα ἴσα πού χωροῦσε τὴ φαμίλια του... Μὰ ἀφ' ὅτου πέθανε ἡ γυναῖκα του καὶ παντρεύτηκε ἡ μοναχοκόρη του, τοῦ πέφτει πολὺ. Ἐκεῖ λέω νὰ ἐτοιμάσουμε μιὰ κάμαρα γιὰ τὸν Ἀθανάσιον... Τὴν πιὸ προσηλιακὴ... Ὅσο γιὰ περιποίησιν δὲ μὰς λείπουν οἱ ἀνθρώποι κι' ἡ χρυσοθήρηνα εἶναι τόσο πονόψυχη πού θαρρῶ πῶς ἡ ἴδια θὰ καταπαύσῃ μὲ τὴ δουλειὰ τούτη.

—Τότε θὰ χρειαστῇ αὐριο κιόλας, ἂν εἶναι καλύτερα, νὰ τὸν μεταφέρουμε... Κατάλαβες... πρέπει μὲ τέτοιο τρόπο νὰ φέρουμε τὰ πράματα πού νὰ μὴ χρειαστῇ καθόλου νὰ συζητήσουμε ὅταν τοῦ ποῦμε γιὰ τὸ κάλεσμα τοῦ Δομέστικου.

Ὁ δρόμος ἦταν κατασκότεινος. Δὲν ψιχάλιζε πιά· φυσοῦσε ὅμως δυνατὸς ἄνεμος καὶ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἄστραφτε.

Ὡς τ' ἀρχοντικὸ τοῦ Πρωτοσπαθάρη πού βρισκόταν ἀπέναντι ἡ ἀπόστασι δὲν ἦταν οὔτε ἑκατὸ μέτρα... Ὡς τόσο ἡ κυρὰ Σταύραϊνα ἐπέμεινε νὰ πάρουν ἕνα φανάρι γιὰ νὰ μὴν σκοποῦσαν. Μὲ τὴ συζήτησι πῆγαιναν σιγὰ σιγὰ κι' εἶχαν φτάσει πιά... Ὁ Δημήτρης μάλιστα ἐτοιμαζόταν νὰ χτυπήσῃ τὸ κοράκι τῆς χαλκοντυμένης πόρτας, ὅταν στὴ λάμψη μιᾶς ἀστραπῆς εἶδαν στὴ γωνιά τοῦ δρόμου ἕνα ἀνθρώπο τυλιγμένον σὲ βαρὺ ἐπιβαλτάρι πού τοῦ ἔκρυβε δόλοτα τὸ πρόσωπο νὰ προχωρῇ τοῖχο τοῖχο μὲ προφύλαξιν κατὰ τὸ σπῆτι τῆς κυρὰ Σταύραϊνας.

Δὲν κρατοῦσε φῶς, κι' αὐτὸ δὲν ἦταν καλὸ σημεῖο γιὰ ἕνα νυχτερινὸ διαβάτη, γιατί οἱ νοικοκυραῖοι καὶ τὰ νοικοκυρόπαιδα πάντα ἔπαιρναν κάτι μαζί τους... ἕνα φανάρι, ἕνα δαυλὸ ἀναμμένο γιὰ τὴν εὐκολία τους, μιὰ καὶ δὲν εἶχαν κανένα λόγο νὰ κρύβονται... Κι' ἂν ἦσαν ἀρχόντοι πάντα πῆγαιναν συντροφιά μὲ δαδούχους μαγκλαβίτες. Οἱ περιπολίες μάλιστα, πού ἔβγαζε κάθε βράδυ ὁ νυχτέπαρχος στὴν πολιτείαν γιὰ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν, κάτι τέτοιους πού γυρίζανε χωρὶς φῶς στὰ σκοτεινὰ, τοὺς ἔπιαναν γιὰ ὑποπτικὴν καὶ ἐζητάσανε νὰ μάθουν ποιοὶ εἶναι καὶ γιὰ ποιά ἀφορμὴ νυχτογυρίζουν.

Φυσικὸ ἦταν λοιπὸν νὰ κινήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Δημήτρη.

—Κοίταξε, εἶπε.

—Τί νὰ κοιτάξω ἀφοῦ δὲ βλέπω οὔτε τὴ μύτη μου δυὸ βήματα πιὸ πέρα...

—Ἐκεῖ, στὸ σπῆτι τῆς κυρὰ Σταύραϊνας... Περιμένει... Πρόσεξε τώρα πού θ' ἀστράψῃ...

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Εἶπεν ὁ Κύριος: «Ὅπως θέλετε νὰ χεῖ; Βέβαια καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ δανείζουσι διὰ νὰ λάθουν πίσω τὰ δανεισθέντα. Ἀλλὰ ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς σας καὶ εὐεργετεῖτε αὐτοὺς καὶ δανείξετε χωρὶς ἐλπίδα νὰ τὰ λάβετε πίσω, καὶ τότε θὰ ἀμειψθῇτε πολὺ καὶ θὰ γίνετε πραγματικοὶ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ. Διότι ὁ Θεὸς εἶναι καλὸς καὶ πρὸς τοὺς καλοὺς καὶ πρὸς τοὺς κακοὺς. Λοιπὸν ὡς λυπεῖσθε τοὺς συνανθρώπους σας ὅπως καὶ ὁ οὐράνιος πατήρ σας λυπεῖται ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Εἶπεν ὁ Κύριος: Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπάτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαποῦσιν ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοὶ δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. Πλὴν ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μὴδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας καὶ πονηροὺς. Γίνεσθε οὖν οἰκτιρμένοι, καθὼς καὶ ὁ Πατήρ ὑμῶν οἰκτιρμὼν ἐστὶ.

τῇρ σας λυπεῖται ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Μεγάλην παραγγελίαν μὰς ἀναθέτει μὲ τὸ αὐριανὸν τοῦ Εὐαγγελίου ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς. Μὰς λέγει: «Ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς σας». Ὁ Θεάνθρωπος μὰς λέγει ὅτι δὲν ἀξίζει ἡ ἀγάπη ἐκείνη πού περιορίζεται μόνον μεταξὺ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων μας, διότι ὅλος ὁ κόσμος αὐτὸ κάμνει. Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ κακοῦργοι μποροῦν καὶ τὸ κάμνουν αὐτό. Καὶ αὐτοὶ ἀγαποῦν ἐκείνους πού τοὺς ἀγαποῦν. Μὰς διδάσκει νὰ μὴ μνησικακοῦμεν καὶ ὅτι οὐφείλομεν νὰ ἀγαπῶμεν δίχως καμμιὰ διάκρισιν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καλοὺς καὶ κακοὺς, φίλους καὶ ἐχθροὺς, συγγενεῖς καὶ ξένους, ὁμοφύλους καὶ ἀλλοφύλους. Τότε μόνον ἡ ἀγάπη ἔχει ἀξίαν. Τότε καὶ μόνον θὰ εἶναι γεμάτος ἀγάπη δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀλλὰ πῶς θὰ ἐπιτύχωμεν νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν παραγγελίαν αὕτην τοῦ Σωτήρος τῆς ἀνθρωπότητος;

1ον) Ἐὰν ἀποφεύγωμεν τὴν ἐκδίκησιν καὶ τὴν ἀντιπάθειαν. Δηλαδή, μὲ ἄλλα λόγια νὰ μὴ προσπαθοῦμεν νὰ κάμωμεν κακὸν εἰς ἐκεῖνον πού μὰς ἔβλαψε. Ἐὰν εἰς τὸ κακὸν πού μὰς ἔκαμε κάποιος τοῦ ἀποδῶσωμεν κακόν, τότε τί διαφορὰ θὰ ἔχωμεν ἀπὸ αὐτόν; Πῶς μποροῦμε νὰ εἴμεθα πραγματικοὶ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὁ ὅποιος εἰς ὅλον τοῦ βίου ἐδίδασκε τὸ καλὸν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς ὅλους;

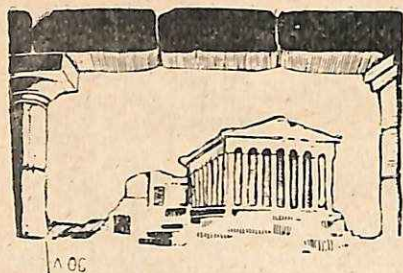
2ον) Ἐὰν ἀποφεύγωμεν νὰ κάμωμεν κακὸν εἰς ἐκεῖνους πού μὰς ἔβλαψαν καὶ πάλιν αὐτὸ δὲν φθάνει, δὲν εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ γίνωμεν ἀντάξιοι τοῦ Χριστοῦ μαθηταί. Ἐχομεν καθή-

κον νὰ γίνωμεν καὶ εὐεργεταὶ ἐκείνων πού μὰς ἔβλαψαν. Αὐτὸ μὰς διδάσκει ὁ Θεάνθρωπος. Μόνον, ἂν εἰς τὸ κακὸν ἀποδίδωμεν καλόν, τότε θὰ γίνωμεν πραγματικοὶ Χριστιανοί. Πρέπει νὰ λυπούμεθα διὰ τὴν κακὴν κατὰστασιν τῶν συνανθρώπων μας καὶ νὰ σπεύδωμεν νὰ τοὺς βοηθοῦμεν καὶ ἂν ἀκόμη εἶναι ἀνθρώποι πού θέλησαν τὸ κακὸ μας. Ἀκόμη πρέπει νὰ παρακαλοῦμεν τὸν πανάγαθον Θεὸν νὰ τοὺς συγχωρήσῃ καὶ νὰ ἔλθῃ βοηθός των. Μεγάλῃ διδασκαλίᾳ εἰς τοῦτο ἔχομεν τὸν κορυφαῖον τῶν ἀποστόλων Παῦλον, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολήν του μὰς λέγει: «Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψάμισε αὐτόν» ἂν διψᾷ, πότιζε αὐτόν».

Βέβαια ἂν κανεὶς σκεφθῇ ὡς ἀνθρώπος θὰ νομίσῃ ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀκατόρθωτον. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ πῇ ὅτι τὸ νὰ κάμῃ ὁ ἀνθρώπος καλὸν εἰς τοὺς ἐχθροὺς του εἶναι πρᾶγμα εὐκόλῳ. Ἀλλὰ ἀκριβῶς γι' αὐτὸ πρέπει πάντοτε νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ παράδειγμα τοῦ ἐπουρανίου μας πατρός, ὁ ὁποῖος εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ δημιουργήματά του ἐκδηλώνει ἀπερίοριστον ἀγάπην. Δίδει τὸν ἥλιον εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ βρέχει καὶ διὰ τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς κακοὺς.

Ἐχοντες λοιπὸν αὐτόν ὡς ἡγῶν καὶ βοηθὸν ἂς μὴ νομίζωμεν ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀκατόρθωτον. Μόνον διὰ τῆς ἀγάπης θὰ νικῶμεν τὴν κακίαν. Μόνον διὰ τῆς ἀγάπης θὰ νικῶμεν τοὺς ἀπειροὺς πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου. Μόνον διὰ τῆς ἀγάπης θὰ κερδίσωμεν τὰ ὅπαιρα ἀγαθὰ τῆς θείας ἀγάπης καὶ τὴν οὐράνιον ζωὴν.

Ἡ Ἑλλάδα στὴν ἑποχὴ τοῦ Πausανία

Ἐκεῖνοι πού κληρονομήσαμε

Πολλοὶ λαοὶ ἀνεπτύχθησαν σὲ κράτη ἰσχυρὰ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. Ἰδρυσαν αὐτοκρατορίες, ἐδημιούργησαν σοβαρὰ καὶ ἀξιόλογο πολιτισμό, κατέκτησαν μεγάλο μέρος τοῦ γνωστοῦ κόσμου τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ ἀφήκαν βαθεῖα ἴχνη στὸ διάβα των. Τέτοιοι ὑπῆρξαν οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Πέρσαι, οἱ Μῆδοι, οἱ Μογγόλοι, οἱ Ἀσύριοι, οἱ Χεττίται, οἱ Ἑβραῖοι, οἱ Ρωμαῖοι. Ὡς τόσο κανεῖς ἀπὸ τοὺς λαοὺς αὐτοὺς δὲν ἐξήσκησε τόση βαθεῖα ἐπίδρασι στὴ σύγχρονη σκέψι καὶ τὸ σύγχρονο πολιτισμό, ὅσο οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Δὲν εἶναι ὑπερβολικὸς ὁ ἰσχυρισμὸς πὼς ὁ σύγχρονος Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός, ἀπὸ τὴ φιλοσοφία ὡς τὴν τέχνη, στηρίζεται πάνω στὰ λαμπρὰ μνημεῖα πού μᾶς ἐκληροδότησε τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα.

***

Ἀπειρα εἶναι τὰ μνημεῖα τῆς τέχνης, τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς φιλολογίας πού διεσώθηκαν ὡς τὴν ἐποχὴ μᾶς καὶ τὰ ὁποῖα μιλοῦν γιὰ τὴ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἀποτελοῦν τὶς πηγὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες οἱ μεταγενέστεροι ἀντλήσαν τὰ στοιχεῖα μὲ τὰ ὁποῖα ἔκτισαν τὸ σύγχρονο οἰκοδόμημα τοῦ πολιτισμοῦ. Τὰ μνημεῖα ἀκόμη αὐτὰ πληροφοροῦν γιὰ τὴν κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Τὴν πληρέστερη ὁμως καὶ καλύτερη περιγραφὴ τοῦ ἀρχαίου κόσμου μᾶς τὴν δίδει ὁ Πausανίας «Στὰ ταξίδια ἀνά τὴν Ἑλλάδα», πού διεσώθηκαν ὡς ἐμᾶς σχεδὸν ἀκέραια.

***

Ὁ Πausανίας ἔζησε τὸν δεῦτερο αἰῶνα μετὰ Χριστόν. Ἡ ἐποχὴ του εἶναι ἐποχὴ παρακμῆς τῆς Ἑλλάδος. Οἱ μακρόχρονοι ἀγῶνες ἐναντίον τοὺς ξένους κατακτητῆς, οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι ἀνάμεσα σὲ διάφορες ἑλληνικὲς πόλεις, πού ἠγωνίζοντο γιὰ τὴν ἡγεμονία καὶ τέλος ἡ Ρωμαϊκὴ κατάκτησι, ἔχουν προκαλέσει τὴν κατάρρευσι τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ. Ὁ «Χρυσὸς αἰῶνας» τοῦ Περικλέους ἔχει παρέλθει.

Μέσα ὁμως ἀπὸ τὰ ἐρείπια, κάτω ἀπὸ τὸν ξενικὸ ζυγὸ, τὸ γεμᾶτο ζωῇ, σφρίγος καὶ ἀνήσυχο Ἑλληνικὸ πνεῦμα ἀνθίζει ξανά σιγὰ σιγὰ. Ὁ κατακτητῆς βάρβαρος καὶ ἀξέστος κατακτάται. Καινούργιοι ναοὶ ἀνεγείρονται πάνω στὰ ἐρείπια τῶν παλῶν, τὰ κατεστραμμένα μνημεῖα τέχνης διὰδέχονται ἄλλα. Ὁ κατακτητῆς κατέστρεψε ἕνα πολιτισμὸ, ἀλλὰ δὲν ἐξεμῆδενισε τὴν δύναμι του. Νέα θέατρα ἀνεγείρονται, νέες ἀγορές, νέα λουτρά. Νέοι συγγραφεῖς, νέοι φιλόσοφοι,

νέοι ρήτορες, νέοι τεχνίτες προσπαθοῦν νὰ συνεχίσουν τὴν παράδοσι τῶν παλῶν. Ὁ Πλούταρχος καὶ ὁ Λουκιανὸς ἐμφανίζονται.

Ὡς τόσο εἶναι τὸ δειλινὸ τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Εἶναι οἱ τελευταῖες ἀναλαμπές ἐνός ἡλίου καὶ ἔλαμψε στὸ στερέωμα καὶ πού βαίνει πρὸς τὴν ὀριστικὴ δύσι του. Ὑπάρχει ὁμως στὸ δειλινὸ αὐτὸ ὅλη ἡ μαγευτικὴ λαμπρότητα τῆς ἡμέρας, ἀποτελεῖ τὸ συμπύκνωμα δόξα καὶ τῆς δύναμι τοῦ μεσοιωνίου. Δὲν ἔχει τὸν τόνο καὶ τὴ δύναμι τοῦ μεσοιωνίου. ἔχει ὁμως τὴ γλυκύτητα τοῦ σταθεροῦ καὶ τοῦ μεγαλείου. Εἶναι οἱ ἀνταύγειες πού δὲν θὰ καλυφθοῦν ποτὲ ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Εἶναι τὸ δειλινὸ. Μὰ ἕνα δειλινὸ αἶω- νιο, ἄσβεστο, πού θὰ σκορπᾷ τὴν λάμψι πού ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες, ἀντανάκλωντας τὴν μεγαλύτερη δόξα, πού γνώρισε στὰ πρῶτὰ τὸν βῆματα τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα, καὶ ὀδηγώντας τὴν ἀνθρωπότητα σὰ φάρος φωτεινὸς πρὸς τὸ ἀνώτερο καὶ τὸ ὑπέρτερο ἰδανικό.

Ὁ Πausανίας εἶναι σύγχρονος τοῦ Ἀδριανοῦ, τοῦ Ἀντωνίνου καὶ τοῦ Λουκιανοῦ. Ἐνεαίνισθη ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ πού ἔπρεπε γιὰ νὰ περιγράψῃ μὲ τὴ γλαφυρότητα τῆς γλώσσας του, μὲ τὴν εὐλικερινὰ ἐνός πιστοῦ παρατηρητοῦ, καὶ τὴν λεπτομερὴ ἔρευνα ἐνός εὐσευνήτου περιηγητοῦ, ὅσα ἐσώζοντο ἀκόμη ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο κόσμο.

Ὅπως εἴπαμε ἡ ἐποχὴ του εἶναι ἡ ἐποχὴ πού καταβάλλεται προσπάθεια ἀναζωογονήσεως τοῦ ἀρχαίου πνεύματος, δίχως νὰ παύῃ ὅσο νᾶναι ἐποχὴ παρακμῆς. Ὁ Ρωμαῖος Αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς ἐξαίρεται μὲ νέα οἰκοδομήματα τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς, θαυμαστής τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος προσπαθεῖ νὰ δώσῃ ζωὴ καὶ κίνησι σὲ ἀρχαῖες πολιτείες. Θέλει ν' ἀναστήσῃ τὸν Ἑλληνικὸ πολιτισμὸ καὶ τὴν Ἑλληνικὴ θρησκεία τοῦ ὠραίου, πάνω στὰ ἐρείπια.

Ἐνα αἰῶνα πρὶν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτή, ὁ Αὐτοκράτωρ Νέρων, σ' ἕνα λόγο του πού ἐξεφώνησε στὴν Κόρινθο, ὑποσχόμενος τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς Ἑλλάδος, παραπονιῶνταν γιὰ τὸν ἔξῃς ναυρίτερα ὥστε νὰ μπορῇ τὴν ἐλευθερίαν στὴν Ἑλλάδα κάτω ἀπὸ καλὸν ν' ἀπολαύσουν τὸ δῶρο αὐτὸ περισσότερο ἀνθρώποι. Μερικὰ χρόνια ἔπειτα ἀπὸ τὸ αὐτοκρατορικὸ παρᾶπονο καὶ πολὺ πρὶν ἀπὸ τὸν Πausανία, ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει πὼς ὁ πληθυσμὸς τοῦ κόσμου γενικὰ καὶ ἰδιαίτερα τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἀραιωθῇ καταπληκτικὰ ἐξ αἰτίας τῶν πολέμων καὶ τῶν ἐμφυλίων σπαραγμῶν.

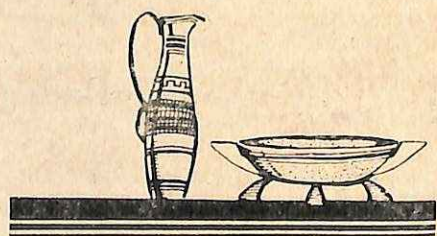
Ὁ Πλούταρχος ἰσχυρίζεται πὼς στὴν ἐποχὴ του ἡ Ἑλλάδα δὲν μπορεῖ νὰ παρατάξῃ παρὰ μόνο τρεῖς χιλιάδες στρατὸ, δύναμι πού ἄλλοτε μονάχα ἡ πόλις τῶν Μεγάρων ἔστειλε στὴ μάχη τῶν Πλαταιῶν γιὰ ν' ἀποκρούσῃ μὲ τὸν ἄλλους Ἕλληνες τοὺς Πέρσες. Ὁ ἴδιος συγγραφεὺς, διεκτραγωδώντας τὴν ἐρήμωσι τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἰσχυρίζεται πὼς στὴν ἐποχὴ πού ἄλλοτε βρισκόταν τὸ περίφημο μαντεῖο τῆς Βοιωτίας καὶ πού ἀνθοῦσε ἡ κίνησι καὶ ἡ ζωὴ, βασιλεὺς τέτοια ἐρημία, ὥστε δὲν συνήντησε παρὰ μόνο ἕνα βοσκὸ νὰ φυλάτῃ τὰ πρόβατά του. Τὴν ἴδια ἐποχὴ ἄλλος συγγραφεὺς ἀναφέρει πὼς ἡ μεγάλη πόλις τῶν Θηβῶν ἦταν ἐρειπωμένη καὶ σχεδὸν ἀκατοίκητη. Στὴν ἄλλοτε ὠραία ἀγορὰ τῆς μονάχα ἕνα ἀγαλμα βρισκόταν ὄρθι ἀνάμεσα στὰ ἐρείπια, ὡς γιὰ νὰ θρηνητὴ τὴ συμφορά καὶ τὸν ὀλεθρὸ.

Οἱ περισσότερες πόλεις τῆς Ἑλλάδος εἶχαν ἀπονεκρωθῇ. Ἐκεῖ πού ἄλλοτε ἔπαλλε ἡ ζωὴ, ἀπλωνόταν ἡ σιωπὴ. Στὸς δρόμους τοὺς φύτρωναν θάμνοι, στὰ ἐρείπια τῶν ναῶν τῶν ἔδοσκον τὰ ζῶα, καὶ τὰ εἰδωλα τῶν θεῶν τῶν ἐθάπτοντο κάτω ἀπὸ τὰ ἀγριόχορτα.

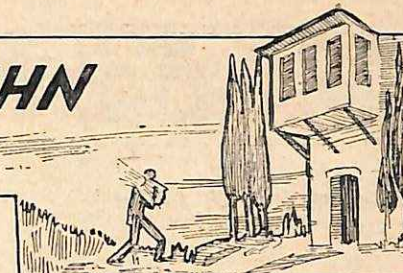
Χαρακτηριστικὴ εἰκόνα τῆς ἐρημώσεως καὶ τοῦ ὀλέθρου, πού βασιλεῖ οὐκ ἐπὶ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ στὴν Ἑλλάδα, μᾶς δίδει σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς περιφήμους διαλόγους τοῦ ὁ Λουκιανός.

Παρουσιάζει τὴν ψυχὴ ἐνός ἄλλοτε πλουσίου καὶ φιλαργύρου νὰ παραπονεῖται καὶ νὰ κατηγορῇ τὸν ἑαυτοῦ, γιὰ τὸ λῆψε ν' ἀποπειραθῇ νὰ διαδῇ τὸ βουνὸ τοῦ Κιθαιρώνα μονάχα μὲ δυὸ ὑπρέτες. Στὴν ἀπρόνοησι του αὐτὴ ἀποδίδει τὸν θάνατό του. Στὴν ἐποχὴ πού βρισκόταν ἄλλοτε ἡ πόλις «Ἐλευθερναί», μὴ ἀπὸ τὶς πλουσιώτερες ἑλληνικὲς πόλεις, ληστὲς τὸν συνέλαβον καὶ τὸν ἐφόνευσαν.

Ὁ Λουκιανὸς μᾶς δίδει μὴ τέτοια εἰκόνα τῆς ἐρημώσεως τῆς περιοχῆς, ὥστε ἡ πόλις τῶν «Ἐλευθερῶν» νὰ παρουσιάζεται περισσότερον ἐρημὴ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀπὸ ὅσο εἶναι στὴν πραγματικότητα σήμερον τὰ ἐρείπια τῆς. (Συνέχεια στὸ ἐπόμενο) **I. Β.—ς**

Ἡ θέσις τοῦ ἀγροτοῦ στὴν ἀγία Γραφή.

Τὸ σημερινὸ Κράτος εὐθὺς ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἔστρεψε τὴν προσοχὴ του στὴν ἀγροτικὴ ζωὴ καὶ ἐφρόντισε νὰ τονώσῃ τὴν καλλιέργεια τῆς γῆς. Πολὺ περισσότερο τώρα, πού ἀμεση ἐθνικὴ ἀνάγκη ἐπιβάλλει τὴν ἐντατικὴ ἐργασία στὴν ἑλληνικὴ γῆ, πού θὰ μᾶς δώσῃ τὴν τροφὴ μᾶς στοὺς δύσκολους καιροὺς πού περνᾶμε.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἴσως δὲν θὰ πρεπε νὰ παραλείψωμε νὰ τονώσωμε κι' ἀπὸ τὶς στίλβες τῆς «Νεολαίας» πὼς κι' ἡ Ἁγία Γραφή καὶ γενικώτερα ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία συμπαθεῖ ἰδιαίτερος τὴν γεωργίαν καὶ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα πού σχετίζονται μὲ τὴν ἀγροτικὴν ζωὴ.

Τὸ βλέπομε αὐτὸ ἀπὸ τὰ πρῶτα κι' ἀρχαιότερα βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Οἱ μεγάλοι Πατριάρχαι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἔδιναν ἐξαιρετικὴ σημασίαν στὴ γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Κι' ὅταν ἤθελαν νὰ εὐλογήσουν τὰ παιδιά τους, ἡ εὐλογία τους ἦταν πάντα μὴ εὐχὴ γιὰ εὐδοκίμῃσι στὴν γεωργικὴν ζωὴ. Βλέπομε λ.χ. τὸν Ἰσαὰκ νὰ εὐχεταί στὸ παιδί του τὸν Ἰακώβ νὰ τοῦ χαρίσῃ ὁ Θεὸς «τὴ δροσίαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴ γονιμότητα τῆς γῆς καὶ ἄφθονον σιτᾶρι καὶ κρασί».

Πολὺ συχνὰ πάλι στὴ Γραφὴ τονίζεται ἡ οἰκονομικὴ ἐπάρκεια πού φέρνει ἡ ἐντονη καὶ φροντισμένη καλλιέργεια τῆς γῆς. Ἔτσι οἱ «Παροιμίαι», ἕνα βιβλίον συγκεντρωμένης πρακτικῆς σοφίας καὶ πείρας, λένε κάπου: «Ὁ ποῖος καλλιεργεῖ τὴ γῆ του θὰ χορτάσῃ ψωμί· μὰ ἐκεῖνος πού γυρεύει τὸ καθιστὸν θὰ χορτάσῃ φτώχεια!». Γι' αὐτὸ οἱ «Παροιμίαι» δὲν παραλείπουν νὰ δώσουν καὶ συμβουλὲς στὸν ἀγρότη καὶ τὸν κτηνοτρόφον. Καὶ λένε:

«Νὰ παρακολουθῇς μ' ἐπιμέλεια κάθε πρόβατο τοῦ κοπαδιοῦ σου. Νάχῃς τὸ νοῦ σου στὰ κοπάδια σου. Νὰ φυλάς τοὺς τόπους τῆς βοσκῆς [στὸν κάμπο,

νὰ κόθῃς γρασίδι, καὶ νὰ μαζεύῃς χόρτο ἀπ' τὸ βουνό. Γιὰ νάχῃς πρόβατα γιὰ ρουχισμό κι' ἄρνια καὶ ἄφθονο γάλα ἀπ' τὰ γίδια σου, γιὰ νὰ τρέφεσαι κι' ἐσύ, νὰ τρέφεται καὶ τὸ σπῆτι σου, κι' οἱ δοῦλες σου».

Μὰ κι' ἡ ἐμπνευσμένη μοῦσα τοῦ Δαβὶδ, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ βασιλῆα καὶ προφήτου καὶ ποιητοῦ, ἔχει τραγουδήσῃ μὲ ἰδιαίτερη χάρι τὴν γεωργικὴ καὶ τὴν ποιμενικὴν ζωὴ. Σ' ἕναν ἀπ' τοὺς ψαλμοὺς του λέει πρὸς τὸν Δημιουργό:

«Ἐπεσκέφθης τὴ γῆ καὶ τὴν ἐμέθυ- σες τὴν ἐκαταπλούτισες μὲ τοὺς καρποὺς πού ἐτοίμασες γιὰ τροφὴ τοῦ λαοῦ. Ἐμέθυσες τὰ αὐλάκια τῆς μέ-

βροχὴ ποτιστική. Ἐπλήθυνες τὰ γεννή- ματά της, πού ἐξεφύτρωσαν ἀπ' τὴ γῆ μόλις αὐτὴ εὐφράνθηκε ἀπ' τὶς γλυ- κειὰς σταγόνες τῆς βροχῆς. Εὐλόγη- σες τὸν κύκλο τῶν τεσσάρων ἐποχῶν μὲ τὴν εὐεργετικὴ σου καλωσύνη. Οἱ κάμπι ἐγένισαν ἀπὸ γόνιμη δύναμι, τὰ βουνὰ ἐζώστηκαν δόλογορα ὁμορ- φιά καὶ χάρα, οἱ κοιλάδες ἔχουν πλη- θος σιτᾶρι. Γι' αὐτὸ κράζουν καὶ στέλ- λουν εὐχαριστήριον ὕμνο!».

***

Ἄς σημειωθῇ ὁμως ὅτι ἡ Γραφὴ δὲν τονίζει μόνο τὶς οἰκονομικὲς ὀφέ- λειες πού δίνει ἡ γεωργία. Προχωρεῖ καὶ πιὸ πέρα. Τῆς δίνει καὶ πνευμα- τικὸ περιεχόμενο. Εἶναι γνωστὸ βέ- θαια ὅτι ἡ Γραφὴ δίνει γενικῶς στὴν ἐργασία, ἕναν ἀνώτερον προορισμό, γιὰτὶ δὲν τὴ θεωρεῖ μονάχα ὡς μέσο βιοπορισμοῦ, ἀλλὰ καὶ μέσο πνευμα- τικῆς ἐξυψώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἰδι- αίτερος ὁμως γιὰ τὴν γεωργίαν τονίζει πὼς συμβάλλει πολὺ στὴν ψυχικὴ καλλιέργεια τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ δίνει πολλὰς φορὲς τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀντλήσῃ ἠθικὰ διδάγματα μέσα ἀπὸ τὴ φύσι. Ἔτσι οἱ «Παροιμίαι» πού ἀ- νεφέραμε παραπάνω, θέλοντας νὰ πο- λεμήσουν τὴν ὀκνηρίαν, φέρνουν στὸν ὀκνηρὸ γιὰ παράδειγμα τὰ μυρμηγ- κία καὶ τὶς μέλισσες:

Πήγαινε, τεμπέλη, στὸ μυρμηγκί, καὶ παρατήρησε καὶ ζήλεψέ το,

Τὸ βάζει στὸν ὄμο καὶ γυρίζει στὴ σάτνη.

καὶ γίνε πιὸ σοφὸς ἀπ' αὐτό. Γιὰτὶ ἐκεῖνο, χωρὶς νάχῃ χωράφι, καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἀναγκάζῃ κανεῖς, καὶ χωρὶς νὰ παίρνῃ διαταγὴς ἀπὸ [ἀφροτικό, ἐτοιμάζει ἀπ' τὸ θέρος τὴν τροφὴν τοῦ καὶ κάνει μεγάλη ἀποθήκευσι τὸν καιρὸ τοῦ θερισμοῦ. Ἡ πήγαινε στὴ μέλισσα καὶ μάθε πόσο εἶν' ἐργατική.... καὶ τοὺς κόπους τῆς κι' οἱ βασιλεῖ- [δες κι' ὁ κόσμος γιὰ τροφὴ ὑγιεινὴ χρησιμοποιοῦν.

Δὲν πρέπει ὁμως νὰ νομίσῃ κανένας ὅτι ἡ συμπάθεια αὐτὴ πρὸς τὰ γεωρ- γικὰ ἐπαγγέλματα παρατηρεῖται μο- νάχα στὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Τὸ ἴδιο πνεῦμα, ἡ ἴδια συμπάθεια ἐπικρατεῖ καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη. Πρῶτος-πρῶ- τος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξεδήλωνε πολὺ συχνὰ τὴν ἀγάπην του γιὰ τὴν γεωργικὴ καὶ ποιμενικὴν ζωὴ. Κι' εἶναι πάρα πολλὰς οἱ περιπτώσεις πού ἐχρησιμοποίησεν εἰκόνας καὶ σκη- νές ἀπ' αὐτὰς γιὰ νὰ διδάξῃ μεγάλες ἠθικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀλήθειες.

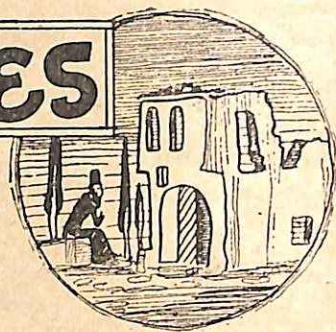
Εἶναι γνωστὸ πὼς ὁ ἴδιος παρο- μοιάζει τὸν ἑαυτοῦ τοῦ μὲ γεωργὸ πού πήγε στὸ χωράφι του νὰ σπείρῃ, καὶ καθὼς ἔρριχνε τοὺς σπόρους τοῦ σι- тариοῦ, μερικὰ ἔπεφταν στὰ πετρώ- δη, ἄλλοι μέσα σ' ἀγκάθια, ἄλλοι στὸν ἐξοχικὸ δρομάκον πού περνοῦσε δίπλα ἀπ' τὸ χωράφι, κι' ἄλλοι «ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν», ὅπου ἐβλάστη- σαν κι' ἔδωκαν ἄφθονον καρπὸ. Ἄλλη φορὰ πάλι εἶχε παρομοιάσει τὸν ἑαυ- τοῦ μὲ τὸν καλὸν τσοπάνην πού ἀ- γαπάει πολὺ τὰ πρόβατά του, κι' ἐ- κείνα ξέρουν τὴ φωνὴν του καὶ τὸν ἀ- κολουθᾶνε, καὶ φροντίζει πάντα νὰ τὰ τηγαίνῃ στὴν καλὴ βοσκὴ καὶ νὰ τοὺς βρῇ τὴν ἄφθονον καὶ γάλα καὶ γρό- γγην. Κι' αὐτὰ τὴν καίμια φορὰ νὰ χά- σῃ κανένα πρόβατό του, τρέχει ἀκού- ραστος σὲ βουνὰ καὶ σὲ λαγκάδια ὥσπου νὰ τὸ βρῇ. Τὸ βάζει τότε στὸν ὄμο καὶ γυρίζει στὴ σάτνη γεμᾶτος χαρά.

Τὴν ἴδια αὐτὴ στοργὴ καὶ συμπά-θεια πού βλέπομε νὰ ἐκδηλώνεται σ' ὁλόκληρην τὴν Ἁγίαν Γραφὴν γιὰ τὸν ἀγροτικὸν κόσμον, ἔχει κληρονομήσει κι' ἡ Ἐκκλησία μας. Γι' αὐτὸ πολὺ συ- χνὰ τὴν ἀκούμε νὰ εὐχεταί γιὰ τοὺς γεωργούς καὶ νὰ παρακαλῇ τὸ Θεὸ νὰ δίνῃ τὶς κατάλληλες κι' εὐνοϊκὰς καιρικὰς συνθήκες, πού συντελοῦν στὴν εὐφορίαν τῶν καρπῶν τῆς γῆς, στὴ γονιμότητα τῶν χωραφίων, τῶν ἀμπελιῶν καὶ τῶν κήπων.

Ἄ. Ι. Γκ—ς

ΟΙ δώδεκα μήνες

Το Βορβοτικό είναι χωριό χωμένο μέσα στα βουνά πάνω από την Καστοριά. Εκεί, μισή ώρα κάπου, βρίσκεται ένα παλιομοναστήρι. Δεν κάθεται κανένας. Οι καλόγεροι του σάν νά κοιμούνται. Το μοναστήρι έχει πολλά παλιά πράγματα. Το πιο πολύτιμο — για μένα — ήταν ένα μισόθυρο από το τέμπλο της εκκλησίας. Απάνω στα βαρειά βουνία ξύλα του είχε ζωγραφισμένο τον Ευαγγελισμό και στις δυο άκριες, εκεί που κλείνουν, σειρά από πάνω προς τα κάτω, τους δώδεκα μήνες, που παράσταναν τη ζωή του τόπου τον καιρό που ζωγραφίστηκαν. Θάναι, κάπου εκεί, μέσα στο 1600, καμωμένο από λαϊκό τεχνίτη της Καστοριάς. Μιλᾷ για το λαό, τότε, με τους αρχόντους του, τις δουλειές τους, τὰ συνήθεια τους, ἀπάνω κάτω ἔτσι, ὅπως τὰ ἐνοιῶθα, καθὼς τὸ ξεσήκωνα.

***

Μὴν Ἰανουάριος:—Ὁ ἥλιος, κουκουλωμένος ἀπὸ σύννεφα, βρίσκεται στὸν Ὑδροχόο, ποὺ ποτίζει σκυμμένος στὴ Γῆ. Εἶναι ἀκόμα νύχτα. Μέσα στὸ κατὰ κλειστο σπῖτι ἡ παλὴ ἀρχόντισσα σηκωμένη, μὲ τὰ νυχτικά της, μὲ τὰ σγουρά μαλλιά ἀχτένιστα, χυμένα στοὺς ὤμους της, κάθεται στὴν πολυθρόνα, συρμένη δίπλα στὸ τζάκι. Δυὸ ὑπρέτριες, ὄρθιες, τὴν ὑπηρετοῦν. Ἡ μιά μόλις μπαίνει, φέρνοντας ἕνα χοντρὸ ξύλο. Ἡ ἄλλη φεύγει ἀπὸ μπροστὰ της σαστισμένη. Ἡ κυρά της, ἀνασηκωμένη στὸ κάθισμα, τοὺς φωνάζει θυμωμένα. Βιάζεται νὰ ἐτοιμασθῇ γιὰ τὴν ἐκκλησία της.

***

Μὴν Φεβρουάριος:—Ὁ ἥλιος εἰς τοὺς Ἰχθύς. Παραμονὴ ἀπόκριες. Ὁ χωρικός κατεβάζει τὰ βώδια του μὲ τὸ βωδαμάξι του γιὰ νὰ τὰ πουλήσῃ. Κάποιος τὰ χτυπᾷ ἀπὸ πίσω νὰ προχωρήσουν. Τὸ μεγάλο κάνει πίσω μουγκρίζοντας. Τὸ μικρὸ ἀκολουθεῖ φοβισμένο. Ὁ ζωέμπορος, ριχμένος ἀπάνω στὸ ραβδί του βαρειά, τὰ κυττάζει λοξά, σὰ νὰ τὰ ζυγιάζῃ. Τὰ κυττάζει κι' ὁ χωρικός ποὺ τὰ σέρνει μπροστὰ του, σὰ γιὰ τελευταία φορὰ, λυπημένα.

***

Μὴν Μάρτιος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Κρίον. Μέσα στὸ πυκνὸ δάσος, μέσα στὴν ἀστέναχη φύσι, τ' ὄρνιο περνᾷ ψηλὰ κρῶζοντας. Μέσα στὴ σιγαλιὰ

ἀκούεται τὸ χτύπημα τοῦ ξυλοκόπου. Δυὸ ἄντρες κόβουν ξύλα, ἡ γυναῖκα τὰ σηκώνει ἀπὸ χάρου μὲ κόπο. Ἐδῶ ἀπάνω στὰ βουνά, ποὺ ἡ ζωὴ εἶναι φτωχή, μὲ πολλὰ βάσανα, μονάχα τὰ νερά εἶναι μπόλικά καὶ τὰ ξύλα.

***

Μὴν Ἀπρίλιος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Ταῦρον. Λυώσανε πιά τὰ χιόνια. Τὰ κουδούνια τῶρα λαλοῦν γλυκά, τὰ ποτάμια κατ' ἑλκίζονται. Στὶς πολιτείες, σὲ κίσκια χωμένα μέσα σὲ πρασινάδα, οἱ κοπέλλες κόβουν τὰ πρῶτα λουλούδια. Τ' αὐλάκια, οἱ φράχτες κελαῖδουν. Τ' αὐτιά γεμίζουν ἀπὸ ἤχους. Στὸ σπῖτι, μέσα στὴν αὐλή, ἡ μεγάλη τριανταφυλλιά μεγάλωσε ὥς τὸ παράθυρο. Ἀπὸ κεῖ ἀπλώνει ἡ κοπέλλα τὸ χέρι καὶ κόβει τὸ πρῶτο τριαντάφυλλο, γιὰ νὰ στολίσῃ τὸ κεφάλι. Κάποιος χτυπᾷ τὴν πόρτα. Σύρε μάνα κι' ἀνοίξε νὰ μπῇ...

***

Μὴν Μάιος:—Ὁ ἥλιος εἰς τοὺς Διδύμους. Αὐγὴ ἀκόμα, ὅλα εἶναι σκοῦρα καὶ τ' ἀνήλια μέρη εἶναι σκοτεινὰ σὰ νύχτα. Τὸ χορτάρι μόλις χρυσίζει στὴν πρώτη ἀχτίδα. Τ' ἀρχοντόπουλο μὲ τὸν ὑποταχτικὸ του πάει καθάλλα γιὰ κυνήγι. Τὸ πρωῒνὸ ἀγέρι ποὺ φυσᾷ τοῦ παίρνει τὴ σάρπα του. Τὰ σκυλιὰ τρέχει μπροστὰ του μυρίζοντας. Μέσ' ἀπ' τὴ φτέρη πετιέται ὁ λαγός. Μόλις προφταίνει νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι.

***

Μὴν Ἰούνιος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Καρκίνον. Ἐφάσε τὸ θέρος. Ὁ κόσμος, χυμένος ἔξω στὰ χωράφια του, δουλεύει. Ὅλη τὴ μέρα θερίζουν, δεματίζουν. Τὰ βράδια φτάνουν κουρασμένα. Οἱ γυναῖκες μὲ τὰ γαῖδουράκια φεύγουν, γυρίζουν μονάχες γιὰ τὸ χωριό. Οἱ ἄντρες κάθονται νὰ φᾶν κι' ὕστερα ξαπλώνουν δίπλα στὰ δεμάτια. Περνοῦν μεσάνυχτα κι' ἀκόμα ἀκοὺς κουθέντες. Γύρω τὰ γκρεμνὰ εἶναι γεμάτα ἀπὸ μιά χρυσαφένια ἡμεράδα. Ὅλα μαζί τους ἀγρυπνοῦν καὶ ξαποσταίνουν.

***

Μὴν Ἰούλιος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Λέοντα. Ὁ ἀρχοντας κρατώντας μπράτσο τὴ γυναῖκα του, ποὺ δὲν ἔχασε νὰ πάρῃ ἀκόμα καὶ τὸ κανατάκι της, πηγαίνει νὰ δῇ τὰ ὑποστατικά του. Οἱ δοῦλοι του δουλεύουν. Κουρασμένοι

δὲν ἔχουν τὸν καιρὸ οὔτε νὰ τὸν κυττάξουν. Παίρνει τότε κι' αὐτὸς κάτι ἀπὸ τὰ χέρια τους, τάχα νὰ τοὺς βοηθήσῃ.

***

Μὴν Αὐγούστος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὴν Παρθένον. Ἀπ' τὸ πρῶτ' οἱ κοπέλλες φύγανε στ' ἀμπέλια. Στὶς πλαγιές τῶρα ἀκούονται τὰ γέλια τους καὶ τὰ χαχανητά τους. Μέσα στὴν πόλι ἀκούονται πάλι ἄλλοι χαρούμενοι κρότοι. Οἱ βαγενᾶδες ποὺ φκιάχνουν τὰ βαγένια τους.

***

Μὴν Σεπτέμβριος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Ζυγόν. Τὰ σταφύλια κουβαλήθηκαν στὰ σπῖτια καὶ πέφτουν τῶρα μὲ κοφίνια καὶ κάδους μέσ' στὰ πατητήρια. Τὰ ἀνοιχτά κατώγια τῶν σπιτιῶν μυρίζουν. Βγαίνουν τὰ καινούργια τσίπουρα καὶ τὰ πετιμέζια.

***

Μὴν Ὀκτώβριος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Σκορπιόν. Πέρασαν καὶ τὰ πρωτοβόγια. Ἡ παλὴ καλαμιὰ ἔχει μαυρίσει καὶ σαπίσει. Τὰ βώδια ἀνασηκώνουν βαθεῖα τὰ χόματα, ποὺ χύνονται μαλακά γύρω ἀπὸ τὸ ἀλέτρι. Τὰ χωράφια ἀπλώνονται σὰ βελούδο ἀνεβαίνοντας ὥς τὸ δάσος, σιμὰ στ' ἀγριοβαλάνια. Ἀπ' ἐκεῖ ἀκούεται τὸ πελέκυ ποὺ κόβει κλαδί γιὰ τὸ χειμῶνα. Δεμένο περιμένει τ' ἄλλογο στὴ ρίζα τοῦ χαμόπρινου. Ὅταν φορτώνεται νὰ φύγῃ ὁ τόπος γεμίζει ἀπὸ ἔρμηιά. Πέρα ἀκούονται φωνές καὶ μακρινὰ γαυγίσματα.

***

Μὴν Νοέμβριος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Τοξότην. Ἐχει πλακώσει πιά ὁ χειμῶνας. Ἐξω φυσᾷ ὁ ἀγέρας σὲ μιά πλάσι πεθαμένη καὶ σαθρανωμένη. Τὰ γυμνά κλαδιά τῆς λεύκας δέρνονται, τὰ γλωμά φυλλαράκια σιγοτρέμουν. Οἱ ἡχοὶ σθίνουν μέσα στὴν ἔρμηιά. Ἀξάφνα ἀκούγεται μιά ντουφεκιὰ στὰ πλάγια.

***

Μὴν Δεκέμβριος:—Ὁ ἥλιος εἰς τὸν Αἰγώκερω. Παραμονὲς Χριστογέννα.

“ΚΥΛΩΝΕΙΟΝ ΑΓΟΣ,”

Ὀνομάσθη «Κυλώνειον ἄγος» τὸ ἐξῆς ἀνοσιούργημα. Κύλων, ὁ τύραννος τῶν Μεγάρων, ἐκ τῶν διασήμων Ἀθηναίων, κατέλαβε μετὰ τῶν ὁπαδῶν του τὴν Ἀκρόπολιν διὰ νὰ γίνῃ καὶ τῶν Ἀθηνῶν τύραννος. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῇς τὸν ἄρχοντα Μεγακλέα, ἐπολιόρκησαν τὸν Κύλωνα στενῶς καὶ ἠνάγκασαν αὐτὸν μὲν καὶ τὸν ἀδελφόν του νὰ δραπετεύσων, οἱ δὲ ὁπαδοὶ του προσέφυγον ἰκέται εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς. Οἱ πολιορκηταὶ — μετὰ δὲ τὸν ὁποίων καὶ ὁ ἄρχων Μεγακλῆς — διὰ νὰ τοὺς στερήσουν τῆς προστασίας τῆς θεᾶς, ὑπεσχέθησαν ὅτι δὲν θὰ τοὺς κακοποιήσουν ἐὰν κατέλθουν εἰς τὴν πόλιν καὶ δικασθῶν ἀντὶ νὰ ἀποθάνουν ἐκ τῆς πείνης. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Κύλωνος ἐπέστησαν εἰς τὰς ὑποσχέσεις καὶ ἤρχισαν κατερχόμενοι πρὸς τὴν πόλιν, ἅφου ἔδωσαν εἰς τὸ ἀγαλμα κλωστήν τὴν ὅποιαν ἐκράτουν εἰς τὸ χέρι, διὰ νὰ εἶναι οὕτως εἰπεῖν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς θεᾶς.

Αἰφνιδίως ἡ κλωστή ἐκόπη καὶ ὁ Μεγακλῆς ἀποδόσας τοῦτο σκοπίμως εἰς τὸ ὅτι ἡ θεὰ ἀρνεῖται νὰ προστατεύσῃ τοὺς ἰκέτας, ἐπέπεσε μὲ τοὺς ἄνδρας τοῦ ἐναντίον των καὶ ἄλλους μὲν κατέσφαξεν, ἄλλους δὲ ἐθανάτωσε διὰ λιθοβολισμοῦ.

Τὴν ἀνόσιον αὐτὴν πράξιν, ἡ ὅποιαν ἔκτοτε ὀνομάζεται εἰς τὴν ἱστορίαν «κυλώνειον ἄγος», ἀπεδοκίμασαν μετὰ φρίκης οἱ Ἀθηναῖοι, ἐμίσησαν δὲ καὶ ἀπεστρέφοντο τοὺς φονεῖς, τοὺς ὁποῖους ἀπεκάλουν ἐναγείς (κατηραμένους). Βραδύτερον, ἐπὶ Σόλωνος καὶ πρὸς κατευνασμὸν τῆς ἐν ἐξεγέρσει διατελούσης κοινῆς γνώμης, ὑπεβλήθησαν εἰς δίκην ἐνώπιον τριακοσίων κριτῶν ἐκλεγέντων μετὰ τῶν ἀρίστων. Ἐκ τῶν φονέων οἱ μὲν ζῶντες κατεδικάσθησαν εἰς ἐξορίαν, τῶν δὲ ἀποθανόντων ἀνωρύχθησαν ἐκ τῶν τάφων τὰ ὅσα τῶν καὶ ἐρρίφθησαν ἔξω τῶν ὁρίων τῶν Ἀθηνῶν διὰ νὰ ἐξαγνισθῇ τὸ ἀνοσιούργημα.

Στὰ σπῖτια σφάζονται τὰ γουρούνια. Μέσα στὶς αὐλὰς κρεμιοῦνται μ' ἀνοιγμένη τὴν κοιλίαν ἀνάποδα. Ὁ νοικοκύρης ὄρθιος σιάζει τὸ κρέας τους. Ἡ νοικοκυρά, καθισμένη πρὸς πέρα, πλένει μέσα στὸ λεβέτι τ' ἄντερα, μαλώνοντας τὴ γάτα. Ἐξω ἀκούονται οἱ γκάιντες, τὰ κάλαντα.

Ὅταν τελειώσῃ βῆκα ἔξω. Μέσα στὶς φυλλωσιές ἀκούονταν χαρούμενοι σάλαγοι. Τὸ χλιδ νερὸ σταχθολοῦσε μέσ' ἀπ' τοὺς βάτους. Τὸ ποτάμι κάτω κατέβαινε χαρῶπὸ μέσα στὶς σοῦφρες του. Πῆρα ἕνα κουφοκάρυδο καὶ τὸ πέταξεν ἐπὶ τοῦ Χάνι τῆς Γραβιάς, ὁ ὅσος Ἀνδρόουτος, ἦλθεν εἰς διένευσιν μὲ τὴν κυβερνήσαν καὶ ἄλλους παράγοντας τοῦ Ἀγῶνος, ὅπως συνέβαινε συχνά, τότε, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κλεισθῇ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐκεῖ νὰ εὖρῃ τὸν οἰκτότερον θάνατον. Δὲν εἶναι, βέβαια, ἡ στήλη αὐτὴ μὴς συντόμου βιβλιογραφίας, ὁ κατάλληλος χώρος διὰ ν' ἀναπτυχθῇ εὐρύτερον τὸ θέμα καὶ νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα, ἀν ἦσαν ἀλήθεια ὅσα κατεμαρτύρησαν εἰς τὸν Ἀνδρόουτον κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν

Στρατῆς Δούκας

ΠΟΥ ΕΓΕΓΝΗΘΗ Ο ΑΘΑΝΑΣ. ΔΙΑΚΟΣ :

Ἐνας περίεργος πόλεμος ἤρχισε πρὸ ὀλίγων μηνῶν, μὲ ἀφορμὴν ἕνα ἄρθρον ποὺ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ρουμελιώτης» τοῦ αἰμνήστου συναδέλφου Εὐαγγέλου Λαχανοκάρη, ἡ ὁποία εὐτυχῶς ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκδίδεται μὲ τὸν ἴδιον παλαιὸν ζῆλον ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ ἱδρυτοῦ. Ὁ γράφων ἔθεσε καὶ πάλιν τὸ αὐτὸν ἐπὶ δεκαετηρίδας ζήτημα τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον ἐγεννήθη ὁ Ἀθανάσιος Διάκος, καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὰ δύο χωρία τῆς ὁρεινῆς Ἀνατολικῆς Ρομέλης, ἡ Μουσουνίτσα καὶ ἡ Ἀρτοστὶνα εὐρίσκονται εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν. Ὅπως συμβαίνει πάντοτε, ἀνεφύσαν αὐτοσχέδιοι συγγραφεῖς καὶ ἱστορικοὶ, ἐκλήθησαν εἰς μαρτυρίαν οἱ ἐκατοχρονῖται κάτοικοι τῆς περιοχῆς καὶ προσήχθησαν ἐγγραφὰ τὰ ὁποῖα ἐφυλάσσοντο μὲ εὐλαστικὴν προσοχήν. Πάντως, πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ συμπλέκονται τὰ δύο χωριά. Κάθε τόσο ἀναβλαστάνει ἡ ἔρις καὶ εὐθὺς ἀμέσως γίνεται ἡ ἐπ' ἀνδρασίαν τῶν ἐπάλλεων. Δὲν εἶναι ὁμοῦ δυνατόν νὰ λυθῇ τὸ περίπλοκον ζήτημα δι' ἕνα τῶν ἐνδοξότερων ὀνομάτων τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος.

Ἴδου τὸ ἐρώτημα εἰς τὸ ὁποῖον προσπαθεῖ ν' ἀπαντήσῃ ἕνας νέος, ἀλλὰ προσεκτικὸς μελετητής, ὁ κ. Κωνσταντῖνος Παπαχρήστου, εἰς μίαν μελέτην του ὑπὸ τὸν τίτλον «Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Ἀθανάσιος Διάκος» καὶ ἀνακοινωθεῖσαν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἀντ. Κεραμοπούλου, ἐπισκοπῶν τὰς ὀφισταμένας παραδόσεις, τὰ γραπτά ἄλλ' ἀνεξέλεγκτα στοιχεῖα, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς ὠρισμένα συμπεράσματα διὰ τὴν οἰκογένειαν τοῦ Διακίου, τὸ ἐπ' ἀνυπόστατον καὶ τὸν τόπον ποὺ τὸν εἶδε νὰ γεννᾶται.

Κατὰ τὸν κ. Παπαχρήστου λοιπὸν ὁ Ἀθανάσιος Διάκος ἦτο υἱὸς τοῦ Νίκου Μασσαδέτα, ἐγεννήθη εἰς τὴν κομπολίαν τῆς Παρνασσίδος, τὴν Μουσουνίτζαν, καθὼς πληροφοροῦν καὶ ὁ Περραιβὸς καὶ ὁ Φυλῆμων καὶ ἄλλοι ἱστορικοὶ καὶ ἱστοριοδίφαι. Λύεται τῶρα μὲ τὴν μελέτην τοῦ κ. Παπαχρήστου τὸ ζήτημα τῆς καταγωγῆς τοῦ Διακίου; Θὰ ἦτο δύσκολο ν' ἀποφανθῇ καὶ νὰς τελεωτικῶς. Πάντως πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι ὁ μελετητὴς παρατάσσει ὑπὲρ τῆς γνώμης του θετικὰ ἐπιχειρήματα καὶ ὅτι ἀποσπᾷ ἀπὸ τὰς συμπληγάδας τῶν ἀλληλοσυγκρουόμενων πληροφοριῶν, τῶν παραδόσεων καὶ τῶν διασωζομένων στοιχείων, ὅτι ἀποτελεῖ τὴν ὀρθὴν κρίσιν.

ΤΑ ΣΤΕΡΝΑ ΤΟΥ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗ ΣΤΑΥΡΑΝΤΟΥ

Τὰ στερνὰ τοῦ Ρουμελιώτη σταυρανοῦ, τὰ γνωρίζουν ὅλοι οἱ καταγίνοντες μὲ τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας καὶ στοιχειωδῶς ἔστω. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔγραψε τὸ ἀπαράμιλλον ἑλληνικὸν ἔπος εἰς τὸ Χάνι τῆς Γραβιάς, ὁ ὅσος Ἀνδρόουτος, ἦλθεν εἰς διένευσιν μὲ τὴν κυβερνήσαν καὶ ἄλλους παράγοντας τοῦ Ἀγῶνος, ὅπως συνέβαινε συχνά, τότε, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κλεισθῇ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐκεῖ νὰ εὖρῃ τὸν οἰκτότερον θάνατον.

Δὲν εἶναι, βέβαια, ἡ στήλη αὐτὴ μὴς συντόμου βιβλιογραφίας, ὁ κατάλληλος χώρος διὰ ν' ἀναπτυχθῇ εὐρύτερον τὸ θέμα καὶ νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα, ἀν ἦσαν ἀλήθεια ὅσα κατεμαρτύρησαν εἰς τὸν Ἀνδρόουτον κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐλευθερίας καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν

τοῦ ἱεροῦ Ἀγῶνος. Πάντως, καλεῖς σήμερον δὲν δέχεται ὅτι ὁ Ἀνδρόουτος ὑπῆρξε προδότης τοῦ Ἀγῶνος, ἀφοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν ἔδωκε ὅτι ἡμποροῦσε νὰ δώσῃ ἕνας ἡρωϊκὸς ἄνθρωπος εἰς μίαν ἁγίαν ὑπόθεσιν. Εὐρίσκει κατὰ συνέπειαν τὴν ἐπιδοκιμασίαν ὅλων τῶν ποιημάτων τοῦ Γεωργίου Παράσχου ποὺ εἶναι χαραγμένον εἰς τὸν τάφον του, ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῶν Ἀθηνῶν.

Τὸν στρατάρχην Ὀδυσσεά μετὰ χρόνους χαίρεται
Ἐδῶ κεῖται τοῦ Ἀνδρόουτου ὁ περίελεπτος υἱός.
Καταδὰς ἐκ τοῦ σταυροῦ τοῦ ὕπνου μάρτυρος
καὶ πικρὰς ἀχαιστίας εἶναι ὁ τάφος τοῦ ναός.

Τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους κατ' ἀρχὰς εὐαγγελίζων,
μ' ἑκατὸν Ἑλλήνων παῖδας νίκης ἔσθης χορόν.
Καὶ εἰς τῆς Γραβιάς τὸ χάνι τὸν Βρυώνην
τοῦ χοροῦ ἐκείνου ἔχνη τούρκων ἄφησε σωρόν.

Τριπλὴν ἀνοίγει ὁ Τούρκος καὶ μᾶς ἐπιγενέων
εἰς τὰς Στερεὰς τὰς δύο καὶ τοῦ Πέλοπος τὴν γῆν.
Πλὴν αὐτὸς νικᾷ τὴν μίαν, ἀπαθεῖ μακράν
καὶ τῆς τρίτης εὐκολύνει τὸν λιμὸν καὶ τὴν σφαγὴν.

Μὲ συντετριμμένα μέλη ὁ στρατάρχης τῶρα
κεῖται
Δὲν τὸν ἔφαγε πυρίτις, δὲν τὸν ἔρριψε πληγὴ.
Μεταξὺ τοῦ Παρθενῶνος ἡ ἀγχόνη του κινεῖται...
Καὶ ἀπὸ τὸ μνημα τῶρα τοὺς φονεῖς του εὐλογεῖ!

Τὴν δραματικὴν αὐτὴν ἱστορίαν τοῦ Σταυρανοῦ μᾶς δίνει ὁ κ. Τάσος Λάππας, γνωστὸς ἥδη ἐρευνητὴς εἰς ἐμπεριστατωμένον βιβλίον του. Κατ' εὐτυχίαν, δὲν τίθεται πλέον ζήτημα ἀν εἶναι ἀλήθεια αἱ κατηγορίαι ποὺ διευτυλώθησαν τότε κατὰ τοῦ Ἀνδρόουτου, δι' ὅ καὶ ὁ συγγραφεὺς δὲν περιορίζεται ν' ἀντικρούσῃ τὰ ἀστήρικτα, ἀλλὰ νὰ περιγράψῃ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς τοῦ Ἀνδρόουτου, ἀφ' ἧς ὥρας συνελήφθη μέχρι τοῦ οἰκτροῦ θανάτου του. Μὲ γλαφυρότητα καὶ ἐπηκριωμένα στοιχεῖα περιγράφει τὰς δραματικὰς αὐτὰς στιγμὰς τοῦ γλυπτοῦ, παραθέτει δὲ καὶ πολὺτιμα ἀνέκδοτα ἐγγραφα.

Ἀσφαλῶς, τὸ βιβλίον τοῦ κ. Λάππας καὶ ἂν δὲν τεματίζῃ ὀριστικῶς τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀνδρόουτου, εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα ποὺ ἔδωκε τὸ φῶς κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς.

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΒΙΒΛΙΟ

Μὲ τὰς ὥραιας αὐτὰς λέξεις τίτλοφθεῖ ἕνα τοῦ βιβλίου διὰ τὰ παιδιὰ ὁ κ. Κυδωνίτης. Διατελὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ παιδικοῦ τμήματος τοῦ ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ, συνεκέντρωσε τὰ καλύτερα παραμύθια, τὰ καλύτερα ποιήματα, τὰς καλύτερας κομωδιόδους καὶ ἀφοῦ τὰ διεσκεύασε ὅλα αὐτὰ καὶ προσέθεσε καὶ μερικά ἄλλα, μᾶς ἔδωκεν ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ διὰ παιδιὰ βιβλία.

Ἀεῖζει νὰ τονίσωμεν ἰδιαίτερώς τὸ γεγονός, διότι μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐξακολουθοῦμε νὰ ἔχωμεν τὴν ἰδέαν πὺς ἡ παιδικὴ λογοτεχνία εἶναι ἀμελητέον εἶδος. Δὲν χρειάζεται, βέβαια, εἰς ἀντιστάθμισμα νὰ προστεθῇ τί γίνεται ἄλλο, ὅπου οἱ καλύτεροι λογογράφοι ἠσχολήθησαν μὲ τὴν συγγραφὴν παιδικῶν ἔργων. Ὅτι δὲν ἐγένινε ὁμοῦ ὡς χθὲς, δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ τώρα. Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Κυδωνίτη εἶναι ἀσφαλῶς, ἕνα πρῶτον καὶ πολὺ καλὸν βιβλίον.

Χρ. Ἀγγελ.

ΟΙ ΣΕΝΙΟΕΣ

βαλμένη ιέρεια της οικογενείας. Κι' αφού η οικογένεια είναι το πρώτο κάθε Κοινωνίας κύτταρο, είναι έπομένως η μητέρα το πρωταρχικό της Κοινωνίας βέρο. Γι' αυτό πρέπει να είναι γερή στην ψυχή και στο σώμα. "Όλοι πάνω σ' αυτή θ' ακουμπήσουμε.

Νέο κορίτσι,

Μέσα στην ψυχή και στην καρδιά κάθε γυναίκας, κάθε κόρης, κάθε μικρούλας κρύβεται η λαχτάρα της μητρότητας. "Όλα τ' άλλα είναι διαστρέβλωση ψυχική. "Όταν το μικρό κοριτσάκι παίζει με την κούκλα του, έκδηλώνει την υπολινθάνουσα μητρική λαχτάρα. Την ζωντανεύει την κούκλα του και της μιλά. Την χαϊδεύει και την μαλλώνει. Είναι σφαλερό να νομίζουμε ότι όλα αυτά είναι απομίμηση της δικής του μητέρας. "Όχι! Είναι η αδιάπληστη ακόμα μικρή μανούλα, που με την φαντασία της ζωντανεύει και με την ψυχή της λαχτάρα. Από αυτή ακόμα την ηλικία πρέπει ένας λαός να φτιάσει τις μητέρες του. Τότε θα γίνουν συνειδητές, όπως τις θέλει ο 'Αρχηγός μας.

Σ. Καρ.

ΜΑΝΑ... ΜΑΝΟΥΛΑ

«...»Ωστε να εξασφαλίσωμεν διὰ την 'Ελλάδα μητέρας συνειδητάς, να τνώσωμεν τὸν οικογενειακὸν ρυθμόν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Μιά λέξι, που από καταβολής κόσμου γεννοῦσε τὴ συγκίνησι σ' ὅποια γλῶσσα κι' ἂν λέγονταν, ἦταν ἡ λέξι μάνα. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν ἀνθρώπων πνευματικῶν σκοταδίων ὡς τὴ σημερινὴ σκέψι ἡ μάνα ἀποτελοῦσε καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἀστείρευτὴ πηγὴ τῆς μητρικῆς στοργῆς, τῆς συζυγικῆς ἀγάπης, τῆς φροντίδος. Βαλμένη στὴ μυθολογία Ἑστιάδα νὰ φυλάγῃ τὴ φωτιά, τὸ φῶς, τὸ οἰκογενειακὸ πνεῦμα, πὺ ἔφερεν ὁ Προμηθεὺς κλέβοντάς το ἀπὸ τοὺς θεοὺς πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἔχει μιά ξεχωριστὴ θέσι στὴν ἀνθρώπινη κοινωνία. Κάτω ἀπὸ τὴν καρδιά της ξεπετιέται τὸ νέο βλαστάρι τῆς ζωῆς, κάτω ἀπὸ τὰ τρυφερά της χεράκια ὑψώνεται πρὸς τὸ φῶς σὰν ἀνθός, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο. Μάνα καὶ παιδί εἶναι οἱ δύο ἀκατάλυτες ἑννοίες, πὺ ποτὲ δὲν θὰ χάσουν τὴ σύνδεσι καὶ τὴν ἀλληλοεπίδρασί των. Πόση ἀξία ἔχει ἡ μάνα γιὰ τὸ παιδί τὸ ξέρουμε ὅλοι καὶ ὅλες, πὺ δοκιμάσαμε τὸ φίλτρο καὶ τὴ στοργή. Τίποτα στὸν κόσμον δὲν μπορεῖ νὰ τῆς ἐλαττώσῃ, νὰ τῆς θαμπώσῃ τὰ συναισθήματα αὐτά, οὔτε κι' ὁ θάνατος ἀκόμα.

Νέο κορίτσι,

Ξέρεις ἀσφαλῶς τί ἀξία ἔχει γιὰ σένα ἡ μάνα. Ξέρεις ὅμως ὅτι ἡ ἴδια αὐτὴ μάνα, ὅπου στέκει, σ' ὅποιοδὴποτε κοινωνικὸ σκαλοπάτι, στὸ χωριὸ ἢ στὴν πολιτεία, φτωχούλα ἢ πλούσια εἶναι καὶ γιὰ τὸ λαὸ μας, γιὰ τὸ ἔθνος μας μιά ἀξία ἀνυπολόγιστη; Εἶναι ὁ φορεὺς τῆς βιολογικῆς τῆς Φυλῆς μας ὑπάρξεως, εἶναι ἡ ἀστείρευτὴ πηγὴ τῆς ζωῆς τῆς Φυλῆς μας. Ἀπὸ τὴ θεία Πρόνοια εἶναι

τῶν κοριτσιῶν μας

Η ΘΥΣΙΑ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Μὲ γαρύφαλλα καὶ κρίνα καὶ βιολέττες ἦταν ὁ κήπος τοῦ μικροῦ σπιτιοῦ στολισμένος. Τὸ καμάρι τῆς γειτονιάς, μὰ πὺ πολὺ τῆς νοικοκυράς. Γιατὶ ἦταν μιά καλὴ νοικοκυρούλα, πὺ ποτὲ τῆς δὲν βαρέθηκε τὸ πότισμα καὶ τὴν περιποίησι τῶν λουλουδιῶν της. Τὰ δύο τῆς παιδάκια, ἀνθοὶ κι' αὐτὰ μέσ' στοὺς ἀνθούς, δὲν μποροῦσαν νὰ καταλάβουν τώρα γιατί ἡ μανούλα τοὺς χωρὶς πόνον ἔκοβε καὶ ξεριζώνε σὰν ἄξαρνα νὰ μὴν τῆς ἄρρεσαν τὰ χθὲς ἀγαπημένα της τριαντάφυλλα καὶ ἡ μυριστεῖς τῆς βιολέττες.

Πικραμένα στέκονταν σὲ μιά γωνιά ὁ Κωστάκης κι' ἡ Ἀννούλα, χωρὶς νὰ τολμοῦν νὰ ρωτήσουν τὴν αἰτία τῆς καταστροφῆς. "Ἐθλεπαν μόνο τὸν μυρισμένο σωρὸ καὶ τὴν γυμνότητα τοῦ ζηλευτοῦ πρὶν κήπου των καὶ χολιοῦσαν. Ἡ μητέρα ἔθλεπε λοξὰ τὰ παιδάκια τῆς κι' ὅλο κουβαλοῦσε κουβάδες χῶμα ἀπὸ τὴν μιά μεριά τοῦ κήπου στὴν ἄλλη. Μυστήριο! Τὰ μικρὰ κεφαλάκια πῆγαιναν νὰ σπᾶσουν.

Τὸ μεσημέρι πὺ καθίσαν στὸ τραπέζι εἶδαν μὲ ἔκπληξι ὅτι τὰ πιάτα τοὺς ἀντὶς γιὰ σούπα ἦταν γεμάτα μὲ λουλούδια. Παραπονήθηκαν. Πουλιά ἦταν νὰ φᾶνε λουλούδια ἢ μήπως εἶναι μαροῦδες καὶ πεταλοῦδες; Τότε ἡ μαμὰ τοὺς ἐξήγησε σοβαρὰ ὅτι πρέπει νὰ φύγουν πιά τὰ

ἄνθη ἀπὸ τὸν κήπο γιὰ νὰ μποῦνε στὴ θέσι τοὺς ραπανάκια καὶ πατάτες καὶ φασόλια κι' ἄλλα καλὰ καὶ ὠφέλιμα φυτὰ, πὺ θὰ μᾶς δίνουν ὠραίες σούπες καὶ δροσερὲς σαλάτες.

«Παιδιά μου, ὁ Πατέρας μας, ὁ Μεγάλος Πατέρας, τῆς Πατρίδας μας ὁ 'Αρχηγός, μᾶς ἔδωσε τὴν ἱερὴ ἐντολή. Νὰ σπείρωμε, νὰ φυτέψωμε ὅ,τι μπορεῖ νὰ μᾶς θρέψῃ. Εἶναι σοφὸς Ἐκεῖνος καὶ ξέρει νὰ δίνη ἐντολές. Μᾶς ἀγαπᾷ τόσο καὶ δὲν θέλει ποτὲ μᾶς νὰ βρεθοῦμε σὲ δύσκολη θέσι, νὰ πεινάσωμε.

— Μὰ γιατί ὡς τὰ τώρα δὲν πεινάσαμε; εἶπε δειλὰ ἡ Ἀννούλα.

— Γιατὶ, παιδί μου, ἀπάντησε ἡ μητέρα, τώρα μακρὰ μᾶς, πολὺ μακρὰ,

γίνεται ἓνας πόλεμος κι' ὁ 'Αρχηγός μας θέλει νὰ μὴν ἔχωμε ἀνάγκη νὰ φέρνωμε τρόφιμα ἀπὸ ἄλλες χῶρες. Δὲν λέγαμε προχτὲς τὸ τραγουδάκι τῶν σοφῶν μυρμηγκιῶν καὶ τοῦ τρελοῦ τζιτζικας; Τὸ θυμάσαι; Τὰ μυρμηγκία μαζεῦουν τὸ καλοκαίρι καὶ δὲν πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείνα τὸν χειμῶνα, ἐνῶ ὁ τρελλὸς ὁ τζιτζικας τὰ τεντώνει γιατί δὲν ἔχει νὰ φάγῃ.

Τὰ παιδιά δὲν ἦταν πιά λυπημένα γιατί ἔχασαν τὰ λουλούδια κι' ἔτρωγαν μὲ ὄρεξι τὴ σούπα τοὺς, πὺ ἡ μανούλα τοὺς σέρβιρε ζεστὴ καὶ νόστιμη. Γελοῦσαν κάποτε γιὰ τὸ παιχνίδι πὺ τοὺς ἔπαιξε ἡ μαμὰ, σερβίροντας λουλούδια.

"Ἦταν ἓνα ὠραῖο σιωπηλὸ μάθημα!

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Χαῖρε, καλοκαίρι, χαῖρε! Τ' ἀκρογιάλια ἄρχισαν νὰ ὀρρανεῦν. Μερικὲς μόνο ἀθλητικὲς νεράιδες βουτᾶνε ἀκόμα ἐπίμονα στὰ κρουερά πιά κύματα. Μὰ τὸ κορμί ἀτσαλώθηκε ὅλο τὸ καλοκαίρι στὸ ὠραῖο αὐτὸ ἄθλημα καὶ ἡ ψυχὴ προετοιμάστηκε γιὰ τὴν ἐργασία καὶ τὶς ὑποχρεώσεις, πὺ θὰ μᾶς ἀναθέσῃ ὁ μελλοντικὸς χειμῶνας. Χαῖρε δροσερὸ κύμα καὶ φρέσκο ἀγέρι! Τοῦ χρόνου θὰ σὲ ξαναβροῦμε μὲ πὺ φωτεινὴ τὴ σκέψι καὶ πὺ κοντὰ στὸ σκοπὸ μας. Κανένας χειμῶνας, φυσικὸς ἢ ψυχικὸς, ὅσο κι' ἂν πλακώσῃ ψυχρὸς δὲν θὰ μᾶς κἀν νὰ ζαρῶσουμε. Θὰ μείνωμε ἔτσι ὁμορφες καὶ στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχὴ.

ΚΟΝΙΚΛΟΤΡΟΦΙΑ

(Συνέχεια)

Τά νεογέννητα κουνελάκια

Τά κουνελάκια γεννιούνται με κλειστά μάτια και δίχως κανένα τρίχωμα επάνω τους. Όσα κουνέλια είναι άσπρα γεννιούνται με το πεταί υποκόκκινο. Δίχως τρίχα ακόμη, κρυώνουν. Γι' αυτό φροντίζει η κουνέλα λίγες μέρες πριν την γέννα να μαδηθή για να κάμη μία φωλιά για τα μικρά της. 4 μέρες μετά την γέννα τα κουνέλια αρχίζουν να σκεπάζονται με ένα λευκό χνούδι. Στις δέκα μέρες περίπου έχουν 8-10 τους τα τρίχωμα και αρχίζουν ν' ανοίγουν τα μάτια τους, όποτε είναι χαριτωμένα. Μετά 2-3 μέρες τα βλέπετε να τρέχουν μέσα στην κουνελοφωλιά κυνηγώντας την μάνα τους για βύζαγμα. Τα μικρά πρέπει να τα συνηθίσετε ένωρίς να τρώνουν μόνα τους. Γι' αυτό μόλις ανοίξουν τα μάτια τους να τους παρουσιάζετε ψιλοκομμένα κάμπουσα φύλλα αμπελιού, κριθάρι σπασμένο. Τα μικρά έτσι συνηθίζουν και ξελαφρώνουν τη μάνα και μάλιστα όταν έχουν πολλά μικρά ή είναι νεαρά πολύ ή μητέρα. Έτσι διατηρείται άκμαία και δεν εξαντλείται. Τα κουνελάκια θά τ' αφήσετε ένα και μισό μήνα μαζί με την μητέρα τους, για να θυζάζουν, ενώ εν τω μεταξύ συνηθίζουν να τρώνουν και μόνα των. Μη τα αποκόψετε πιά νωρίς, μη φοβείσθε να ξεσπαστούν την κουνέλα, αρκεί να την ταΐζετε καλά. Άλλως τε και τα κουνελάκια τρώνουν απ' τα χορταρικά που ρίχνετε για την κουνέλα στην ίδια φωλιά.

Τά μεγαλωμένα κουνελάκια

Από 1½ μήνα, δηλαδή πάνω στις 6 βδομάδες, αφαιρείτε τα μικρά απ' τη μάνα. Όταν μάλιστα έχετε πολλές κουνέλες που γέννησαν μαζί, πράγμα που μπορείτε άλλως τε να κανονίσετε, βάζετε τα κουνέλια σε κάσες 1.50×1.60 μ. Αν είναι καμιά δεκαριά αρκοούνται σε κουνελοφωλή 1 μ.×1.50 μ. ή 1 μ.×1 μ. Τα μικρά κουνελάκια τ' αφήνετε μαζί μέχρι τον τέταρτο μήνα, όποτε κι' αρχίζουν τ' αρσενικά να τσακώνονται μεταξύ των. Ξεχωρίζετε τότε τα καλλίτερα ιδιαίτέρως, για μελλοντική αναπαραγωγή. Έν πρώτοις βάζετε κατά μέρος 2 αρσενικά που θ' αντικαταστήσουν μετά δύο χρόνια τα υπάρχοντα, μπορεί δέ και να ψοφήση κανένα και πρέπει να έχετε αντικαταστάτη. Τα θηλυκά που είναι κατάλληλα για αναπαραγωγή τα βάζετε χωριστά. Διαλέγετε τα μεγαλύτερα και βαρύτερα και εκείνα που συγκεντρώνουν περισσότερα κοινά χαρακτηριστικά της ράτσας των. Τα υπόλοιπα τα προορίζετε για κατανάλωσι.

Τώρα ως κάνωμε ένα πρόχειρο λογαριασμό. Υποθέσωμε ότι αρχίζετε μ' ένα κουνέλο και πέντε κουνέλες, υποθέσετε δέ ότι τις ζευγαρώνετε τέσσερες φορές το χρόνο. Κάθε κουνέλα θά σάς δώση περισσότερα από 6 κουνέλια τη φορά' ως βάλωμε όμως μόνο 6, υπολογίζοντας και τους θανάτους, ώστε κάθε κουνέλα θά σάς φέρη σ' ένα χρόνο 4×6=24 κουνελάκια, αί 5 κουνέλες 24×5=

120 το χρόνο. Κρατήστε κάθε κουνέλα για αναπαραγωγή 3 χρόνια με τη σειρά, τον τέταρτο χρόνο σφάζετε. Τον τρίτο χρόνο απ' την έκτροφή σας διαλέγετε τις καλλίτερες κουνέλες, οι οποίες σε λίγους μήνες θ' αντικαταστήσουν τις γέριες.

Κάθε τρία χρόνια αλλάζετε τον κουνελό σας. Αυτά έννοείται είναι για κουνέλια που εκμεταλλεύεσθε για το κρέας και τη γούνα των και όχι για τα κουνέλια Αγκύρας, που μπορείτε να διατηρήσετε 6-7 χρόνια συνεχώς.

Έν πάση περιπτώσει α-

ναλόγως του έκτροφείου σας κανονίζετε την παραγωγή, και αναλόγως της ράτσας που εκμεταλλεύεσθε χρειάζεσθε κάσες για τις μάνες, κάσες για ανάλογους επιθήτορας, κάσες για τα μικρά. Ένα σχέδιο έκτροφείου σε τρεις σειρές υπερκείμενες για μικρή παραγωγή 4 κάσες για κουνέλες, 1 για κουνελάκια, 1 για επιθήτορας και άλλες 2 για μικρό περιστρεφόμενο. (Ιδε σχετική εικόνα εις σελ. 1617 του προηγούμενου τεύχους υπ' αριθ. 50).

Τροφή κουνελιών

Τά κουνελάκια τις πρώτες δεκαπέντε περίπου μέ-

ρες τρώνε αποκλειστικώς βυζαίνοντας την κουνέλα, δηλαδή ως που να καλοσυνώσουν τα μάτια και αρχίζουν να τρέχουν μέσα στη φωλιά τους. Άλλα κατόπιν, ρίχνοντας το φαγί για την κουνελομάνα, τρέχουν και τα κουνελάκια κι' αρχίζουν να μαθαίνουν εκτός απ' το βύζαγμα να τρώνε και λίγη τροφή, κληματοφύλλα, τρυφερό χορταράκι, καρόττα κλπ. Σιγά-σιγά βυζαίνουν λιγότερο και τρώνε περισσότερο φαγί. Γενικώς δίδουν στα κουνέλια δυο φορές φαγί την ημέρα, μία το πρωί και μία το απόγευμα. Έκ τούτων το ένα φαγί το πρωινό είναι ξηρό χόρτο, τριφύλλι ξηρό. Τον χειμώνα με το κρύο, το κριθάρι τα ζεσταίνει καθώς και πατάτες βρασμένες με πίτυρα. Το καλοκαίρι το βράδυ χλωρό χόρτο ή τριφύλλι, χλωρόφυλλα καλαμποκιού, σαλατικά, λαχανικά. Πρέπει να λάβετε υπ' όψιν ότι τα κουνέλια τρώνουν απ' όλα, αποκόμματα ψωμιά, φλούδες διάφορες, απορρίμματα κουζίνας, πατάτες, καρόττα, παντζάρια, κριθάρι.

Μη τους δίδετε μεγάλες ποσότητες λαχανικά και συνεχώς φρέσκα χόρτα γιατί μπορεί να τα πιάση διάρροια και να σάς ψοφήσουν.

Στις κουνελομάνες με τα μικρά των τους δίδετε αρωματικά φυτά, στις πολύ καλές δέ ράτσες και γάλα κομμένο το μισό με νερό.

Το χορτάρι μόλις κοπή πρέπει να δίδεται άμέσως γιατί αλλιώς όταν στοιβαχθή και ανάψη βλάπτει τα κουνέλια.

Π. Ν.

ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

Άφιερωμένο στον Κυβερνητικόν Έπίτροπον
ΑΛ. Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ

Μέσ' στον Μεγάλον Άδλο Σπαρτιάτης
κι' αγωνιστής κι' οδηγητής και Φοῖβος!
Ή Μάνα Έλλάδα κράζει Σε κοντά της
και σοῦ γνέφουν οι θρίαμβοι κι' ο Στίβος!

Θυσία έαρινή τ' άδρά Σου νειάτα
στο βωμό της ΙΔΕΑΣ, στους άγῶνες,
με τη ζωή Σου άνοίγεις νέα στράτα
και δά σοῦ πλέξουν στέφανο οι αἰῶνες!

Οι Φάλαγγες περνᾶν σέ δεῖα δάμπη,
κι' ως πᾶς μπροστά άγέρωχος κι' άπλός
στραφτοκοπάει γόνιμα και λάμπει
στα χέρια Σου ο πέλεκυς διπλός.

Συ τ' Αρχηγού ώραία προφητεία,
πού σέ καλοῦν οι ένδαιο δεσμοί
Πρῶτος σέ μιά καινούργιαν Όλυμπία
δάρδης και δ' αληδέψουν οι χρησμοί.

Άκου, άδερφικά σέ κράζει η Νειότη
και καρτεράει άσίγαστη
κι' άκμαία
Θριαμβικά ν' άρδῃ μαζί
σου πρώτη
και πρῶτος Συ σέ μίαν
Έλλάδα Νέα.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΤΗΣ · ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗΣ

ΛΑΧΑΝΟΚΗΤΙΑ

(Συνέχεια)

Ή καλλιέργεια τῶν κουκιῶν

Τά κουκιά είναι όσπρια θρεπτικώτατα, αλλά όλίγον δύσπεπτα ως τροφή του ανθρώπου, διά κτηνοτροφικούς όμως σκοπούς είναι χρησιμώτατα και πολύ θρεπτικά, διδόμενα ίδιως εις γαλακτοφόρα ζῶα εις μικράς δόσεις σπουδαίως αυξάνουσι την γαλακτοπαραγωγήν, είτε χλωρά διδόν-

μενα μετά του χόρτου αὐτῶν, είτε ξηρά μόνον οί καρποί. Και διά τούς ανθρώπους τά χλωρά κουκιά δίδουν την εὐκαιρίαν της κατασκευής διαφόρων φαγητῶν.

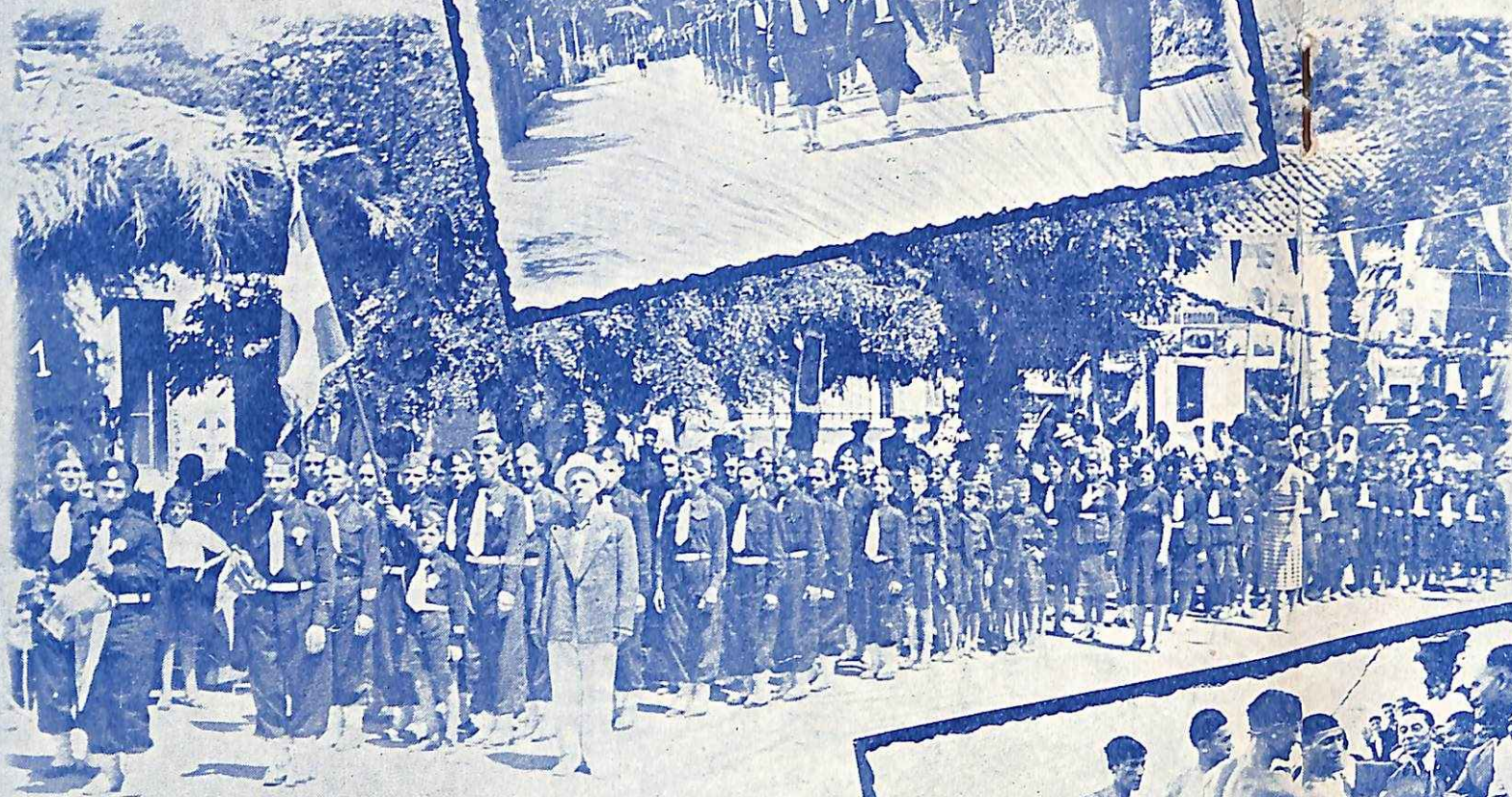
Τά κουκιά είναι φυτά της δυτικής Ασίας και Έλλάδος, καλλιεργούμενα από αρχαιοτάτης εποχής, άγαποῦν δέ έδαφος γόνιμον και άργιλλῶδες. Έν τούτοις όμως δύνανται να εὐδοκίμησουν και εις όλα τά άλ-

λα είδη τῶν εδαφῶν, αρκεί να είναι πλούσια εις θρεπτικάς ούσας ή να λιπανθοῦν πλουσίως. Συστηματικήν άμειψισποράν δέν χρειάζονται διά να εὐδοκίμησουν, διότι άδιαφοροῦν διά την προηγηθείσαν καλλιέργειαν. Εἰς μέρη ένθα γίνεται έπιστημονική έκμετάλλευσις τῶν εδαφῶν καλλιεροῦν τά κουκιά μεταξὺ δύο καλλιεργειῶν διά σιτηρῶν.

Τά κουκιά είναι πολύ ο-

λίγον άπαιτητικά ως πρὸς την έπεξεργασίαν του έδάφους και διά τούτο εὐδοκίμουν και εκεί ένθα γίνεται ή άμελεστέρα έπεξεργασία, ένα άπλοῦν δέ ὄρωμα πρὸ της σποράς φθάνει. Η σπορά δύναται να γίνη από του Αὐγουστου μέχρι του Νοεμβρίου, ο δέ σπόρος αναλόγως του μεγέθους παραχώνεται είτε δι' ὀργώματος είτε διά σθαρνίσματος. Χρησιμοποιούμεν 15-35 δκάδες σπόρου κατά στρέμ-

1. Κιοῦρκα: "Ένα από τὰ καλῶς ὀργανωμένα Τμήματα τῆς Περιφερ. Διοικήσεως Ἀττικοβοιωτίας
2. Παρέλασις Φαλαγγιτισσῶν Ἐλευθερουπόλεως.
3. Κολυμβητικοὶ ἀγῶνες ΧΙΧ Περιφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρενων Πρεβέζης. Ἀπονομὴ ἐπάθλων.
4. Ἀνώτεροι βαθμοῦχοι Ε.Ο.Ν. Σερρών.
5. Φαλαγγίται τετραρχίας Θεσπρωτικοῦ
6. Παρέλασις Φαλαγγιτῶν Ε.Ο.Ν. Μυκόνου.

Έγερτήριο Φαλαγγιτιστών Π. Δ. Θ. Π. εις τὸ Στρατόπεδον «Ἰω. Μεταξᾶς».

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΑΤΑΣ

Διὰ τὴν τιμὴν τῶν πρωτείων τῆς καλλιέργειας τῆς πατάτας εἰς τὴν Ἑλλάδα πολλοὶ ἐρίζουσιν.

Λένε πῶς ὁ Καποδίστριας γιὰ πρώτη φορά τὴν εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ μάλιστα ἡ εἰσαγωγή αὐτὴ συνδέεται καὶ μετ' ὥραϊον θρύλον.

Ὁ Ναπολέων πάλιν καὶ αὐτὸς...πρῶτος τὴν εἰσήγαγε διὰ τῶν στρατευμάτων του εἰς τὰς Ἰονίους νήσους.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἄγγλοι εἶναι οἱ...πρῶτοι εἰσαγαγόντες τὴν πατάτα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν ὁποίαν διετράφησαν ἐπὶ τόσα χρόνια ἑκατομύρια Ἑλλήνων.

Τὴν ἀλήθειαν ὅμως φαίνεται ὅτι τὴν ἀπεκάλυψεν ὁ Κερκυραῖος Ν. Β. Μάνεσης μετ' ὁ βιβλίον του «Περὶ Νικολάου Ἀρλιώτη» ποὺ ἐξεδόθη κατὰ τὸ 1873.

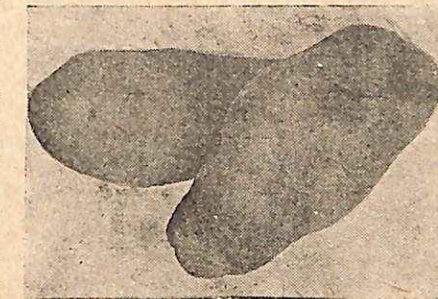
Κατ' αὐτὸν ἡ πρώτη πατάτα ἐφυτεύθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Κέρκυρα, ἀπὸ τὸν Νικόλαον Ἀρλιώτην τὴν 28 Ἰανουαρίου τοῦ 1800. Αἱ πατάτες αὐτὲς ἐφυτεύθησαν εἰς τὸ ἀγροκήπιον τοῦ Ἀρλιώτη εἰς τὸ χωρίον Χωρεπίσκοποι. Τὶς πατάτες τοῦ τις ἔστειλαν ἀπὸ τὴν Τεργέστη, ὁ δὲ Ἀρλιώτης ἀφοῦ τὰς ἐδοκίμασε καὶ εἶδε πόσον εἶναι γευστικαὶ καὶ εὐκόλως εἰς τὴν μαγειρικήν, ἐζήτησε πληροφορίας διὰ τὴν καλλιέργειάν των. Μετὰ ἓνα περίπου μῆνα κατῴρθωσε καὶ βρήκε καὶ μερικὰς ἀκόμη πατάτας τὶς ὁποῖες τοῦ ἐδῶρσαν Ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ τότε εἰς τὴν Κέρκυραν.

Ἐκτοτε ἡ πατάτα ἀρχίζει νὰ διαδι-

δεταί εἰς τὴν Κέρκυρα ἀλλὰ μετὰ πολὺ βραδύ ρυθμόν.

Ἀλλὰ ὁ πόλεμος Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας φέρει δυστυχίαν εἰς τὴν Κέρκυραν. Τὸ λάδι, ἡ μόνη πηγὴ πλούτου εἰς τὴν Κέρκυραν, δὲν ἐξάγεται καὶ οἱ Κερκυραῖοι κινδυνεύουν κυριολεκτικῶς νὰ πεινάσουν.

Τότε στρέφονται πρὸς τὴν πατάτα. Εὐρίσκόμεθα δηλαδὴ κατὰ τὸ 1811 καὶ ἡ πατάτα ἀρχίζει νὰ διαδίδεται

εὐρύτατα εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ ἀπὸ αὐτὴν καὶ εἰς τὰς ἄλλας Ἰονίους νήσους.

Αὐτὰ ὅλα προέρχονται ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Μάνεσης, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει χειρόγραφα τοῦ Ἀρλιώτη εὐρεθέντα μετὰ τὸν θάνατόν του.

Διάφορον γνώμην ὅμως ἔχει ὁ Κερκυραῖος βαρώνος Ἐμμανουὴλ Θεοτόκης, ὁ ὁποῖος γράφει τὸ 1826 ὅτι οἱ Γάλλοι «εἰσήγαγον τὴν καλλιέργειαν

τοῦ γεωμήλου καὶ τὸ φυτὸν τοῦτο, τὸ πολυτιμότερον ποὺ ὁ νέος κόσμος ἐπλούτισε τὸν παλαιόν, εἶναι ἤδη γνωστὸν ἐν τῇ νήσῳ» (Κέρκυρα).

Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει καὶ τὸ περιοδικὸν «Ἰόνιος Ἀνθολογία», ποὺ γράφει τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1834 ὅτι: «... τὸ φυτὸν τοῦτο, τοῦ ὁποῖου ἡ καλλιέργεια εἶναι εὐκόλος, τὸ προϊόν βέβαιον καὶ ἡ προετοιμασία του διὰ φαγητὸν ἀπλὴ καὶ πρόχειρος, τὸ ἔφεραν καὶ τὸ ἐκαλλιέργησαν πρώτην φοράν εἰς τὰς Ἰονίους νήσους οἱ Γάλλοι».

Εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον τὸ περιοδικὸν προτείνει διαγωνισμόν μετ' ἐπαθλὸν ἑπτὰ χρυσῶν μεταλλίων διὰ τοὺς Ἑπτανήσιους ποὺ θὰ ἀπεδείκνυν ὅτι εἰς τὸ νησί των ἕκαστος εἶχε τὴν μεγαλύτερη ἐσοδεῖαν πατάτας κατὰ τὸ 1835.

Τὸ γεγονός ἐξ ὧν αὐτῶν ποὺ προκύπτει εἶναι ὅτι ἡ πατάτα ἤλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Κέρκυραν, ἀλλὰ ἐπίσης εἶναι γεγονός ὅτι σοδαρὰ καλλιέργεια πατάτας δὲν ἔγινε παρὰ μόνον μετὰ τὸ 1880. Τότε μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου περὶ φυλλοξήρας ἀπγορεύθη ἡ εἰσαγωγή τῆς ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν, ἠδησὶ πολλὴ τὴν τιμὴν τῆς καὶ ὅλοι οἱ γεωργοὶ ἐστράφησαν πρὸς τὴν πατάτα καὶ κυρίως εἰς τὶς περιφέρειες Κερκύρας καὶ λοιπῶν Ἰονίων, Μεσσηνίας, Ἀττικῆς, Θηβῶν, Λαρίσης καὶ Σύρου.

Ἡ τελευταία μάλιστα φημίζεται γιὰ τὶς πρώιμους τῆς πατάτας ποὺ τὶς ὀφείλει εἰς τὸ ζεστότερό της κλίμα.

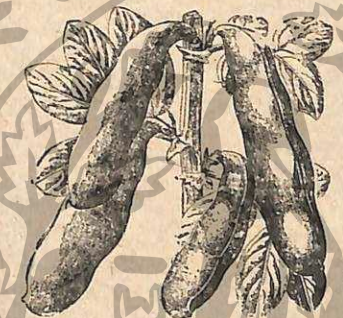
κ. ας.

μα, εἰς μεγάλας δὲ ἐκτάσεις συστηματικῶς καλλιεργουμένης ἢ σπορὰ γίνεται δι' εἰδικῶν σπαρτικῶν μηχανῶν.

Μετὰ τὴν βλάστησιν πρέπει νὰ βοτανίσωμεν τὸν ἀγρὸν καὶ νὰ σκαλίσωμεν ἅπαξ εἰς ἐπιμελημένην καλλιέργειαν. Ὅταν τὰ φυτὰ μεγαλώσουν καὶ παρατηρητὰ ὑπεραφθονία καρπῶν καὶ ἀνθέων κορυφολογούμεν ὀλίγον τὰ κουκιά, ὅταν μάλιστα ἐπικρατῇ ὕγρὸς καιρὸς τὸ κορυφολόγημα προλαμβάνει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φθειριάσεως, ἀσθενείας ὀχληροτάτης καὶ συχνῆς εἰς τὰ κουκιά. Ἐ-

πίσης ὁ ἔγκαιρος ψεκασμὸς ἀμέσως μετὰ τὴν πρώτῃν ἐμφάνισιν τῆς ἀσθενείας αὐτῆς διὰ διαλύσεως 2% Lysol προλαμβάνει τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς. Οὐχὶ σπανίως παρουσιάζεται ὡς παράσιτον εἰς τοὺς ἀγρούς ἔνθα εὐρίσκονται καλλιεργημένα κουκιά ὁ ὀνομαζόμενος κοινῶς λύκος (Orobancha crenata = Ὀροβάγχη ἢ ἐπαλξωτή). Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὸ παράσιτον τοῦτο ἐπιλένομεν τὸν σπόρον πρὸ τῆς σπορᾶς εἰς διάλυσιν ἁλτος καὶ κατόπιν εἰς καθαρὸν ὕδωρ, ὅταν δὲ ἀναφανῇ εἰς τὸν ἀγρὸν ἐκκρίνωμεν καὶ

καίνομεν τὰ παράσιτα προτοῦ ὀριμᾶσθαι οἱ σπόροι. Ὅπου τὸ κακὸν παραγίνεται ἐγκαταλείπομεν τὴν

καλλιέργειαν τῶν κουκιῶν καὶ σπείρομεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ σιτηρά. Ἡ συλλογὴ τῶν καρπῶν γίνεται

διὰ τῆς χειρὸς ὅταν πρὸκειται νὰ καταναλωθῶσι χλωροί, συλλέγονται δὲ προτοῦ ξηρανθῶσιν. Οἱ ξηροὶ καρποὶ συλλέγονται ὅταν τὸ φύλλωμα ἀρχίσῃ νὰ ξηραίνεται, ὅποτε ἡ ἐκρίζουσις διὰ τῆς χειρὸς τὰ φυτὰ μετὰ μέρος τῶν ριζῶν ἢ κόπτονται θερίζομενα μετὰ τὸ μεγάλο δρεπάνι καὶ ἀφοῦ ἐκτεθῶσιν εἰς κατάλληλον μέρος ἕως ὅτου ἀποξηρανθῶσι τελείως ἀλωνίζονται δι' ὧν τῶν μέσων τοῦ ἀλωνισμοῦ ἀναλόγως τῆς ποσότητος αὐτῶν καὶ τῶν διατιθεμένων μηχανῶν.

Μὲ ἔργα καὶ λόγια πρέπει νὰ πεισθῇτε καὶ νὰ πείσετε πῶς οὔτε ὁ περίβολος τοῦ σπιτιοῦ σας, οὔτε τῆς Ἐκκλησίας ἢ αὐλῆς, ἢ τοῦ Σχολείου ὁ κήπος δὲν πρέπει νὰ μείνουν ἀκαλλιέργητα.

Ἡ κάθε σπιθαμὴ Ἑλληνικῆς γῆς πρέπει νὰ δώσῃ γρήγορα κάτι. Μιὰ πατάτα ἔστω, μιὰ ὀκτὼ δημητριακῶν καρπῶν, ἓνα κιλὸ σιταριοῦ.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Ἀνάμεσα στους ἐπιβάτες τῆς ἀπα-
ρατημένης βάρκας εἶναι—δὲν ξέρουμε
ἀκόμα πῶς—ὁ Φρίτς κι' ὁ Τζέιμς Οὐ-
όλστων, πού με τόσο ἀγωνία τοὺς πε-
ριμένουν ὁλοένα στὴ Νέα Ἑλβετία...
Τί θ' ἀπογίνουν; Δὲν ἔχουν τρόφιμα
παρὰ γιὰ μιὰ μέρα ἀκόμη κι' ἡ νηνε-
μία, ἡ ἀκίνησις ἐξακολουθεῖ... Ἀξα-
φνα ὁ Τζών Μπλόκ αἰσθάνεται ἕνα ἐ-
λαφρὸ φύσημα. Φωνάζει ἀμέσως τὸν
Φρίτς καὶ τοῦ τὸ ἀναγγέλλει: «Φυ-
σάει!». Εἶναι ἡ σωτηρία. Κάπου θὰ
τοὺς σπρώξῃ ὁ ἀέρας ἐκεῖνος, σὲ καμ-
μιὰ στεριά, σὲ κανένα νησί... ἔστω κι'
ἐρημονήσι... Μὰ ὁ Φρίτς δὲν θέλει ἀ-
κόμα νὰ τὸ πιστέψῃ...

—Μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ αὐγὴ, ἀποκρί-
θηκε ὁ Τζών Μπλόκ, μὰ μπορεῖ νὰναι
κι' ἀέρας.

—Δὲν τοῦ ζητῶ παρὰ νὰ μᾶς ξεκολ-
λήσῃ ἀπ' αὐτὸ τὸ καταραμένο μέρος,
ἐπανέλαβεν ὁ ναύκληρος.

Πέρασαν εἰκοσι λεπτὰ. Μερικὲς πτυ-
χὲς τοῦ πανιου ἐξαλείφθησαν. Ὁ ἀνε-
μος δὲν εἶχε ἀκόμη τὴ δύναμι νὰ τὸ
φουσκώσῃ ὁλόκληρο.

—Αὐτὴ τὴ φορά τὸν κρατοῦμε σάν
πουλι μέσ' στὴ χούφτα μας, ἀποκρί-
θηκε ὁ Τζών Μπλόκ. Δὲν θὰ τὸν ἀφή-
σουμε νὰ μᾶς φύγῃ.

—Τὸν κρατοῦμε, τὸν κρατοῦμε, ξε-
φώνιζε μὲ χαρὰ ὁ ναύκληρος, ἐνῶ ἡ
βάρκα ἔσχιζε πιά τὸ νερό, γέροντας
ἐλαφρὰ πρὸς τὸ ἀριστερὸ μέρος.

Στὶς πέντε ἡ τρύπα κορνιζώθηκε
ἀπὸ ἀτμούς πολὺ ζωηροῦ χρώματος.
Σὲ λίγο, οἱ λάμπεις τῆς ἡμέρας ξε-
πετάχθηκαν ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα σὰ μιὰ
πελώρια βεντάγια ἀνοικτὴ, καὶ φά-
νηκε μιὰ ἀκρίτσα τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου
ἀνάμεσα θάλασσας κι' οὐρανοῦ. Σχε-
δὸν ἀμέσως οἱ φατεινὲς ἀκτίνες ἔφθα-
σαν τὰ συννεφάκια, πού κρεμόνταν
στὸ ζενίθ καὶ τὰ χρωμάτισαν μὲ ὀ-
λους τοὺς τόνους τοῦ κόκκινου. Τὶς
ὁμίχλες ὅμως πού ἦταν συσσωρευμέ-
νες στὰ βορεῖνά, δὲν κατέρωθσαν νὰ
τὶς διαπεράσουν. Ἔτσι μπορούσε κα-
νεῖς νὰ βλέπῃ μακριὰ ἀπὸ πίσω, ἀλλὰ
μπροστὰ ἡ ὀπτική ἀκτίνα ἦταν ἀκόμα
περιωρισμένη. Ὅσο γιὰ τὴ βάρκα,
αὐτὴ ἔτρεχε, ἀφήνοντας τώρα πίσω
τὴν ἐν' αὐλάκι, πού ἀσπρίζε στὴν πρα-
σινωπὴ ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ.

Τὴ στιγμή ἐκείνη ὁ ἥλιος βγήκε ὁ-
λόκληρος. Καμμιὰ ὁμίχλη δὲν ἔκοβε
τὴ λάμπη του, πού γινόταν ἀνυπόφορη
στὰ μάτια. Γι' αὐτὸ οἱ ἐπιβάτες δὲν
κύτταζαν τὸν ἥλιο, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ
τὸ βορρᾶ, γιὰ νὰ ἴδουν πού τοὺς πῆ-
γαινε ὁ ἀέρας. Τὶ ἐκρυσθάνον πίσω τους
οἱ βορεινὲς ὁμίχλες, αὐτὸ ἤθελαν
τώρα νὰ μάθουν. Ὁ ἥλιος θὰ κατάρ-
θωνε νὰ τὶς διαπεράσῃ;...

Τέλος, πρὶν ἀπὸ τὶς ἐξήμισι, ἕνας
ἐπιβάτης σκαρφάλωσε σιγὰ σιγὰ ὡς
τὴν κεραία, τὴ στιγμή ἀκριβῶς πού ὁ
οὐρανός, πρὸς τὸ μέρος τοῦ βορρᾶ,
φωτιζόταν ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀκτίνες τοῦ
ἡλίου.

Καὶ τότε, μὲ φωνὴ δυνατὴ:
—Στεριά!... ἐφώνασε,

Ἄς γυρίσουμε τώρα πίσω.
Στὶς 20 τοῦ Ὀκτωβρίου ὁ «Ξιφίας»,
καθὼς ξέρουμε, ἀναχώρησε ἀπὸ τὴ
Νέα Ἑλβετία γιὰ τὴν Ἀγγλία.
Ἀφοῦ ἔκαψε τὸ ἀκρωτήρι τῆς Ψεύ-
τικης Ἑλπίδος, ὁ «Ξιφίας» διευθύν-
θηκε δυτικὰ κι' ἔπειτα μεσημβρινὰ, ἀ-
φήνοντας δεξιὰ του τὸν Ἀναμμένο
Βράχο.

Ὁ πλοίαρχος Λίττλστον σκέφθηκε
τότε νὰ τριγυρίσῃ τὴν ἀνατολικὴ
ἀκτὴ.

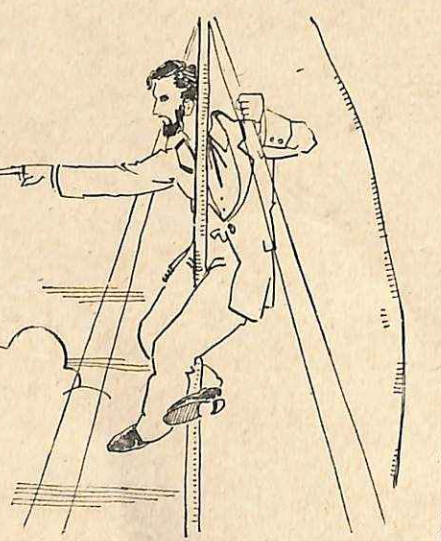
Ἦθελε νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν ἡ Νέα
Ἑλβετία ἦταν νησί ἀπομονωμένο στὸ
μέρος ἐκεῖνο τοῦ Ἰνδικοῦ Ὑκεανοῦ
καὶ νὰ ἐκτίμησῃ τὴν σπουδαιότητα τῆς
ἀποικίας πού θ' ἀποκοτῶσε σὲ λίγο ἡ
Μεγάλη Βρεταννία. Κι' ἀφοῦ ἐπεχεί-
ρησε τὴν ἀναγνώρισιν αὐτὴ, ἡ κορβέττα
πού κυβερνοῦσε ὁ πλοίαρχος Λίττλ-
στον, ἀποικροῦνθηκε μὲ οὐρίο ἀνεμο.

Τὶς πρῶτες ἐβδομάδες τὸ ταξίδι
πῆγε καλά. Ἀλλὰ μόλις ὁ «Ξιφίας»
πέρασε τὸν Τροπικὸ—ἐκεῖ κοντὰ στὴ
νησὸ Φράνς—βρήκε ἐνάντιον καί-
ρους. Ἔτσι δὲν μπόρεσε νὰ φθάσῃ στὸ
Καπτάουν παρὰ στὶς 17 τοῦ Δεκέμ-
βρι, δυὸ μῆνες σχεδὸν μετὰ τὴν ἀνα-
χώρησίν του ἀπὸ τὴ Νέα Ἑλβετία.

Κι' ἡ κορβέττα, πού ἐπρόκειτο νὰ
μείνῃ ἐκεῖ ὀκτὼ μέρες, μῆκε κι' ἀγ-
κυροβόλησε στὸ λιμάνι.

Ἀπὸ τοὺς πρῶτους πού ἀνέβηκαν
πάνω στὸ πλοῖο ἦταν ὁ Τζέιμς Οὐόλ-
στων. Ἀλλὰ πόση ἀπογοήτευσις, ὅταν
εἶδε πῶς δὲν εἶχε νὰ δεχθῇ παρὰ μόνο
τὴ μικρὴ ἀδερφή του. Κι' ἡ ἀδερφή
τοῦ Ντόλλ τοῦ παρουσάσε τότε τὸν
Φρίτς καὶ τὸν Φραγκίσκο Ζερμάτ
καθὼς καὶ τὴ Τζέννυ Μόντροζ, πού εἶ-
χαν μαζί ἀναχωρήσει ἀπὸ τὴ Νέα Ἑλ-
βετία. Καὶ τότε ὁ Φρίτς τοῦ εἶπε:

—Ὁ πατέρας σας, ἡ μητέρα σας κι'
ἡ ἀδερφή σας Ἄννα μένουν τώρα
στὴ Νέα Ἑλβετία, ἕνα ἀγνωστο νησί,
ὅπου ρίχθηκε ἡ οἰκογένειά μας, μετὰ
τὸ ναυάγιο τοῦ «Λάνδλορδ», ἐδῶ καὶ

Στεριά!

δώδεκα χρόνια. Κι' ὅταν γυρίσῃ ἀπ'
τὴν Εὐρώπῃ ὁ «Ξιφίας» θὰ σᾶς πάρῃ
μαζί με τὴ γυναῖκα καὶ τὸ παιδί σας
γιὰ νὰ σᾶς φέρῃ στὸ νησί μας, ἂν φυ-
σικὰ θέλετε νάρθετε μαζί μας...

—Καὶ πότε θὰ γυρίσῃ ἀπ' ἐδῶ ἡ
κορβέττα; ρώτησε ὁ Τζέιμς.

—Σὲ ὀκτὼ ἢ ἐννιά μῆνες, ἀποκρί-
θηκε ὁ Φρίτς, κι' ὕστερα θὰ πάῃ στὴ
Νέα Ἑλβετία, ὅπου θὰ στήσῃ τὴν ἀγ-
γλικὴ σημαία. Ὁ ἀδερφός μου Φραγ-
κίσκος κι' ἐγὼ ἐπωφελήθηκα νὰ πα-
με στὸ Λονδίνο με τὴν κόρη τοῦ συν-
ταγματάρχου Μόντροζ, πού ὡς ἐλπί-
ζουμε θὰ θελήσῃ νὰ γυρίσῃ κι' αὐ-
τὸς μαζί της, καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ στὴ
δεύτερη πατρίδα μας.

—Κι' ἡ δικὴ μας ἐπιθυμία, ἐπρόσθε-
σεν ἡ Ντόλλ, καθὼς καὶ τῶν γονέων
μας, εἶναι νὰ ἐγκατασταθῇ καὶ σὺ
οἰκογενειακῶς στὴ Νέα Ἑλβετία.

—Νὰ ἐγκατασταθῶ στὸ νησί σας,
ἀπάντησε ὁ Τζέιμς, ν' ἀνοίξω τὶς πρῶ-
τες ἐμπορικὲς μου σχέσεις με τὴ Με-
γάλη Βρεταννία, εἶναι μιὰ πρότασις
πού με τραβάει πολὺ... Θὰ μιλήσω με
τὴ γυναῖκά μου, κι' ὅταν κι' αὐτὴ θέ-
λῃ, θὰ κανονίσουμε τὶς ὑποθέσεις μας
καὶ θὰ ἱκανοποιηθῶμε νὰ ἀναχωρήσουμε
με τὸν «Ξιφία», ὅταν θὰ ἐπιστρέψῃ
στὸ Καπτάουν. Ἡ Σουζάνα, εἶμαι βέ-
βαιος, θὰ θελήσῃ.

—Ὅ, τι θέλει ὁ ἀντρας μου, ἐπρό-
σθεσε ἡ κυρία Οὐόλστων.

Ὁ Φρίτς κι' ὁ Φραγκίσκος ἔσφιξαν
ἐγκάρδια τὸ χέρι τοῦ Τζέιμς Οὐόλ-
στων κι' ἡ Ντόλλ φίλησε τὴ Σουζάνα,
καθὼς κι' ἡ Τζέννυ Μόντροζ τῆς ἔκανε
ἕνα σωρὸ χάδια καὶ κομπλιμέντα.

—Ὅσο θὰ μείνῃ ἐδῶ ὁ «Ξιφίας»,
εἶπε τότε ὁ Τζέιμς, ἐλπίζουμε ὅτι ἡ
μὴς Τζέννυ Μόντροζ, ὁ Φρίτς κι' ὁ
Φραγκίσκος θὰ δεχθοῦν νὰ τοὺς φιλο-
ξενήσουμε στὸ σπίτι.

Οἱ ἐπιβάτες τοῦ «Ξιφία» δέχτηκαν
τὴν καλὴ αὐτὴ πρόσκλησιν με τὸν ἴδιον
ἐνθουσιασμό με τὸν ὁποῖον τοὺς εἶ-
χαν προτείνει τὴν φιλοξενία ἡ κυρία
κι' ὁ κύριος Οὐόλστων.

Ἀπὸ τὶς 17 ἕως τὶς 27 τοῦ Δεκέμ-
βρι πού ἔμεινε ὁ «Ξιφίας», δὲν μιλοῦ-
σαν παρὰ γιὰ τὴ Νέα Ἑλβετία, γιὰ
τὰ διάφορα πράγματα πού τοὺς συνέ-
βαιναν ἐκεῖ καὶ πρὸ πάντων γιὰ τὶς
ἐργασίες καὶ τὶς ἐγκαταστάσεις τῶν
ἀποίκων. Ἔτσι ἔκαναν τὸν Τζέιμς καὶ
τὴ Σουζάνα ν' ἀγαπήσουν ἀπὸ τώρα
τὴν καινούργια ἀποικία καὶ ν' ἀποφα-
σίσουν νὰ πάνε ἐκεῖ. Κι' ἡ ἀπόφασιν
αὐτὴ ἀκούσθηκε μὲ μεγάλη χαρὰ κι'
ἀπὸ τὶς δυὸ οἰκογένειες. Κι' ὅταν ἦρθε
ἡ ἡμέρα πού ἔπρεπε νὰ φύγῃ ὁ «Ξι-
φίας» χωρίσθηκαν με ἀληθινὴ λύπη.
Τὸ μόνο πού τοὺς παρηγοροῦσε ἦταν
ἡ ἰδέα πῶς θὰ πῆγαιναν ὅλοι μαζί
ἀργότερα, ὅταν θὰ ἐπέστρεφε ὁ «Ξι-
φίας» στὴ Νέα Ἑλβετία. Κι' ἀπὸ ὅ-
λους περισσότερο λυπήθηκε ἡ Ντόλλ
πού ἔφευγε ὁ Φραγκίσκος...

Ὁ «Ξιφίας» ἐκίνησε στὶς 27 τοῦ
Δεκέμβρι τοῦ πρωτὶ καὶ με καιρὸ ἀρ-
κετὰ συννεφιασμένο.

Ἡ ἀγγλικὴ κορβέττα, ἀφοῦ πέρασε

τὴν Ἀγία Ἑλένη, τὴν Ἀνάληψιν, τὰ νη-
σιά τοῦ Πράσινου Ἀκρωτηρίου, ἔφθα-
σε κατόπιν ἀνάμεσα Πορτογαλίας καὶ
Γαλλίας κι' ἀπὸ κεῖ μῆκε στὴ Μάγχη,
κι' ἀφοῦ πέρασε τὸ νησί Οὐίχτη, στὶς 14
Φεβρουαρίου ἀγκυροβόλησε στὸ Πόρτ-
σμουθ.

Ἡ Τζέννυ Μόντροζ μαζί με τὸν
Φρίτς καὶ τὸν Φραγκίσκο, πού εἶχαν
κι' αὐτοὶ δουλειὲς στὸ Λονδίνο, βια-
ζότανε νὰ συναντηθοῦν με τὸν πατέρα
τῆς τὸν συνταγματάρχην Μόντροζ. Ἔ-
τσι κι' οἱ τρεῖς ἀνεχώρησαν τὸ ἴδιον
βράδυ. Ἀλλὰ πόση ἀπογοήτευσις! Τῆς
ἦταν γραφτὸ νὰ μὴ βρῇ παρὰ τὸ πέν-
θος! Ὁ πατέρας τῆς εἶχε πεθάνει. Κι'
ἡ Τζέννυ ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητη. Μά-
ταια ἡ θεὰ τῆς ζητοῦσε νὰ τὴν παρη-
γορήσῃ. Ἐπίσης κι' ὁ Φρίτς, σμίγνον-
τας με τὰ δικά της δάκρυα τὰ δά-
κρυά του.

Ἐν τέλει, ὕστερ' ἀπὸ κάμποσες
μέρες, ἡ Τζέννυ τοῦ λέει:

—Ἀγαπητὴ μου Φρίτς, τώρα πιά εἶ-
μαι μόνη. Ἀλλ' ἐάν ἔχῃς τὶς ἴδιες δια-
θέσεις γιὰ μένα, δὲν θὰ εἶμαι μόνη...
Ναί, θὰ ἔχω ἐσένα!

Τότε ὁ Φρίτς τῆς ἀποκρίθηκε με
συγκίνησι: Ναί, ὅλη μου τὴ ζωὴ θὰ
τὴν ἀφιερῶσθαι στὴν εὐτυχία σου.

Ἔτσι ἀποφασίσθηκε, κι' ὕστερ' ἀπὸ
ἕνα μῆνα ἔγιναν οἱ γάμοι τους στὴν
ἐνοριακὴ ἐκκλησία με τὸν ἐφημέριο
τῆς κορβέττας.

Ἐν τῷ μεταξύ καὶ ἔως ὅτου ἐτοι-
μασθῇ ὁ «Ξιφίας» γιὰ τὸ δεύτερο τα-
ξίδι του πρὸς τὸν Ἰνδικὸ Ὑκεανό, ἀ-
φοῦ πούλησαν τὰ πολύτιμα πού εἶχαν
φέρει ἀπ' τὸ νησί, τὰ κοράλλια, τὰ
μαργαριτάρια, τὰ μοσχόκαρυδα καὶ
τὴ βανίλλια, κι' ἀφοῦ με τὰ χρήματα
αὐτῶν τῶν πωλήσεων ἀγόρασαν διά-
φορα πράγματα πού θὰ τοὺς χρειά-
ζονταν στὴ Γῆ τῆς Ἑπαγγελίας καὶ
τὰ ὑπόλοιπα τὰ κατέθεσαν στὴν Τρά-
πεζα τῆς Ἀγγλίας, ἀπ' ὅπου οἱ ἀποι-
κοὶ θὰ μπορούσαν νὰ τραβοῦν, ὅταν
θάνοιγαν οἱ ἐμπορικὲς σχέσεις με τὴν
μητρόπολιν, ὁ Φρίτς, ἡ Τζέννυ κι' ὁ
Φραγκίσκος ἐθεώρησαν χρέος τους νὰ
ἐπισκεφθοῦν τὴν πρώτη τους πατρίδα,
τὴν Ἑλβετία. Ἀπὸ τὴν οἰκογένειά
τους δὲν εἶχαν μείνει παρὰ ἐλάχιστοι
μακρινοὶ συγγενεῖς. Ἔτσι ὁ Φρίτς κι'
ὁ Φραγκίσκος ἀφῆσαν με συγκίνησιν
τὴν πρώτη τους πατρίδα. Ξαναγύρι-
σαν στὴν Ἀγγλία. Οἱ ἐπισκευὲς τοῦ
«Ξιφία» εἶχαν προχωρήσει κι' ἡ κορ-
βέττα θὰ ἦταν ἕτοιμη νὰ ταξιδεύῃ
περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουνίου. Δὲν περι-
μενε παρὰ τὸν Φρίτς, τὴν Τζέννυ καὶ
τὸν Φραγκίσκο. Στὶς 28 φθάνουν κι'
οἱ τρεῖς στὸ Πόρτσμουθ, ὅπου εἶχαν
φθάσει προηγουμένως καὶ τὰ πράγμα-
τα πού εἶχαν ἀγοράσει γιὰ λογαρια-
σμό τῆς ἀποικίας.

Ὁ πλοίαρχος Λίττλστον τοὺς ἔκαμε
ἐγκάρδια ἀποδοχῇ, πού σ' ὅλο αὐτὸ τὸ
διάστημα δὲν τοὺς εἶχε δὴ παρὰ δυὸ
ἢ τρεῖς φορές στὸ Λονδίνο. Καὶ στὶς
29 ὁ «Ξιφίας» ἀναχώρησε ἀπὸ τὸ
Πόρτσμουθ, με τὴν ἀγγλικὴν σημαία
στὴν κεραία του, πηγαίνοντας νὰ τὴν
στήσῃ στὶς ἀκτὲς τῆς Νέας Ἑλβετίας.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ κλινικὴ εἰκόνα τῆς ἐλονοσίας

Γ'.

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μας
ἀσχοληθήκαμε με τὸν τρόπον τῆς με-
ταδόσεως τῆς ἐλονοσίας εἰς τὸν ἄν-
θρωπον καὶ τὸν τρόπον τοῦ πολλα-
πλασιασμοῦ τοῦ πλασμοδίου τὸσον
εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅσον καὶ εἰς τὸν κώ-
νωπα.

Σήμερα θὰ μάθωμε πῶς ἐκδηλοῦται
ἡ νόσος καὶ τὰς διαφόρους μορφὰς αὐ-
τῆς. Τὸ πρῶτον καὶ προέχον σύμπτω-
μα τῆς ἐλονοσίας εἶναι ὁ μεγάλος πυ-
ρετός, ὁ ὁποῖος 99 % εἰσβάλλει με ἐν-
τονον ρίγος. Ὁ πυρετός διαρκεῖ 8—10
ἡμέρας, πῖπτει ἀποτόμως με ἄφθονον ἰ-
δρώτα, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ μετὰ 48 ἢ 72
ἡμέρας, ἀναλόγως τῆς μορφῆς τῆς νό-
σου, τριταίος ἢ τεταρταίος, με τὴν
ἰδίαν ἔντασιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἀρχί-
σει ἐν τῷ μεταξύ ἔντονος θεραπείας
διὰ κινήσιν. Ὁ πυρετός εἶναι ἡ πάλῃ
πού γίνεται στὸν ὄργανισμό τοῦ ἄν-
θρώπου μετὰ τῶν μικροβίων καὶ τῶν
λευκῶν αἰμοσφαιρίων, πού ἀποτελοῦν
τὰς ἀμυντικὰς δυνάμεις τοῦ ὄργανι-
σμοῦ. Τὰ λευκὰ αἰμοσφαίρια προσπα-
θοῦν νὰ κατασπαράξουν τὸν ἐχθρὸν
καὶ νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ εἰσέλθῃ εἰς
τὰ ἐρυθρὰ αἰμοσφαίρια, δηλαδή, ὅπως
λέγουν ἐπικαίρως τὰ πολέμια ἀνα-
κοινωνθέντα, ἐμποδίζουν τὸν ἐχθρὸν νὰ
ἐπιτύχῃ τὸν ἀντικειμενικόν του σκο-
πόν. Ἀτυχῶς ὅμως ἡ ἄμυνα, προκει-
μένου μάλιστα περὶ ἔχθρου φοβεροῦ
καὶ καλῶς ἐξοπλισμένου, ὅπως εἶναι
τὰ πλασμοδία τοῦ Laveran, ἀποτυγ-
χνάνε σχεδὸν πάντοτε καὶ ὁ ἄνθρωπος
γίνεται ἀνάλογος τῶν μικροβίων. Με-
τὸν πρῶτον πυρετὸν ἐμφανίζεται συ-
χνά ἕνα ἐξάνθημα με φυσαλλίδες εἰς
τὰ χεῖλη—ὁ ἐπιχειλίσκος ἔρρηξ—καὶ ὁ
σπληνός. Ἡ διόγκωσις τοῦ σπληνός
εἶναι σταθερὸν σύμπτωμα τῆς ἐλονο-
σίας καὶ ἰδίως προκειμένου περὶ παι-
δίων, τὰ ὁποῖα προσβάλλονται διὰ
πρώτην φοράν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐν-
νοηθῇ ἐλονοσία χωρὶς σπληνᾶ, σφάλ-
λουν δὲ μεγάλως ὅσοι θέτουν διάνω-
σιν ἐλονοσίας σὲ παιδιά πού δὲν ἔχουν
ἔστω καὶ ψηλαφητὸν σπληνᾶ. Ἡ δι-
όγκωσις τοῦ σπληνός εἶναι ἀνάλογος
με τὴν τοξικότητα τῆς νόσου, τὸν χρό-
νον τῆς ἐνάρξεως καὶ τὴν καλὴν ἢ κα-
κὴν θεραπείαν. Ἀρχίζει ἀπὸ 1—2 δά-
κτυλα καὶ φθάνει σὲ παιδιά ἰδίως μέ-
χρι πού νὰ γεμίσῃ ὅλη ἡ κοιλία με
σπληνᾶ. Ἡ διόγκωσις τοῦ σπληνός ὁ-
φείλεται ἀφ' ἐνός στὰ μικρόβια πού
πλημμυρίζουν τὸν σπληνᾶ καὶ ἀφ' ἑτέ-
ρου στὴ μεγάλη ἐργασία πού κάνει ὁ
σπληνᾶς γιὰ νὰ παράγῃ λευκὰ αἰμο-

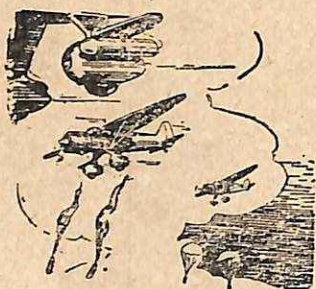
σφαίρια γιὰ τὴν ἄμυνα τοῦ ὄργανι-
σμοῦ καὶ ἐρυθρὰ πρὸς ἀντικατάστα-
σιν τῶν συνεχῶς καταστρεφόμενων
ὑπὸ τῶν μικροβίων ἐρυθρῶν αἰμοσφαι-
ρίων. Ἀλλὰ σύμπτωμα πρόωρον, ἐκδη-
λῶν καὶ σταθερὸν εἶναι ἡ ἀναιμία, ἡ ὁ-
ποία ἐκδηλοῦται διὰ τῆς γεώδους χρώ-
σεως τοῦ προσώπου καὶ τοῦ σώματος
καὶ ἡ ὁποία φθάνει, ἐάν ἐγκαταλειφθῇ
ὁ ἄρρωστος, μέχρι τελείας καχεξίας,
τῆς λεγομένης ἐλώδους καχεξίας. Τὴν
ἐλονοσίαν τὴν συναντῶμεν ὡς δεξίαν
καὶ χρονίαν. Ἡ χρονία ἐπακολουθεῖ
τὴν δεξίαν ἐφ' ὅσον δὲν γίνῃ ἡ κατάλ-
ληλος θεραπεία. Οὐδέποτε δὲ ἀρχεται
ὡς χρονία, ὅπως νομίζει μέγα μέρος
τοῦ κόσμου. Ἐάν δὲ ἀναφέρῃ ὁ ἄρ-
ρωστος ὅτι κάποτε ἔπαθε δεξίαν ἐλο-
νοσία καὶ παραπονῆται γιὰ μικρὸν πυ-
ρετό, κρυφὸ ὅπως τὸν λένε, δὲν εἶναι
ἐλονοσία ἀλλὰ ἄλλη ἀρρώστια, τὴν
ὁποία πρέπει νὰ βρῇ ὁ προσεκτικὸς
γιατρός. Στὰ μέρη ὅπου βασιλεῖ ἡ
ἐλονοσία ἐκτὸς τῶν δύο τύπων τῆς ἐ-
λονοσίας, δηλαδή, τοῦ τριταίου καὶ τοῦ
τεταρταίου, ὑπάρχουν καὶ ἄλλες μορ-
φές, περιέργες καὶ λίγο σπάνιες. Πρῶ-
τον ἡ κακοήθης μορφή, ἡ ὁποία ἐάν
δὲν προληφθῇ ἐγκαίρως εἶναι θανατη-
φόρος καὶ ἰδίως στὰ παιδιά. Εἶναι ὁ
λεγόμενος κακοήθης πυρετός, πού
φθάνει μέχρι 44 καὶ διαρκεῖ 1—3 ἡ-
μέρας, ἀναλόγως τῆς τριταίας τοῦ παι-
διοῦ. Ἀλλῃ μορφή εἶναι ἡ παγετώδης,
δηλαδή ὁ ἄρρωστος ἀντὶ νὰ ἔχῃ πυ-
ρετό, παθαίνει ἀπὸ ἐξάντησιν μεγάλην
ὕπερθεσιν μέχρι ψύξεως. Εἰς τὴν πε-
ρίπτωσιν αὐτὴν ἐάν δὲν ἐπέμβῃ ἐγκαί-
ρως ὁ γιατρός καὶ με μεγάλας δόσεις
κινήσιν, παθαίνει ἐντός τῆς ἡμέρας ἀπὸ
ζωικῆ ἐξάντησιν, λόγῳ τῆς πληθώρας
τῶν μικροβίων καὶ τῆς ἐλλείψεως ἀ-
μύνης ἐκ μέρους τοῦ ὄργανισμοῦ.
Ἀλλῃ τέλος μορφή τῆς ἐλονοσίας, συ-
χνὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν εἰς τὰ ἐ-
λαιογενῆ μέρη, εἶναι ὁ ἰκτερώδης αἰ-
μοσφαινουρικός πυρετός. Ἡ ἀπαι-
σία αὐτὴ νόσος ὀφείλεται εἰς τὴν με-
γάλῃν καταστροφῇ τῶν ἐρυθρῶν αἰ-
μοσφαιρίων ὑπὸ τῶν πλασμοδίων καὶ
ὅχι ὅπως ἐνόμιζον οἱ παλαιότεροι για-
τροὶ καὶ ὁ κόσμος ἀκόμη εἰς τὴν κινή-
σιν. Ἡ πεῖρα με ἐδίδαξεν ὅτι ἡ μορφή
αὐτὴ τῆς ἐλονοσίας θεραπεύεται μό-
νον με κινήσιν, ἐάν δὲ ἀφεθῇ ὁ ἄρρω-
στος εἰς τὴν τύχην τοῦ δια τὸν φῶδον
τῆς κινήσιν ἀποθνήσκει 100 %. Μέχρι
τῆς στιγμῆς ἐθεράπευσαν πολλὰ τέτοια
περιστατικά με κινήσιν χωρὶς νὰ μετα-
νοήσῃ.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

Όπως είναι γνωστό, η αεροπορία δεν αποτελεί πολεμικό μέσον μόνο. Προσφέρει πολλές υπηρεσίες στην ανθρωπότητα με τη γρήγορη συγκοινωνία, που πολλές φορές είναι πολύτιμη.

Υποθέσατε ότι σ' ένα απομακρυσμένο χωριό ή σε μια κατασκήνωσι όρει-
βατών, επάνω στο βουνό
άρρώστησε κάποιος άνθρω-
πος και δεν υπάρχουν φάρ-
μακα για ν' αντιμετωπισθεί
ή ασθένειά του. Ο άνθρω-
πος — μπορεί να είναι πολ-
λοι οι άρρωστοι — κινδυ-
νεύει ν' αποθάνει, αν δεν
έλθουν εγκαίρως τα φάρ-
μακα. Και ένα ταχύ συγ-
κοινωνιακό μέσο υπάρχει
που δεν λογαριάζει τις α-
ποστάσεις: Τό αεροπλάνο.

Τό αεροπλάνο βέβαια...
'Αλλά πώς θα προσγειωθεί
στο βουνό ή στο χωριό, ό-
που δεν υπάρχει αεροδρό-
μιο;

Αυτή η περίπτωση έχει
αντιμετωπισθεί κατά τρό-
πον ευφύεστατον. Τα φάρ-
μακα τοποθετούνται μέσα
σε ένα κύλινδρο, που έχει
σχήμα οβίδος. Στο επάνω
μέρος του κυλίνδρου είναι
διπλωμένο σά φουσαρμόνι-
κα ένα μικρό αλεξίπτωτο.
Τό αεροπλάνο φθάνει επά-
νω απ' το μέρος όπου έ-
χουν ανάγκη τα φάρμακα
και ο αεροπόρος με ένα
εύκολο χειρισμό ελευθε-
ρώνει τον κύλινδρο που εί-
ναι έφηρμοσμένος κοντά
στους τροχούς. Όπως άρ-
χίζει να πέφτει ο κύλινδρος,
ξετυλίγεται ένα σχοινί, τό
ένα άκρο του οποίου είναι
προσδεμένο στο αερο-
πλάνο και τό άλλο στο έ-
πάνω μέρος του αλεξίπτω-
του. Τό αλεξίπτωτο τότε έ-
πειδή τραβιέται προς τα
κάτω απ' τον κύλινδρο που
πέφτει και έπειδή άφ' έτέ-
ρου είναι ένωμένο με τό
σχοινί άπ' τό αεροπλάνο,
ξετυλίγεται και άνοίγει.
Συγχρόνως όμως τό σχοινί
τεντώνεται και σπάει. Έτσι
ο κύλινδρος κατεβαίνει στο
μέρος που θέλομε.

Τό ηλεκτρον, που κοινώς
λέγεται κεχριμπάρι, ήταν
γνωστό και στους παλαιο-
τάτους χρόνους. Τό εύρι-
σκαν σε μικρά κοιτάσματα
κατά τις άνορύξεις ή έκ-
σκαφές άναμεμιγμένο με
γαιάνθρακα.

Δέν ήταν τίποτε άλλο τό
ηλεκτρον παρά ρετσίνα
κρυσταλλωμένη, άπό δάση
ρητινοφόρων δένδρων, που
κατεχώθησαν και άπληθρα-
κώθησαν άργά-άργά χω-
ρίς άτμοσφαιρικό άέρα ή
όξυγόνο σε τρόπο ώστε να
μην είχαν καή ή άποτε-
φρωθή. Η θερμοκρασία, έν-
νοείται, που άνεπτύχθη έκ
της άυταπανθρακώσεως
των προκατακλυσμιαίων έ-
κείνων δασών, έτηξε την
ρετσίνα και όταν ή άπαν-
θράκωσις έτελείωσε και τα
άνθρακοφόρα στρώματα
κατεψύχθησαν, ή ρετσίνα
άπεκρυσταλλώθη σιγά-
σιγά.

Ότι τό ηλεκτρον είναι
κρυσταλλωμένη ρετσίνα,
δέν χωρεί καμμιά άμφιβο-
λία. Η έπιστήμη τό έξήτα-
σε, βρήκε τά ίδια συστατι-
κά και τις ίδιες ιδιότητες.
Δηλαδή να καίεται στον έ-
λεύθερο άέρα και να μετα-
βάλλεται κι' αυτό σε διο-
ξειδιο του άνθρακος κ.τ.λ.

Έχει μάλιστα και ή ρε-
τσίνα, ή καλά στερεοποιη-
μένη, την ιδιότητα του ή-
λέκτρον: να τραβά, όταν

την τρίψετε με μάλλινο ύ-
φασμα, μικρά χαρτάκια,
ξυλαράκια, τρίχες κ.τ.λ.,
την ιδιότητα αυτή του ή-
λέκτρον, που άνεκάλυψε
πρώτος ο έκ Μιλήτου σο-
φός Θαλής και άπό την ό-
ποία ιδιότητα πήρε τό όνο-
μά της ή μεγαλύτερα και
μυστηριωδεστέρα — άκόμη
και σήμερα που δέν έχει
μείνει σχεδόν τίποτε κρυφό
για την έπιστήμη — δύνα-
μις, ο ηλεκτρισμός.

Όστόσο, αυτό καθ' έαυ-
τό τό ηλεκτρον έμεινε στά-
σιμο σε χρησιμότητα. Άφοϋ
έδωσε τ' όνομά του στη με-
γαλύτερη του κόσμου δύ-
ναμι, αυτό δέν έχρησιμο-
ποιήθη παρά για την κατα-
σκευή πιπών, προστομίδων
του ναργιλέ, κομβολογιών
κ.τ.λ.

Ήταν τόσο σπάνιο τό
ηλεκτρον μέχρι πρό τιнос
και τόσο δύσκολη ή κατερ-
γασία του — γιατί ήταν πολ-
λό εύθραστο — ώστε τά
άντικείμενα που κατασκευ-
άζονταν άπ' αυτό καταντού-
σαν πολύ άκριβά και κινδύ-
νευε να παύση ή βιομηχα-
νία του ήλέκτρον.

Έξαφνα μία ώραία πρωΐα
πρό 25 έτών, ψαράδες της
Βαλτικής, μαζί με τά δι-
χτυα τους άνέσυραν και με-
γάλες πέτρες, έλαφρότερες
όμως άπό τις συνηθισμέ-
νες ίσομεγέθεις, οι οποίες,

όταν έκαθαρίστησαν, έδει-
ξαν μία ύαλώδη και κίτρι-
νη έπιφάνεια. Παρενέβησαν
άμέσως οι σοφοί, χημικοί,
γεωλόγοι και όρυκτολόγοι
και άπεφάνθησαν ότι έ-
πρόκειτο περί όγκολιθών
άπό ήλεκτρο, και μία έπι-
σταμένη έπί τόπου μελέτη
τους άνοιξε την όρεξι. Μή-
πως έπρόκειτο περί κοιτά-
σματος ήλέκτρον που βρι-
σκόταν στο βυθό της θα-
λάσσης;

Άμέσως σ' ένέργεια φρέ-
ατα και διατρήσεις στην ά-
κτή και στοά κάτω άπό τη
θάλασσα. Και πράγματι οι
έργασίες άπε κάλυψαν
πλουσιώτατο και παχύτατο
στρώμα ήλέκτρον, ποίος
ξέρει άπό τί άπέραντο προ-
κατακλυσμιαίο δάσος ρητι-
νοφόρων δένδρων που κα-
τεχώθησαν ή και κατεκλύ-
σθησαν άπό νερό — γιατί
και ή κατακλυσίς σε λα-
σπώδες βουνό προκαλεί ά-
πανθράκωσι, όπως στα έ-
λη σχηματίζεται ο ποά-
νθραξ και ο λιγνίτης — πρό
χιλιάδων έτών.

Τότε όμως βρέθηκαν σε
μεγάλη άμνηχανία. Τι να
τόν έκαμναν τόν όγκο αυ-
τό του ήλέκτρον; Πίπες
μόνο και κομβολόγια και
ναργιλέδες; Η ως τότε μέ-
θοδος της κατεργασίας του
δέν έπέτρεπε βιομηχανική
έκμετάλλευσι του άνακα-
λυφθέντος θησαυρού.

Εις ένέργειαν λοιπόν ή
έπιστήμη. Έκαμαν διάφορες
δοκιμές και σήμερα βλέπομε
στο έμπόριο διάφορα άντι-
κείμενα άπό ήλεκτρον, με
ωραιότατα χρώματα — για-
τί κατέρθωσαν να τό χρω-
ματίζουν κιόλα — εύθηνό-
στα ταχύτητα. Και σ' αυτήν
την άκόμη την έλαχίστη
ποσότητα μελάνης που ύ-
πάρχει εις ένα κόμμα, σε
μία τελεία, υπάρχουν δισε-
κατομμύρια άτομων, κι' άν

Υπήρχε μία φορά ένας
άνθρωπος, που ήταν έξαι-
ρετικά πλούσιος και ταυ-
τοχρόνως έξαιρετικά πτω-
χός. Πράγματι ειχεν εις
την κατοχήν του ένα τερά-
στιο χρηματοκιβώτιο γε-
μάτο χρυσάφι, άλλ' ήταν
όλιγώτερον εύτυχης και ά-
πό τόν περιπλανώμενον
Ίουδαίο που δέν ειχε τί-
ποτε.

Άπό τό χρηματοκιβώτιό
του, που ήταν γεμάτο χρυ-
σάφι, δέν μπορούσε να
βγάξη παρά μόνο μία πεν-
τάρα την ήμέρα. Ένα ώ-
ραίο πρωί πήγε και τόν
βρήκε ένας έφευρέτης και
του ειπε:

— Άνεκάλυψα ένα μέσον
για ν' άνοιξω τό θησαυρο-
φυλάκιον! Σε λίγο θα μπο-
ρούμε να διαθέσωμε όπως
θέλομε τά έκατομμύριά
σου...

Μοιάζουν με παραμύθι
όσα γράφομεν άνωτέρω.
Και όμως κάτι άνάλογο
συνέβη εις την πραγματι-
κότητα. Και δέν πρόκειται
μεν περί χρημάτων και ρά-
βδων χρυσού, άλλά περί
πραγμάτων πολύ σπουδαιο-
τέρων: περί πηγών ένερ-
γείας.

Τό πρόβλημα της ένερ-
γείας είναι περισσότερο ά-
πό κάθε άλλη φορά εις την
ήμερησίαν διάταξιν. Έπι-
ζητείται ή έξαγωγή της ά-
πό τό κάρβουνο, άπό την
βενζίνη, άπό τόν λευκόν
άνθρακα. Όλα αυτά όμως
άποτελούν πλοϋτο, τόν ό-
ποιον δέν έχουν όλες οι
χώρες.

Και όμως όλος ο κόσμος
έχει μπροστά του ένα τε-
ράστιο θησαυροφυλάκιο
πλήρες ένέργειας. Άς μην
πάμε πολύ μακριά: Αυτό
τό χαρτί που έχετε μπρο-
στά σας άποτελείται άπό
μυριάδες ατόμων, άπό τά
όποια τό καθένα είναι ένα
μοτέρ έν μικρογραφία πε-
ριστρεφόμενο με άφάντα-
στη ταχύτητα. Και σ' αυτήν
την άκόμη την έλαχίστη
ποσότητα μελάνης που ύ-
πάρχει εις ένα κόμμα, σε
μία τελεία, υπάρχουν δισε-
κατομμύρια ατόμων, κι' άν

μπορούσαμε ν' απομονώ-
σωμε την ένέργεια των
δισεκατομμυρίων αυτών,
των μικρών μοτέρ, θα εί-
χαμε ένέργεια χιλιάδων
κιλοβάτ την ώρα. Και όλα
αυτά στη μελάνη ενός μι-
κρού σημείου στίξεως. Άν
μπορούσε κανείς να κινητο-
ποιήση την ένέργεια που
ύπάρχει μέσα εις τά άτο-
μα του νερού που είναι
μέσα σ' ένα ποτήρι, θα πα-
ρήγε ένέργεια ίκανή να
κινήση πολλά υπερωκέα-
νια σαν τό «Νέα Έλλάς»,
καθ' όλον τόν διάπλου
του ώκεανού.

Όσα άνεφέραμεν θα σάς
φανούν ίσως σαν ένα φαν-
ταστικό μυθιστόρημα του
Ίουλίου Βέρν ή σαν ένα
όνειρο άλχημιστού του Με-
σαίωνα, όνειρουμένου την
Λυδία λίθον. Και όμως ή
Λυδία λίθος εύρέθη. Ένα
όνειρο που έως τελευταία
έθεωρείτο άπραγματοποίη-
το άρχίζει να γίνεται πραγ-
ματικότητας. Η άνακάλυψις
της ραδιενέργειας ύπήρξεν
έργο θαυμαστό. Άκόμη ό-
μως θαυμαστότερο άποτέ-
λεσμα είναι ή έξαγωγή έ-
νέργειας άπό τά άτομα.

Τά άποτελέσματα θα είναι
άνυπολόγιστα. Και άν ποτέ
πραγματοποιηθί θα είναι
μία άπό τις μεγαλύτερες ά-
νακαλύψεις όλων των αιώ-
νων.

Η ύλη, λ. χ. τό χαρτί
του περιοδικού που κρατά-
τε στα χέρια σας, τό τρα-
πέζι κ.λ.π. είναι μία τερα-
στία δεξαμενή ένέργειας,

της έσωτερικής ένέργειας
όλων των ατόμων που την
άποτελούν. Χιλιάδες χρό-
νια ο άνθρωπος δέν ήξευρε
να βγάξη άπό την ύλη ου-
τε τό παραμικρό μόριο έ-
νέργειας. Τόν περασμένο
όμως αιώνα ο Μπεκερέλ
και ο Πέτρος Κυρί και ή
σύζυγός του Μαρία άνεκά-
λυψαν πως ή τεραστία αυ-
τή δεξαμενή άπό κάπου
«έξεθύναγε». Άπό κάπου
της έφευγε ύλη. Άνεκάλυ-
ψαν π. χ. ότι τό ούράνιον,
διά του μετασχηματισμού
του διά του φαινομένου
της ραδιενέργειας, άφίνει
να του ξεφεύγη κάποια δό-
σις ένέργειας. Η ποσότης
όμως που μπορεί να συλ-
λεγίη κατ' αυτόν τόν τρό-
πο είναι τόσον άσήμαντος,
ώστε δέν ύπάρχει τρόπος
να την χρησιμοποιήσωμε.

Τό 1934 ο κ. και ή κ.
Ζυλιό — Κυρί, διά της δη-
μιουργίας ραδιενεργών
σωμάτων, κατώρθωσαν ν'
άνοίξουν μία τρύπα στη δε-
ξαμενή.

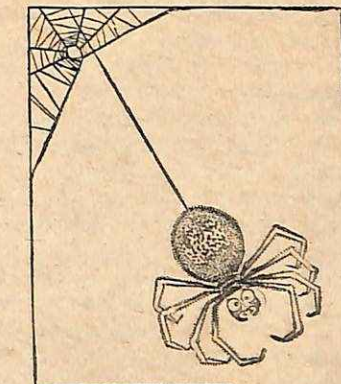
— Μπορούμε, έξήγησαν,
να δημιουργήσωμε ένα νέο
στοιχείο άπό ένα άλλο
στοιχείο, π. χ. ραδιενεργόν
φώσφορον άπό άλουμίνιο:
Πρόκειται περί τεχνητής
ραδιενέργειας. Και ο μετα-
σχηματισμός αυτός συνο-
δεύεται άπό μία άπόσπαςι
ένέργειας. Βέβαια ή άπο-
σπώμενη κατ' αυτόν τόν
τρόπο ένέργεια δέν είναι
μεγάλη. Είναι άνίκανος να
τροφοδοτήσει και την πιο
μικρή μηχανή.

μ. ν. κ.

Όα σας φανή ίσως πα-
ράξενο και όμως είναι ά-
ληθές, ότι δέν είναι ο άν-
θρωπος μόνον που κατέ-
κτησε τόν άέρα με τό αε-
ροπλάνον, άλλά και... ή ά-
ράχνη!

Οι άράχνες, ως γνωστόν,
διαιρούνται σ' αυτές που
έγκαθίστανται μονίμως σ'
ένα μέρος, όπου στήνουν
και την παγίδα τους για
να συλλάβουν την τροφή
τους, τά έντομα, και σε
κείνες που ταξιδεύουν συ-
νεχώς προς εύρεσιν της
τροφής των.

Οι άράχνες λοιπόν αυτές
που ταξιδεύουν μπορούν να
χαρακτηρισθούν ως... αε-
ροπόροι και οι αεροπορι-
κοί των άθλοι μάλιστα εί-
ναι καταπληκτικοί. Η ά-

ραχνη αυτή όταν πρόκειται
να έκτέλεση «πηδιν» άνε-
βαίνει σ' ένα ψηλό μέρος
(δένδρο, βράχο, τηλεγρα-
φόελο κλπ.), όπου και
προσδένει την άκρη του
ιστού που παράγει ή ίδια.
Κατόπιν... άφίνει μπόι
και κρεμάται στο κενόν
ένω εξακολουθεί να πλέκη
ένα είδος δικτυωτού επάνω
στο όποιον και γαντζώνε-
ται.

Όταν τέλος άντιληφθή
ότι τό «αεροπλάνο» της εί-
ναι έτοιμο, κόβει τόν ιστό
που έχει προσδέσει στην
άφετηρία της και παρασυ-
ρομένη άπό τόν άέρα «τα-
ξιεύει».

Τά έναέρια αυτά ταξιδία
της άράχνης έχουν παρα-
τηρηθί άπό πολλούς έπι-
στήμονας και προκαλούν
τόν γενικόν θαυμασμόν διό-
τι διεπιστάθη ότι οι άρά-
χνες αυτές ταξιδεύουν με
πολλήν εύκολία σε δυσθε-
ώρητον ύψος.

Πολλοί περιηγηται έχουν
βρή τέτοιες άράχνες πάνω
σε παγίδευνα 3.000 μέ-
τρων ύψους και πάνω σε
καράβια στην καρδιά του
ώκεανού 300 και 400 χιλι-
όμετρα μακράν της ξηράς!

Με λίγες γραμμές

Εις την Έλλάδα
άσκοϋν τό επάγ-
γελμα του γαλα-
κτοπώλου έξη χι-
λιάδες περίπου ά-
τομα.

Οι κτίσται της
Έλλάδος είναι πε-
ρίπου έξήκοντα
χιλιάδες, υπάρ-
χουν δε και 68
γυναίκες.

Ο αριθμός των
κρεοπωλών είναι
διπλάσιος, διότι
φθάνουν τους δώ-
δεκα χιλιάδας ά-
τομα.

Εις 67.009 άνέρ-
χεται ο αριθμός
των ύποδηματο-
ποιών που φροντί-
ζουν διά τά κάτω
άκρα των Ελλήνων

Πολύ μεγαλύτερος
όμως είναι ο άρι-
θμός των παντο-
πωλών. Ύπερβαί-
νουν τάς 50 χι-
λιάδας.

Οι ράπται της Έλ-
λάδος είναι 65000
περίπου, έκ των ό-
ποίων όμως αι
40.000 είναι γυ-
ναίκες.

Με λίγες γραμμές

Αι Έλληνικάι φυ-
λακαί όπου μέ-
νουν οι καταδι-
κοι είναι έν συνό-
λω έβδομή κον-
τα.

Εις τόν κόσμον ύ-
πάρχουν έν συνό-
λω 14 βιολιά του
περιήγμου Ίταλου
κατασκευαστού
Στραντιέριους.

Εις αυτές παρα-
μέλουν έκτίοντες
διαφόρους ποίνας
περί τους δικτά-
μους χιλιάδες κα-
τάδικοι.

Εις την νήσον Αί-
γιναν οι διάφοροι
ναοί και έξωκλή-
σια υπερέβαινον
τά τριακόσια πεν-
τήκοντα.

Τους καταδικούς
αυτούς πλην των
έξωτερικων φρου-
ρών έπιτηρούν 1100
φύλακες και άλλοι
ύπάλληλοι.

Τό ύψος του Ό-
λύμπου, που είναι
τό ύψηλότερον ό-
ρος της Έλλά-
δος, φθάνει τά
2.920 μέτρα.

Σὸ Στάρι

«Ἡ καλλιέργεια τῆς Ἑλληνικῆς γῆς στὸν ἀνώτατο βαθμὸ ἀποτελεῖ γιὰ τὸν καθένα καὶ τὴ κάθε μιὰ ἀπὸ σὰς Ἐθνικὸ καθήκον, ὅμοιο μὲ τὸ καθήκον τοῦ Στρατιώτου».

(Συνέχεια)

Ἡ σπορὰ σὲ γραμμὲς γίνεται κανονικὰ μὲ εἰδικὰ μηχανήματα, πού ρίχνουν τὸ σπóρο σὲ ἴσες γραμμές, πού ἀπέχουν ὀρισμένη ἀπόσταση ἢ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ τὸν σκεπάζουν στὸ ἴδιο βάθος. Ἐχομε λοιπὸν ὁμοιομορφον φυτρώμα καὶ ὀρίμανσι, ὅλοι οἱ σπόροι φυτρώνουν, ὥστε ἔχομε καὶ οἰκονομία σπόρου 20 ὡς 30% πάνω κάτω. Τὰ φυτὰ φωτίζονται καὶ ἀερίζονται καλλίτερα, ἀντέχουν πὺ πολὺ στὶς ἀρρώστειες καὶ στὸ πλάγιασμα. Τὸ καθάρισμα τοῦ χωραφιοῦ ἀπὸ ζιζάνια εἶναι εὐκόλο, ἀκόμη κι' ἐπειτα ἀπὸ τὸ φύτρωμα τοῦ σιταριοῦ καὶ μὴ πορὶ νὰ γίνεται μ' ἐργαλεῖα κι' ὄχι μὲ τὸ χέρι. Ἐπίσης μπορεῖ νὰ γίνωνται σκαλίσματα μὲ ἵπποσκαλιστήρια. Ἐπειδὴ τὰ νεαρὰ φυτὰ δὲν σφίγγονται μεγαλύνουν καλλίτερα καὶ ταχύτερα, ἀδερφώνουν πὺ πολὺ κι' ἔχομε παραγωγή μεγαλειότερη πάνω κάτω 10%. Οἱ μηχανές αὐτές, καθὼς εἴπαμε, σπέρνουν καὶ σκεπάζουν μαζὶ τὸν σπόρο, αὐτὸ εἶναι μεγάλο κέρδος, θέλουν ὅμως γιὰ νὰ ἐργασθοῦν κάμπους ὄχι πλάγιες καὶ χωράφι ἰσοπεδωμένο, ἐπίπεδο καὶ καθαρό, χωρὶς χόρτα.

Τὴν ἀπόστασι τῆς μιᾶς γραμμῆς ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν κανονίζομε, ὅπως θέλομε, ἀπὸ 18 ὡς 20 πόντους, στὰ ξερά ἐδάφη λιγώτερο 10 ὡς 15 πόντους, τὴ μιὰ γραμμὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη, τότε ὅμως σκαλίσματα μὲ ἵπποσκαλιστήρια δὲν μποροῦν νὰ γίνουν. Ὄταν τὸ χωράφι εἶναι πολὺ γόνιμο, πού τὸ σιτάρι ἀδελφώνει πολὺ καὶ βγαίνουν πολλὰ χορτάρια, ἡ ἀπόστασις αὐτὴ μπορεῖ νὰ φθάσῃ καὶ 25 ὡς 30 πόντους.

Περιποιήσις τοῦ σιταριοῦ
ἐπειτα ἀπὸ τὴ βλάστησι

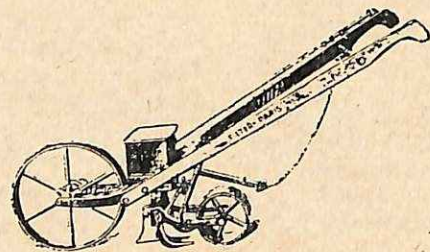
Τὸ σιτάρι κατὰ τὴν ἀνάπτυξί του ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ μερικές περιποιήσεις, ἰδίως βοτανίσματα καὶ σκαλίσματα. Τὸ βοτάνισμα εἶναι ἀπαραίτητο πρὸ πάντων τὰ βροχερά χρόνια, πού πολυπλασιάζονται πολὺ καὶ μεγαλώνουν περισσότερο τὰ ζιζάνια. Ὅσο ἐνωρίτε-

ρα γίνεται τὸ βοτάνισμα τόσο καλλίτερα. Εἶναι δουλειὰ πολὺ χρήσιμη πού μπορεῖ νὰ μᾶς αὐξήσῃ ἀρκετὰ τὴν παραγωγή, γιὰτὶ δὶα αὐτὰ τὰ ζιζάνια ζοῦν εἰς βάρος τοῦ σιταριοῦ. Μπορεῖ νὰ γίνεται ἀπὸ γυναικόπαιδα γιὰ νὰ μὴ κοστίζῃ πολὺ καὶ μὲ κάτι ἐπίτηδες ἐργαλεῖα ἢ μὲ τὸ ξυνάρι καὶ τότε γίνεται καὶ τὸ παράχωμα μαζὶ.

Ἄν ἡ σπορὰ ἔχη γίνῃ σὲ γραμμὲς κάνομε τσάπισμα (σκάλισμα). Κι' ἂν οἱ γραμμὲς εἶναι ἀραιὲς γίνεται ἡ σκαλιστικὴ καλλιέργεια τοῦ σιταριοῦ, καθὼς θὰ εἴποῦμε πάρα κάτω καὶ τότε τὸ σκάλισμα μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ μὲ ἵπποσκαλιστήρι, μαζὺ δὲ μὲ τὸ σκάλισμα γίνεται μὲ τὸ μηχανήμα αὐτὸ καὶ μικρὸ παράχωμα, πού ὠφελεῖ καὶ αὐξάνει τὴν παραγωγή.

Σκαλιστικὴ καλλιέργεια

Στὸ σιτάρι μπορεῖ πολὺ καλὰ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ σκαλιστικὴ καλλιέργεια, πρὸ πάντων ὅταν τὸ χωράφι εἶναι καλὰ δουλεμένο καὶ χωρὶς ἀγριάδες. Χρειάζεται τότε λιγώτερος σπόρος, ὁ μισός, τὰ ζιζάνια καταστρέφονται καὶ τὸ ἔδαφος ἀερίζεται καλλίτερα. Ἡ ἀπόδοσις εἶναι ἀρκετὰ πὺ μεγάλη παρά ὅταν ἐφαρμόζωμε τὴν συνηθισμένη καλλιέργεια πρὸ πάντων ἐπειδὴ

μὲ τὴ σκαλιστικὴ καλλιέργεια καταστρέφονται τὰ ζιζάνια καὶ συγκρατεῖται ἡ ὑγρασία τοῦ ἐδάφους, πράγμα σπουδαῖο γιὰ τὸ κλίμα μας, πού πολλές φορές ἡ ξηρασία τὴν ἀνοίει ἐλαττώνει πολὺ τὴν παραγωγή. Μὲ τὴν καλλιέργεια αὐτὴ ἀποφεύγομε τὸ πλάγιασμα γιὰτὶ τὰ φυτὰ ἀναπτύσσονται καλὰ καὶ στερεώνουν καλλίτερα.

Τὸ χωράφι πού θὰ κάνωμε τὴ σκαλιστικὴ καλλιέργεια πρέπει νὰ εἶναι καλὰ ὠργωμένο καὶ σθαρινμένο, νὰ μὴ παρουσιάσῃ σβώλους (πλάκες), πού δὲν ἀφήνουν νὰ φυτρώσῃ κανονικὰ τὸ σιτάρι.

Ἡ σπορὰ γίνεται μὲ τὸ χέρι ἢ μὲ

μηχανή. Ἄν πρόκειται νὰ γίνῃ μὲ τὸ χέρι χρησιμοποιοῦμε τὸ ἄροτρο ἢ τὸ ἵπποσκαλιστήρι.

Μὲ τὸ ἄροτρο ἀνοίγομε αὐλακίες 30 ὡς 40 πόντους ἢ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ σὲ μικρὸ βάθος (5 πόντους πάνω κάτω). Κανονίζομε τὸ ἄροτρο γιὰ νὰ ὀργώνῃ ἐλαφρά, ὥστε νὰ μὴ πηγαίνῃ βαθειὰ ὁ σπόρος. Καλὸν εἶναι γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὸ ξύλινο ἄροτρο, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ σιδερένιο μπορεῖ νὰ γίνῃ καλὰ, ἀρκεῖ νὰ τὸ ρεγουλάρωμε ὅπως πρέπει. Πίσω ἀπὸ τὸ ἄροτρο πηγαίνει μιὰ γυναικὴ ἢ ἕνα παιδί καὶ ρίχνει τὸ σπόρο, κάθε 2—3 πόντους ἕνα σπειρί, δὲν πρέπει δηλ. νὰ σπέρνουν πάνω ἀπὸ 30 ὡς 50 σπόροι σὲ κάθε μέτρο αὐλακιάς. Ἐτοι σπέρνονται τρία στρέμματα τὴν ἡμέρα.

Ὄταν τὸ σιτάρι φθάσῃ νάχη ὕψος 10 πόντους (κατὰ τὸν Φεβρουάριο, ἀλλοῦ ἐνωρίτερα, ἀλλοῦ ἀργότερα ἀναλόγως τοῦ χειμῶνα) σκαλίζεται τὸ σιτάρι μὲ μικρὴ τσάπα ἢ μὲ χειροκίνητο σκαλιστήρι ἢ μὲ ἵπποσκαλιστήρι. Κατὰ τὸ σκάλισμα αὐτὸ παραχώνονται τὰ φυτὰ ὡς τὴ μέση. Μὲ τὴν τσάπα χρειάζονται 2 ὡς 3 μεροκάμματα γυναικὸς γιὰ κάθε στρέμμα γιὰ τὸ πρῶτο σκάλισμα καὶ 2 γιὰ τὸ δεύτερο, μὲ τὸ χειροκίνητο ἵπποσκαλιστήρι ἕνα μεροκάματο γιὰ κάθε στρέμμα καὶ μὲ τὸ ἱπποκίνητο μιὰ γυναικὴ, ἕνας ἐργάτης κι' ἕνα ζῶο σκαλίζουν πάνω κάτω 8 στρέμματα τὴν ἡμέρα.

Ἐπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα καὶ πρὶν ξεσταχυάσουν τὰ σιτάρια γίνεται τὸ δεύτερο σκάλισμα. Ἄμα ἀρχίσῃ τὸ ξεστάχυσμα δὲν πρέπει πιά νὰ γίνεται σκάλισμα.

Πολλὲς φορές κι' ἕνα σκάλισμα εἶναι ἀρκετό, καλὸν ὅμως εἶναι, πρὸ πάντων ἂν τὸ χωράφι βγάξῃ πολλὰ ζιζάνια, νὰ γίνεται καὶ δεύτερο σκάλισμα, ἢ ἐπὶ πλέον ἀπόδοσις δὲ μπορεῖ νὰ φθάσῃ καὶ 50%.

Γιὰ τὸν μικρὸ πρὸ πάντων γεωργὸ ἢ καλλιέργεια αὐτὴ εἶναι πὺ οἰκονομικὴ παρὰ ἡ συνηθισμένη. Κάνει οἰκονομία στὸ σπόρο ἀφοῦ χρειάζεται σχεδὸν ὁ μισός, δηλαδὴ κερδίζει 2 ὡς 4 ὀκ. στὸ στρέμμα, δηλ. 13 ὡς 26 δραχμές. Ἐχει μεγαλειότερη παραγωγή τὸ λιγώτερο 20 ὀκ. καρπὸ στὸ στρέμμα καὶ ἀρκετὸ ἄχυρο καὶ πρὸ πάντων χρησιμοποιεῖ στὴ δουλειὰ τὴ γυναικὴ καὶ τὰ παιδιά του σ' ἐποχὴ πού δὲν ὑπάρχουν ἄλλες βιαστικές δουλειές.

I. B.

Κοσμᾶς Μανούσος τοῦ Ἀθανασίου

ΕΝΑΣ ΑΣΗΜΑΝΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΣ
ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Ὁ Σπυρίδων Ἀθανασίου Μπουφός, ὁ θεῖος τοῦ Κοσμᾶ, ὁ γνωστός μας μὲ τὴν ὀνομασία «θεῖος Πίπης», ἦταν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἐγκατεστημένος στὴν Ἀθήνα καὶ διατηροῦσε ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο μπακάλικο σὲ κάποια συνοικία. Στὴ δουλειὰ τοῦ τὸν βοηθοῦσε ἡ κυρὰ Ἀσημῖνα, ἡ γυναικὴ του, καθὼς καὶ τὰ παιδιὰ του — ὁ Γιώργος καὶ ἡ Κατινίτσα — τὶς ὥρες πού δὲν εἶχαν σχολεῖο. Σ' αὐτοὺς προσετέθη τώρα καὶ ὁ Κοσμᾶς, ἀλλὰ γιὰ πολὺ λίγον καιρὸ.

— Φέρε μου τὴ ζάχαρι, τοῦλεγε ὁ θεῖος του.

Καὶ ὁ Κοσμᾶς ἔφερνε τὸ ἀλάτι.

— Δῶσε μου μιὰ πλάκα σαποῦνι, τοῦ ζητοῦσε ἡ θεῖα του.

Κι' ὁ Κοσμᾶς τῆς ἔδινε μιὰ... σκούπα.

Αὐτὴ ἡ δουλειὰ κράτησε μερικές ἡμέρες καὶ στὸ τέλος ὁ θεῖος Πίπης καὶ ἡ θεῖα Ἀσημῖνα βαρέθηκαν καὶ πῆραν ὀριστικὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν... βοήθεια τοῦ Κοσμᾶ. Καλλίτερα τὰ κατὰφερναν μόνοι τους. Χίλιες φορές καλλίτερα.

***

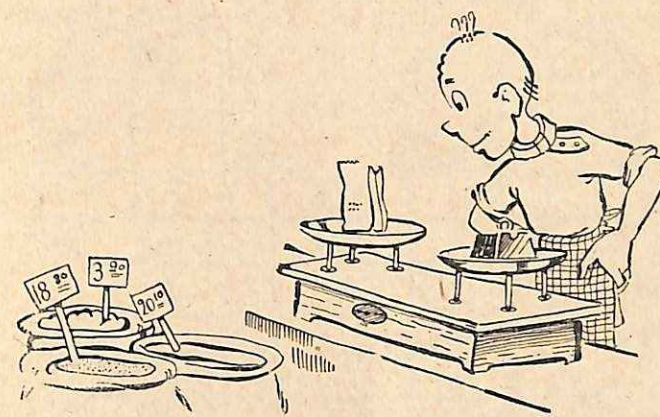
Ὁ Κοσμᾶς, ὅμως, ἦταν πολὺ φιλότιμος. Τὸ ὅτι δὲν τὸν ἄφιναν κι' αὐτὸν νὰ πηγαίνῃ στὸ μπακάλικο ὅπως τὸ Γιώργο καὶ τὴν Κατινίτσα, τὸν στενοχωροῦσε φοθερά. Γιατί, δηλαδὴ; Ἦταν καλλίτερος ἀπ' αὐτὸν ὁ Γιώργος πού ἦταν συνομήλικός του; Ἦ τὰ κατὰφερνε πὺ καλὰ ἡ Κατινίτσα πού τὴν περνοῦσε ἐνάμισον χρόνον;

Τὸ παράπονό του αὐτὸ βρῆκε μιὰ μέρα τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸ ἀναπτύξῃ στὸ θεῖο του.

— Θέλω νὰ δουλεύω κι' ἐγώ, θεῖε Πίπη, στὸ μπακάλικο, τοῦ εἶπε.

Ὁ θεῖος προσπάθησε νὰ ἀποφύγῃ τό... κακὸ.

— Δὲν πειράζει, παιδί

Ὁ Κοσμᾶς ἔμαθε νὰ ζυγίζει καὶ νὰ πουλάῃ.

μου, τοῦ ἀπάντησε. Φτάνομε ἐμεῖς γιὰ τὴ δουλειὰ. Γιατί νὰ κουράζεσαι ἄδικαι;

— Ἐγὼ θέλω νὰ δουλεύω στὸ μπακάλικο, ἐπέμεινε ὁ Κοσμᾶς.

— Βρέ, καλέ μου... Βρέ, καλέ μου...

Τίποτα. Ὁ Κοσμᾶς ἦταν ἀμετάπειστος:

— Θέλω νὰ δουλεύω στὸ μπακάλικο, ἔλεγε διαρκῶς σὰν χαρακτηριστικὰ πλάκα γραμμοφώνου πού, ἂν δὲν τραβήξῃ κανεὶς ἀπὸ πάνω τὴν βελόνα, ἐπαναλαμβάνει τὰ ἴδια λόγια μέχρις ὅτου ξεκουρδισθῇ τὸ μηχανάκι.

***

Ὁ ἐπιμένων νικᾷ, λέει μιὰ πολὺ παλὴ καὶ πολὺ σοφὴ παροιμία. Ὁ Κοσμᾶς δὲν τὴν ἤξερε, ἀλλ' ὠστόσο εἶχε πάντα τὴν φοερὴ συνήθειαν νὰ ἐπιμένῃ ὡς πού νὰ ἐξαντληθῇ ὁ ἄλλος. Νίκησε, λοιπὸν, καὶ τώρα.

— Δὲν κάνει. Τώρα πιά ἔστρωσε.

— Μακάρι. Ἀπ' τὸ στόμα σου καὶ στοῦ Θεοῦ τ' αὐτί...

— Ντροπή, κύριε Σπύρο!

Ἐνα ἀπόγευμα ὁ Κοσμᾶς ἔμεινε μόνος στὸ μαγαζί. Ὁ θεῖος του, ἡ θεῖα του καὶ τὰ ξαδέφια του πῆγαν σὲ μιὰ δουλειὰ καὶ γύρισαν τὸ βράδυ.

Αὐτὸ ἦταν ἀρκετό. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ... ἔσκασε ἡ μπόμπα. Μόλις ἀνοίξε τὸ μπακάλικο ὁ θεῖος Πίπης ἔκαναν τὴν ἐμφάνισιν τοὺς τρεῖς γειτόνισσες πού ἀρχισαν ἀμέσως νὰ φωνάζουν καὶ νὰ βρίζουν:

— Ντροπή, κύριε Σπύρο!

— Νὰ πουλάς ἀλάτι ἀντὶ γιὰ ζάχαρι! Αἰσχρὸς!

— Στὴν ἀστυνομία θὰ πάμε!

Εἶδε κι' ἔπαθε ὁ θεῖος Πίπης νὰ διορθώσῃ τὰ πράγματα. Οἱ γυναῖκες εἶχαν δίκην. Εἶχαν πληρώσει ζάχαρι καὶ πῆραν ἀλάτι. Κι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὴν εἶχε κάνει ὁ Κοσμᾶς.

Ἐξω φρενῶν ὁ θεῖος Πίπης τὸν περίμενε νὰ γυρίσῃ τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Κι' ὅταν γύρισε τὸν ἀρπαξε ἀπὸ τὸ γιακά:

— Γιατί, μωρέ, τὸ ἔκανες αὐτό; τὸν ρώτησε.

— Διότι, θεῖε Πίπη, ἀπάντησε μὲ πεποίθησιν ὁ Κοσμᾶς, ἡ ζάχαρι κάνει εἴκοσι δραχμές καὶ τὸ ἀλάτι ὀχτὼ.

— Λοιπὸν;

— Λοιπὸν, ἄσπρο εἶναι τὸ ἕνα, ἄσπρο καὶ τὸ ἄλλο. Ψυλοκοπανισμένη ἡ ζάχαρι, ψυλοκοπανισμένο καὶ τὸ ἀλάτι. Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι στὴν τιμὴ. Γιατί, λοιπὸν, νὰ μὴν τὴν ἔχωμε ὀφελος ἐμεῖς αὐτὴ τὴν διαφορά;

Τὸ ξύλο πού ἠκολούθησε εἶχε σκοπὸ νὰ πείσῃ τὸν Κοσμᾶ ὅτι δὲν πρέπει κανεὶς νὰ εἶναι τόσο πολὺ... ἔξυπνος. Ἐνωσεται, ὅμως, ὅτι ὁ Κοσμᾶς ἀπὸ τὴν ἱστορίαν αὐτὴ δὲν ἔβγαλε παρὰ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ θεῖος του δὲν εἶχε πολὺ μυαλό. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο δὲν τοῦ κράτησε καὶ κακία γιὰ τὸ ξύλο...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἐνα σοβαρὸ κατόρθωμα.

Σ ΠΑΣΟΚΕΦΑΛΙΕΣ

Τρίγωνον

Πρώτη σειρά: Μέρος του άνθους. Δεύτερη σειρά: Τέρας σειρά: Υίος του Πριάμου. Τρίτη σειρά: Φιλονίκια. Τετάρτη σειρά: Μέρος του προσώπου. Πέμπτη σειρά: Αντωνία. Ο τελευταίος άστερίσκος: Σύμφωνον. Καί καθέτως ο ίδιος. Μ. Σ. ΣΚΟΥΛΗΚΑΣ

Κρυπτογραφικόν

12345678905 = Ένδοξος ανήρ των αρχαίων Αθηνών.
2975 = Έστία νόσου διαδεδομένης εις την Ελλάδα.
3294 = Είναι γλυκό.
475 = Δηλήτριον.
56790 = Τὴν φοροῦν οἱ ἀξιωματικοί.
641034 = Θέτω, τοποθετῶ (ἀρχ.).
734975 = Ομάς, σύνδεσμος.
80675 = Ζῆ εις τὴν θάλασσαν.
92825 = Κηλὶς.
Ε. Π. ΔΡΑΓΩΝΑΣ

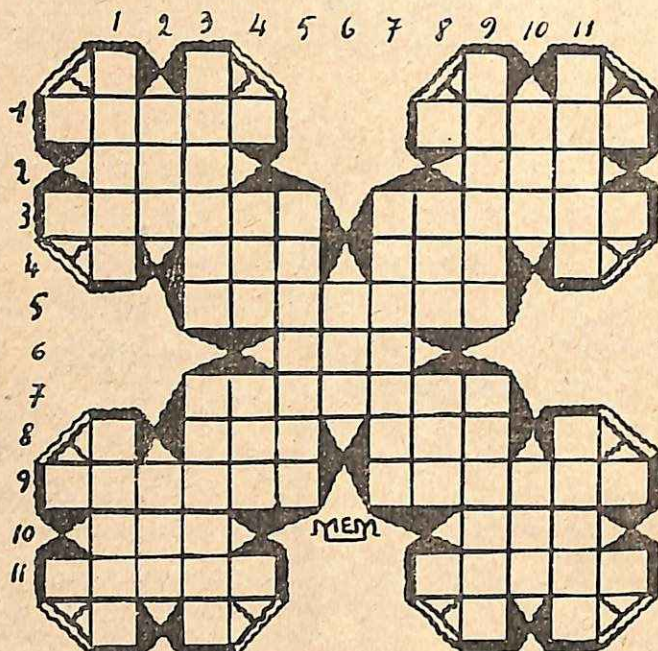
Ποικίλη ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικά γράμματα τῶν δύο πρώτων λέξεων, τὰ τρίτα γράμματα τῶν δύο ἐπομένων λέξεων, τὰ πέμπτα γράμματα τῆς 3ης καὶ 6ης λέξεως καὶ τὰ ἑβδόμα γράμματα τῶν δύο τελευταίων λέξεων ἀποτελοῦν τὸ ὄνομα Ῥωμαίου αὐτοκράτορος.
1) Χώρα τῆς Ἀσίας, 2) Ἀγγλικὸς τίτλος εὐγενείας, 3) Μοῦσα, 4) Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, 5) Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, 6) Μόρφωσις, 7) Ἀρχαῖος δραματικὸς ποιητής, 8) Τὸ ὄνομα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ρουμανίας.

Τετράγωνον

1η σειρά: Δίνει νοστιμάδα. 2α σειρά: Προϊὸν τῆς Ελλάδος. 3η σειρά: Ὅργανον τῶν ζωϊκῶν ὁργανισμῶν. 4η σειρά: Χερσόνησος τῆς Ἀραβίας καὶ ἱερὰ χριστιανικὴ μονή. Καί καθέτως τὰ ἴδια. Α. & Π. Ν. ΣΙΑΝΝΟΣ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

- Τὸ ἐνδοξότερον κράτος τοῦ κόσμου. — Ἀκρωτήριον (δημοτικῇ).
- Ὁ ἀνήκων εἰς μίαν τῶν ἀρχαίων φυλῶν τῆς Ἑλλάδος. — Ἀρθρον (γεν.).
- Εἶναι ἀσφαλῶς πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ ρυάκι. — Πάντα τιμωρεῖται, εἴτε στὸ σπῖτι, εἴτε στὸ σχολεῖο καὶ στὴν κοινωνία ἀκόμη...
- Ἀντωνία. — Στρατηγὸς τοῦ Μ. Ναπολέοντος καὶ πόλις τῆς Γαλλίας.
- Ἐπιστήμη.
- Ἀρθρον (δοτ. πληθ.).
- Λέγονται καὶ Μηδικά.
- Ἀκόμη (ἀρχ.). — Λίμνη τῆς Τουρκίας.
- Παιδιά. — Τὸ ζητούμενον ὑπὸ τινος.
- Ἀπαντα. — Σύνδεσμος.
- Πόλις τῆς βορείου Ἑλλάδος. — Πρωτεύουσα κράτους τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης.

Καθέτως:

- Φωτίζει καὶ ζωογονεῖ. — Ἐχει ψάρια, ἀλλὰ δὲν εἶναι θάλασσα, ἀφοῦ εὐρίσκεται στὴν ξηρὰ καὶ δὲν ἔχει νερό... Ἐχει λαχανικά, ἀλλὰ δὲν εἶναι κήπος...
- Ἐσώθη ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τῶν Σοδόμων καὶ τῶν Γομόρων. — Ἀπαντα.
- Παράγει τέτοια ἢ Αἶγινα (ἐνικός). — Τοποθεσία πλησίον τοῦ Πειραιῶς καὶ ἐναντι τοῦ Ναυστάθμου τῆς Σαλαμίνος.
- Ἀριθμητικὸν (θελ.). — Ἀκόμη.
- Μία τῶν ἐπιστημῶν.
- Ὅργανον αἰσθήσεως.
- Χρησιμοποιεῖται στὴν μπουγάδα.
- Κτύπημα. — Σύνδεσμος.
- Ἀρχαία πόλις τῆς Σικελίας. — Βοή (δημ.).
- Ἐπακολούθημα τοῦ κρουολογήματος καὶ τῆς ἀπορίας τοῦ ψάλτου... — Γράμμα.
- Τμηματικὴ πληρωμὴ χρέους. — Γράμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν πολὺ κοινὸν εἶδος τροφῆς:

1) Ἀρχηγὸς ἐνδόξου κράτους, 2) Πόλις τῆς Δ. Ἑλλάδος, 3) Μέγας θαλασσοπόρος, 4) Ἡ ἔφιππος..., 5) Ποταμὸς τῆς Γερμανίας, 6) Τρομερὸν δηλητήριον, 7) Ἱερὸς χώρος, 8) Τὸ ὄνομα τοῦ, 9) Ἀρχαῖος σατυρικός.
Μ. Γ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Λεξιγρίφος

Ἄνθη ὡμορφα ἀν ἐνώσης με μιά χώρα τῆς Ἀσίας φρούτα νόστιμα καὶ ὠραία στὴ στιγμή θὰ φανερῶσης.
Ε. ΓΕΡΟΝΤΕΛΗΣ

Αἱ λύσεις τοῦ 48ου φύλλου

Δικτυωτόν: Ὁριζοντίως 1 Πόρος, 2 Θάσος, 3 Σύρος, 4 Τήνος, 5 Λέρος. Διαγωνίως Α — Β, Πάρος.

Ποικίλη ἀκροστιχίς: Μεταξῶς (Μαραθῶν, νηολαία, τετάρτη, ἀνίατος, Γαλαξειδιον, ἀνδρία, θάνατος).

Βέλος: Νάξος, μέλας, φόρος, πῶλος, νομός.

Κρυπτογραφικόν: Σπαρτιάτης, Ἀσιάτης, σπαρτά, Σπάρτη, παρὰς, πασὰς, Ἄρτα, ἱα.

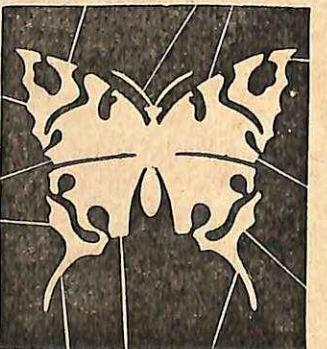
Γεωγραφικὴ ἀκροστιχίς: Κεφαλληνία (Καλάμα, Ἐβρος, Φλώρινα, Ἄλυσ, Λονδίνον, Λήμνος, Ἡπειρος, Νάξος, Ἰόνιον, Ἀθήναι).

Ἀκροστιχίς: Βουκουρέστιον (Βαβυλῶν, Ὀμηρος, Ὑπατος, Κίνα, Ὀλγα, Ὑψηλάντης, Ρώμη, Ἑλβετία, Σόλων, Ταῶς, Ὀδυσσεύς, Νέρων).

Αἰνίγμα: Κῶς-σὺ-φῶς.

Τετράγωνον: Τάρας, Σύρος-Τυρός, Σάμος.

Καὶ ἡ συναρμολόγησις:

Γράνα ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΤΕ

ΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΜΑΣ

ΤΟ "ΜΕΛΑΝΟΔΟΧΕΙΟΝ,"

Ὁριζοντίως:

- Εὐρωπαϊκὸν κράτος, γνωστὸν διὰ τὰς πετρελαιοπηγὰς τοῦ ἐδάφους τοῦ καὶ τὴν μεγάλην παραγωγὴν σίτου. Ἐλαθε μεγάλην ἔκτασιν μετὰ τὸν Παγκόσμιον πόλεμον, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποῦ ἐπολέμησε κατὰ τῶν Γερμανῶν καὶ ἡττήθη.
- Τύπος παλαιοῦ ξενοδοχείου. Σ' ἓνα τέτοιο εἶχε ὀχυρωθῇ καὶ εἶχε πολέμησει ὁ Ὀδυσσεύς Ἀνδρούτσος.
- Ὑποθετικόν.
- Αὐτὰ ἀπομένουν ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.
- Λέγεται ὅτι τραγοῦν.

δοῦσαν περίφημα καὶ ἐμάζευναν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, πρᾶγμα διὰ τὸ ὅποιον ἐβεβαίωθη καὶ ὁ Ὀδυσσεύς.

Καθέτως:

- Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἔλαθε τὴν ὀνομασίαν τῆς μεγάλης περιοχῆς τῆς Γερμανίας.
- Εἰς (δημ.).
- Ἐρωτηματικόν.
- Μέτρον ἐπιφανείας.
- Ἐπιφώνημα πόνου.
- Δεικτικόν (δημ.).
- Σύνδεσμος.
- Πόλις τῆς ἀνατολικῆς (Τουρκικῆς) Θράκης καὶ ὕμνος.

Αἱ λύσεις τοῦ 49ου φύλλου

Ὁ λαθροκυνηγός: Φαίνεται ἀνάμεσα στὰ κλαδιά τοῦ δένδρου, ἀν ἀναστρέψετε τὴν εἰκόνα. Τὸ «ἀ» στρέψετε: Ὁριζοντίως: 1 Λελοῦ, 2 τράτα, 3 ἐν-δα-ωνίδας, 4 ρέ, 5 τὰ-δα-π, 6 σις, 7 ἡρ-δς-ΥΖ, 7 σαπφείρω. Καθέτως: 1 Λαέρτης, 2 νεα-ρά, 4 ντό-οῦφ, 5 ἱρα-άσε, 6 δας, 7 ἄτι-πῦρ, 8 σαστί-ζω, 9 τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 10 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 11 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 12 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 13 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 14 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 15 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 16 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 17 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 18 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 19 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 20 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 21 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 22 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 23 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 24 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 25 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 26 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 27 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 28 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 29 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 30 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 31 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 32 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 33 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 34 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 35 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 36 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 37 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 38 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 39 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 40 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 41 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 42 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 43 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 44 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 45 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 46 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 47 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 48 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 49 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 50 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 51 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 52 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 53 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 54 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 55 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 56 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 57 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 58 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 59 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 60 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 61 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 62 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 63 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 64 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 65 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 66 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 67 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 68 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 69 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 70 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 71 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 72 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 73 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 74 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 75 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 76 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 77 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 78 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 79 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 80 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 81 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 82 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 83 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 84 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 85 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 86 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 87 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 88 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 89 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 90 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 91 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 92 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 93 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 94 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 95 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 96 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 97 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 98 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 99 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 100 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 101 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 102 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 103 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 104 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 105 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 106 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 107 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 108 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 109 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 110 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 111 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 112 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 113 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 114 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 115 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 116 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 117 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 118 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 119 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 120 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 121 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 122 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 123 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 124 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 125 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 126 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 127 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 128 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 129 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 130 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 131 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 132 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 133 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 134 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 135 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 136 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 137 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 138 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 139 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 140 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 141 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 142 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 143 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 144 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 145 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 146 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 147 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 148 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 149 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 150 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 151 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 152 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 153 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 154 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 155 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 156 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 157 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 158 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 159 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 160 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 161 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 162 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 163 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 164 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 165 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 166 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 167 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 168 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 169 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 170 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 171 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 172 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 173 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 174 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 175 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 176 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 177 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 178 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 179 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 180 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 181 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 182 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 183 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 184 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 185 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 186 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 187 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 188 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 189 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 190 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 191 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 192 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 193 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 194 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 195 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 196 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 197 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 198 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 199 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 200 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 201 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 202 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 203 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 204 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 205 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 206 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 207 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 208 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 209 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 210 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 211 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 212 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 213 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 214 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 215 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 216 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 217 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 218 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 219 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 220 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 221 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 222 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 223 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 224 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 225 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 226 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 227 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 228 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 229 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 230 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 231 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 232 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 233 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 234 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 235 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 236 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 237 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 238 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 239 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 240 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 241 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 242 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 243 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 244 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 245 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 246 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 247 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 248 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 249 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 250 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 251 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 252 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 253 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 254 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 255 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 256 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 257 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 258 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 259 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 260 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 261 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 262 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 263 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 264 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 265 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 266 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 267 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 268 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 269 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 270 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 271 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 272 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 273 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 274 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 275 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 276 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 277 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 278 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 279 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 280 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 281 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 282 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 283 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 284 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 285 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 286 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 287 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 288 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 289 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 290 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 291 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 292 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 293 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 294 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 295 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 296 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 297 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 298 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 299 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 300 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 301 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 302 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 303 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 304 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 305 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 306 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 307 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 308 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 309 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 310 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 311 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 312 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 313 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 314 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 315 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 316 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 317 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 318 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 319 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 320 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 321 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 322 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 323 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 324 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 325 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 326 Τί εἶναι; Χόρν-ἄ-ζω, 327 Τί εἶν

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΤΟ ΔΙΑΔΟΧΙΚΟΝ ΖΕΥΓΟΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

ΑΙ Α.Α.Β.Β.Υ.Υ. ο Διάδοχος Παύλος και Πριγκίπισσα Φρειδερίκη εις απάντησιν τῶν εὐχῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς δυναστικῆς ἐορτῆς τῆς Πριγκίπισσας Σοφίας, ἀπέστειλαν εἰς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξανδρον Ν. Κανελλόπουλον τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

«Υμᾶς, Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτίσας, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανίσσας εὐχαριστοῦμεν ἀπὸ καρδίας».

Παύλος Διάδοχος - Φρειδερίκη

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ Κ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΝ

Τὴν παρελθούσαν Δευτέραν ὁ Ἀρχηγὸς Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. μετέβη εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν., ὅπου συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιτελάρχου ἐπεθεώρησε τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ Ε.Ο.Ν. ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΝ

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλος τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἀνεχώρησεν εἰς Θεσσαλονίκην ἐπιβαίνων ἀεροπλάνου. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Θεσσαλονίκης ἀνέμενον τὸν Ἐπίτροπον οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων καὶ Θηλέων Θεσσαλονίκης, ὁ Νομάρχης Κιλκίς μετὰ τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ ὡς ἐπίσης καὶ πλῆθος κόσμου. Λόγος Φαλαγγιτῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θεσσαλονίκης ἀπέδωσε τιμὰς. Ἐκ τοῦ ἀεροδρομίου ὁ Ἐπίτροπος κατηνύθη ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Θεσσαλονίκης ὅπου παρέστη εἰς τὰ ἐγκαίνια. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς τελετῆς ἐπεσκέφθη, συνοδεύων τὴν Α.Β.Υ. τὸν Διάδοχον Παύλον καὶ Γενικὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ Περύπτερον τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ ὅποιον παρουσιάζει ἐν σμικρογραφίᾳ εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ τὸ κολοσσαιοῦ ἔργου τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰς ἐκτελεσθείσας κατακτήσεις τῆς εἰς ὅλα τὰ πεδία. Εἰς τὰς 12.30' ὁ Ἐπίτροπος ἀνεχώρησεν ἐπιβαίνων τοῦ ἰδίου ἀεροπλάνου δι' Ἀλεξανδρούπολιν ὅπου ἔφθασε εἰς τὰς 2.30'. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ὑπεδέχθησαν τὸν Ἐπίτροπον οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ ὡς καὶ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Διοικήσεως. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας κατηνύθη ἐν μέσῳ τῶν ἐπευφημιῶν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τοῦ πλῆθους εἰς τὴν Νομαρχίαν, ὅπου εὐρίσκοντο ὁ Ὑπουργὸς Διοικητῆς Θράκης κ. Καλατζῆς, ὁ Νομάρχης καὶ ἅπαναι αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως.

Εἰς τὰς 3.30' ὁ κ. Κανελλόπουλος μετέβη εἰς τὸ στάδιον ὅπου ἐκήρυξεν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἀρχηγοῦ τὴν ἐναρξιν τῶν ἀγώνων. Ἐπικολούθησε παρέλασις ὅλων τῶν συμμετασχόντων ἀθλητῶν τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων καθ' ὡς ἐπίσης καὶ ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως Ἀρρένων καὶ Θηλέων Ἀλεξανδρουπόλεως. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς παρελάσεως ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας ὡμίλησε δι' ὀλίγων πρὸς τοὺς ἀθλητάς, εἰς τὰς 4.30' δὲ ἀνεχώρησε διὰ Θεσσαλονίκην ὅπου ἀφίχθη εἰς τὰς 6.30'. Ὁ Ἐπίτροπος μετέβη ἐκεῖθεν εἰς τὸ Στάδιον Ἡρακλέους ὅπου ἀπέμειμε τὰ ἑπτά ἡμέρας εἰς τοὺς νικητὰς τῶν ἀγώνων.

Ὁ κ. Κανελλόπουλος συνειργάσθη μετὰ τοὺς ἐν Θεσσαλονίκῃ εὐρισκομένους Νομάρχας Κοζάνης καὶ Πέλλης, ὡς ἐπίσης καὶ μετὰ τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητὰς Ἀρρένων καὶ Θηλέων Θεσσαλονίκης καὶ Κιλκίς. Τὸ ἑσπέρασ ὁ Ἐπίτροπος παρέστη εἰς δεξίωσιν δοθεῖσαν εἰς τὸ κέντρον τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης πρὸς τιμὴν τῶν συμμετασχόντων εἰς τοὺς ἀγῶνας ἀθλητῶν.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΩΝΗΝ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ἀπὸ ὅλες τῆς γωνίας τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καταφθάνουν καθημερινῶς ἔμπρακτοι αἱ ἀπαντήσεις εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ὁ εἰρηνικὸς στρατὸς ποὺ ἐκλήθη γιὰ νὰ δώσῃ τὴν μεγάλην μάχην τῆς αὐταρκείας τῆς Χώρας, μὴ μάχη ἰσχύος, ἀν' ὅχι ἀνωτέρας ἀξίας ἀπὸ τὴν μάχην τῶν πολεμικῶν πεδίων, ἔσπευσε μετὰ συγκινητικὴν προθυμίαν

νὰ ἀναλάβῃ τὰ εὐλογημένα γεωργικὰ ὄπλα, μετὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πλέον σημαντικὴν νίκην, εἴτε πολεμικὴν περιόδον διερχόμεθα, εἴτε εἰρηνικὴν, τὴν οἰκονομικὴν, ποὺ εἶναι τὸ καλλίτερον καὶ τὸ θετικώτερον ὄπλο γιὰ τὴν κατάκτησιν τῆς γενικῆς τοιαύτης.

Φαλαγγίται καὶ Φαλαγγιτίσσαι, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανίσσαι, διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι, ἱερεῖς καὶ ἐπίτροποι Ναῶν, Πρόεδροι Κοινοτήτων, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀνέλασον μετὰ Ἐνθεὸν ζῆλον, αὐτὸν ποὺ μόνον ὁ Ἀρχηγὸς ξέρει νὰ ἐμπνέῃ στὸν Ἑλληνικὸ Λαόν, νὰ ὑπερβάλουν στὴν ἐπιταγὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ὅχι σπιθαμὴ Ἑλληνικῆς γῆς δὲν θὰ μείνῃ ἀκαλλιέργητη, ἀλλὰ οὐτε ἓνα ἑκατοστὸν!

Ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς, ἐπιστρατευμένη, βαδίζει ἐν συναγεμῶ διὰ τὴν κατάκτησιν τῶν ὀχυρῶν τῆς αὐταρκείας. Εἰς αὐτὰ ἥσυχος καὶ ἀπόρρητος θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εἰρηνικὴν τῆς διαβίωσιν!

Καὶ ἡ μεγάλη προσπάθεια ἤρχισεν.

Ὁ Περιφ. Διοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης κ. Λεμπέσης ἀπηύθυνε πρὸς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς δικαιοδοσίας του σχετικὰς διαταγὰς, ὅπως ἀμέσως ἀρχίσῃ ἡ ἐντατικὴ καλλιέργεια κάθε γωνίας γῆς ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν.

Οἱ Γεωπόνοι καὶ οἱ Φαλαγγίται τῆς Ε.Ο.Ν. ἐτέθησαν ἀμέσως εἰς διάθεσιν τῶν γεωργῶν καὶ τῶν ἀστῶν καὶ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των, τὰς γνώσεις των, ὥστε ὅς ἔνα ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα νὰ μὴ μείνῃ ἀκαλλιέργητος γῆ, εἰς ὁλόκληρον τὸν Νομόν. Παντοῦ συνεκροτήθησαν τμήματα καλλιέργειας τῶν κοινοτικῶν καὶ κοινοχρήστων χώρων ὅτινες παραμένουσιν ἀκαλλιέργητοι μέχρι σήμερον.

Διεισέβησαν τὰ τμήματα τῆς πόλεως καὶ τῆς ὑπαίθρου νὰ καταγράψωσι καὶ διευθετήσωσι τοὺς κήπους καὶ κηποτόπους τοὺς παραμένοντας ἀκαλλιέργητους ἵνα καλλιεργηθῶσιν. Ἐξεδόθησαν διαταγαὶ περιορισμοῦ τῶν ὀρνίθων κατὰ τὸ σύστημα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ὀρνιθοτροφείων, τὴν δὲ Πέμπτην 14ην λήξαντος, ἐγένετο ἐιδικὴ διδασκαλία τῶν βαθμοφόρων τῶν Τμημάτων τῆς Ἀνατολικῆς πλευρᾶς εἰς τὸ ὑποδειγματικὸν Κηνοτροφεῖον τοῦ κ. Τσολάκη εἰς Βασιλικά, ἵνα περιορισθῇ κατὰ τὸ δυνατόν εἰς τὸ ἐλάχιστον ἡ φθορὰ τῶν σπειρομένων ἐκτάσεων ἐκ τῶν ὀρνίθων καὶ γενικῶς τῶν πουλερικῶν. Συμφώνως μετὰ τὰ ἀνωτέρω τὴν 12ην λήξ. οἱ Φαλαγγίται τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ἤρχισαν τὴν καλλιέργειαν κάθε γωνίας γῆς. Ἡ ἀρχὴ ἐγένετο ἐκ τοῦ κήπου τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων. Εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Φαλαγγιτῶν μας, μετὰ τὸν ὅποιον ἀνέλαβον τὴν ἐργασίαν καλλιέργειας εἰς τὰς ὑποδεχθείσας ἐκτάσεις. Μὲ ἐντονη τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν ἐπιδίδοναι εἰς τὴν καλλιέργειαν, συναισθανόμενοι βαθύτατα τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου τούτου. Ἐκ παραλλήλου ὁμάδες Φαλαγγιτῶν τῶν Φαλαγγῶν τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης ἤρχισαν τὰς ἐργασίας τῆς καλλιέργειας εἰς τὴν Περιφέρειαν των. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὑπαίθρον κατὰ τὰς συγκεντρωθείσας πληροφροῦς ἤρχισεν ἐντατικὴ καλλιέργεια. Οἱ Φαλαγγίται ἀγρόται μετὰ τὸν ἀγνόν τῶν πατριωτικῶν ἐνθουσιασμῶν, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ κήπου των, τῆς αὐλῆς τῆς ἐκκλησίας, τοῦ Σχολείου καὶ κάθε ἀκαλλιέργητῶν γῆς. Εἰς ἓνα μικρὸν χρονικὸν διάστημα δὲν θὰ μείνῃ οὐτε ἓνα μέρος γῆς τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης ἀκαλλιέργητον.

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΓΑΙΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑΝ ΥΠΕΡ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Χαρακτηριστικὴ τῆς ἀπηχέσεως ποὺ εἶχεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ Λαοῦ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ, εἶναι ἡ ἀκόλουθος ἐπιστολὴ τοῦ κ. Δ. Μαντζουράνη πρὸς τὸν Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλον, διὰ τῆς ὁποίας προσφέρει τὰ ἐκ 300 στρεμ. κτήματά του πρὸς τὸν μεγάλον Ἐθνικὸν σκοπόν.

Ἀξιότιμον Κύριον

Ἀλέξανδρον Ν. Κανελλόπουλον

Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐνταῦθα

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

Κύριε Ἐπίτροπε,

Κατόπιν τῆς πατριωτικῆς προκηρύξεως τοῦ Ἀρχηγοῦ μας πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν καὶ τὴν Νεολαίαν του διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, θέτω εἰς τὴν προσωπικὴν ὑμῶν διάθεσιν τὰ ἐκ τριακοσίων περίπου στρεμμάτων κτήματά μου, κείμενα εἰς τὰς Περιφέρειας Καρυταίνης καὶ Μεγαλοπόλεως, ἵνα καλλιεργηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐκεῖ παραρτημάτων τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἐισοδήματα θὰ χρησιμεύουν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ὁργανώσεώς μας.

Τίθεμαι εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας καὶ σὰς βεβαιῶ ὅτι θὰ παράσχω κάθε δυνατὴν ὑποστήριξιν μου διὰ τὸν μεγάλον ἔργον, τὸ ὅποιον ὑμεῖς ἀνελάβατε ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου.

Εὐχόμενος ὅτι τὸ παράδειγμα μου θὰ μιμηθῶν καὶ ἄλλοι Ἑλληνες πατριῶται καὶ θὰ χορηγήσουν εἰς τὰς Περιφερειακὰς Ὁργανώσεις τῆς Νεολαίας ἰδίαις ἐκτάσεις, ἵνα δυνηθῇ ἡ ἀγαπητὴ Ε.Ο.Ν. νὰ δράσῃ ἐπὶ τοῦ Ἀγροτικοῦ πεδίου καὶ φανῇ ἀνταξία εἰς τὴν προκήρυξιν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου

Διατελῶ

Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗΣ

Ἐκ Καρυταίνης Ἀρκαδίας

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ Κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Φίλε Κύριε Μαντζουράνη,

Ἐλαβον τὴν ἐπιστολήν σας διὰ τῆς ὁποίας παραχωρεῖτε τὰ ἐκ τριακοσίων περίπου στρεμμάτων κτήματά σας κείμενα εἰς τὰς Περιφέρειας Καρυταίνης καὶ Μεγαλοπόλεως, ὅπως καλλιεργηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ὅτινες καὶ νὰ χρησιμεύωσι τὸ ἐισόδημα διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ σὰς ἐκφράζω, διὰ τὴν πατριωτικὴν σας ταύτην πράξιν, σύμφωνον πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰς προσωπικὰς θερμότητας εὐχαριστίας μου.

Εἰς τοὺς ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ἐκεῖ Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἔδωσα τὰς δεούσας ὁδηγίας ὅπως παραλάβωσι τὰ κτήματα καὶ ἐπιμεληθῶσι τῆς καλλιέργειας των.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπίσης ὁ αὐτὸς κ. Μαντζουράνης δι' ἑτέρας ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Ἀρχηγόν, διαβιβάσας τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κ.Ε.Ν., γνωρίζει ὅτι ὡς ἐκπρόσωπος 1000 ἰδιοκτητῶν οἰκοπεδούχων τοῦ νέου ἐξοχικοῦ παραθεριστηρίου «Λουτρόφυρος» θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς καλλιέργειαν 1.300 στρέμματα παρὰ τὴν ἀνωτέρω θέσιν.

Ὁ Ἀρχηγὸς λαθὼν γνώσιν τῆς ἐπιστολῆς ἀπήντησεν εὐχαριστῶν. Ἐξ ἄλλου ἀντιπροσωπεία τῆς Κοινοτήτος Σκριμπούς, ἐπισκεφθεῖσα τὴν Περιφ. Διοίκησιν Ἀττικοβοιωτίας, ἐδήλωσε:

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἐπεσκέφθη τὴν Περιφ. Διοίκησιν Ἀττικοβοιωτίας ἀντιπροσωπεία τῆς Κοινοτήτος Σκριμπούς καὶ ἐδήλωσεν ὅτι εἶναι διατεθειμένη νὰ καλλιεργήσῃ τὴν ἐξ 20.000 στρεμμάτων ἑκτασιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων τὰ ὁποῖα ἐπὶ 30ετίαν μένουσιν ἀκαλλιέργητα ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν.. Ἡ ἀπόδοσις των κατὰ τοὺς μετριοτέρους ὁπολογισμοὺς θὰ εἶναι περὶ τὰ 2 ἑκατ. ὀκάδων σίτου.

Ἐπίσης ὁ ἐφημέριος Χασιάς ἐδήλωσεν εἰς τὴν Περιφ. Διοίκησιν Ἀττικοβοιωτίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Ε.Ο.Ν. μὲν κτήματ' ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τοῦ ἐργοστασίου Γρηγ. Τσίτση καὶ Σία Ἐδέσσης, παρουσιασθεῖσα εἰς τὸν Νομάρχην Πέλλης, ἀνέφερεν ὅτι οἱ Φαλαγγίται ἐργάται καὶ ἐργάτριαι τοῦ ἐργοστασίου, 460 ἐν ὅλῳ, προσφέρουν ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. τὸ ἡμερομίσθιον μιᾶς ἡμέρας ἀνερχόμενον εἰς 20.000 δραχμάς.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐκ Καρύστου κ. Κων. Πεζᾶς ἀνήγγει-

λε τηλ)κῶς πρὸς τὸν Περιφ. Διοικητὴν Χαλκίδος ὅτι προσέφερε δρχ. 1000 ὅπως καλλιεργηθῇ ὁλόκληρον τὸ προαύλιον τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἀγ. Βαρβάρας ἐν Χαλκίδι. Ὁ κ. Περιφ. Διοικητὴς ἀπήντησεν εὐχαριστῶν.

Ἡ Κοινότης Πλατανοβούσεως - Δράμας παρεχώρησε πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. διὰ καλλιέργειαν ἱκανὰς ἐκτάσεις, ὡς καὶ σπόρους μπιζελίων, φακῆς, ρεθυθίων κ. ἄ. καθὼς καὶ ἀρκετὴν ποσότητα γεωμῆλων πρὸς φύτευσιν.

Ο Κ. Ε. Ν. ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Τὴν Δευτέραν τὸ ἀπόγευμα ἐπέστρεψεν ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως ὅπου ὡς ἀναγράφομεν ἀνωτέρω ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τῶν Ἀθλητικῶν Ἀγώνων τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος.

ΔΩΡΕΑΙ

Ἡ Ε.Ο.Ν. Ἀνωγείων (1η Ἀνεξάρτητος Τετραρχία) προσέφερε διὰ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακανίας δραχμὰς χιλίας πεντακοσίας (1.500) ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Τὴν περασμένην Πέμπτην συνήλθον εἰς κοινὴν σύσκεψιν οἱ Διευθυνταὶ τῶν III Γραφείων τῆς Δ.Α.Σ. μετὰ τοῦ Γεν. Ἐπὶ τοῦ καὶ Διευθυντοῦ τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Κατ' αὐτὴν συνεζητήθησαν θέματα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος καὶ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῶν γραφείων συγκρότησιν, δεδομένου ὅτι ἡ προχθεσινὴ σύσκεψις ἦτο ἡ πρώτη τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1939-1940.

Ὁμὰς τῆς Δ.Α.Σ. πρόκειται νὰ μεταθῇ εἰς Τρίπολιν προκειμένου νὰ συναντηθῇ εἰς ἀγῶνας στίβου μετὰ τῶν ὁμάδων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀττικοβοιωτίας, Λακωνίας, Ἡλείας, Ἀχαΐας καὶ Ἀργολικορινθίας.

Κατὰ τὴν προχθεσινὴν ἐβδομαδιαίαν συγκέντρωσιν τῆς Ὑποδιοικήσεως Σ.Ε.Ρ. ὡμίλησε πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας ὁ Διοικητὴς τῆς Δ.Α.Σ. τονίσας ἰδιαίτερως τὴν σπουδαιότητα τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐργοδότη τοῦ εἰς τὴν καταβαλλομένην ἐθνικὴν προσπάθειαν.

Τὴν περασμένην Δευτέραν παρισταμένων τοῦ Διοικητοῦ τῆς Δ.Α.Σ. καὶ πολυαριθμῶν Φαλαγγιτῶν ἐγένετο ἡ ἐναρξιν τῶν ἀγώνων ζατρικίου μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Σ.Ε.Ρ. εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως.

Σημειούμεν ἰδιαίτερως τὴν προσέλευσιν πολλῶν φίλων τοῦ ζατρικίου ἐξ ὅλων τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς Δ.Α.Σ. διὰ νὰ παρακολουθήσουν τοὺς εἰς τὴν Σ.Ε.Ρ. τελουμένους ἀγῶνας.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Παντείου παρατηρεῖται ζωηροτάτη κίνησις ἐπὶ τῇ ἐναρξιν τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἐγένοντο δύο συγκεντρώσεις εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως τοῦ ἐπιτελείου καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῆς.

Κατ' αὐτὰς ὡμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως καθορίσας ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὸ πρόγραμμα τῆς Ὑποδιοικήσεως κατὰ τοὺς προσεχέεις μῆνας.

Ὁμοίως εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Α.Σ.Ο.Ε.Ε. παρατηρεῖται ζωηροτάτη κίνησις.

Παρατηρήθησαν πολλοὶ νεαὶ ἐγγράφοι εἰς αὐτὴν.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Μετὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς ἐπανήρχισε ζωηρὰ ὅπως πάντοτε ἡ κίνησις τῶν τῆς Διοικήσεως ὅσον καὶ τῶν διαφόρων Ὑποτομέων.

Ἐκατὸν πενήτην Φαλαγγίτισσαι ἐκπαιδεύονται ὡς νοσοκόμοι.

Ἐπιτροπὴ Φαλαγγιτισσῶν παρουσιάσθη προχθὲς εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Διαδόχου καὶ ὑπέβαλε τὰς εὐχὰς τῆς Διοικήσεως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐορτῆς τῆς Α.Β.Υ. Πριγκίπισσας Σοφίας καὶ προσέφερεν ὠραιότατην ἀνθοδέσμη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ

Δ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ. Καθημερινά (Εθόσια). Δυστυχώς προσωπικά φωτογραφία δεν δημοσιεύεται. — ΣΤΕΛΙΟΝ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΝ. Πλαταιά (Χανίων). Η φωτογραφία ελήφθη και θα δημοσιευθεί εν καιρώ. — ΣΠΥΡ. ΣΑΡΑΝΤΗΝ. Ν. Περίοδος. Και η δική σας φωτογραφία θα δημοσιευθεί με την σειρά της. Δελτίον κινήσεως δημοσιεύεται.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ι. Δ. ΧΑΤΖΗΝ. — Μέτριοι το σταυρόλεξο σας. — Θ. Ν. ΣΚΑΝΔΑΜΗΝ. Αμαλιάδα. Άνεπαρκής η διασταύρωση των λέξεων. — Κ. Ν. ΚΟΥΤΡΟΥΒΙΔΗΝ. Γούβειον. Πολλά μαύρα και ελάχιστα λέξεις. Οί ασκήσεις ανεπιτυχής. — Ι. Δ. ΠΑΥΛΟΝ. Άγία Εφύμια. Θά δημοσιευθούν μερικά. — Π. Γ. ΣΙΝΟΠΟΥ. ΛΟΝ. Πύργον. Έγκρίνεται η κλίμαξ. Τα άλλα ακατάστατα. — Ν. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ. Σπάρτην. Έγκρίνεται όρισμα. — Α. Σ. ΡΟΥΒΑΝ. Κέρκυραν. Έγκρίνεται. — Δ. ΒΟ. ΣΚΙΑΝ. Κηφισία. Άνεπιτυχής. Μη γράφετε από τις δύο όψεις του χαρτιού. — Ε. ΣΩΤΗΡΙΟΥ. Δράμα. Έγκρίνεται. — ΗΡ. Σ. ΚΟΚΚΑΛΗΝ. Παλ. Φάληρον. Άνεπιτυχής. — Κ. Ν. ΣΤΕΦΑΝΗΝ. Λάρισα. Απορρίπτονται οι ασκήσεις. — ΝΤ. ΑΡΤΕΛΑΡΗ. Έλληνικό.

την προαγωγήν και ανάπτυξιν της κτηνοτροφίας, πτηνοτροφίας, κονικλοτροφίας, σπρωτοτροφίας, μελισσοκομίας και των λοιπών κλάδων της οικιακής οικονομίας.

Οί Φαλαγγίται και Σκαπανείς μετ' εξαίρετικού ενθουσιασμού και έθνικης υπερηφανείας παρηκολούθησαν τους ήγήμενους αυτών και ύπεσέθησαν ότι θα έργασθούν με όλως των τας δυνάμεις διά την επιτυχίαν του έν λόγω έθνικου σκοπού, έν αυτός ό Έθνικός Κυβερνήτης διεκήρυξε πρός όλους τους Έλληνας, ίδια όμως πρός τά μέλη της Ε. Ο. Ν. ίνα τόν φέρουν εις άξιον πέρας.

Τήν προπαρελθούσαν Κυριακήν έν τη έδρα της 281ης έπεδόθη εις την καλλιέργειαν της πρό του 10ου Δημοτικού Σχολείου άκαλλιέργητου έκτάσεως, άρχης γενομένης υπό του Περιφερειακού Διοικητού, του Υποδιοικητού και των λοιπών βαθμοφόρων.

Έξ άλλου όπασα ή δύναμις των ύπ' άριθ. 243 και 281 Φαλαγγων Υποδιοικήσεως Δράμας συνεκεντρώθη εις τό ένταυθα Νέον Στάδιον όπου εξέτέλεσεν επιτυχώς, παρουσία του Περ. Διοικητού, του Διοικητού της Υποδιοικήσεως Δράμας και των άνωτέρω βαθμοφόρων, ασκήσεις πυκνής τάξεως και μετασχηματισμών.

Μετά τό πέρας των ασκήσεων και παρελάσεων τά τμήματα παρήλασαν διά των κεντρικών οδών της πόλεως με την Φιλαρμονικήν της Υποδιοικήσεως Δράμας, γεγόμενα άντικείμενον ένθουσιωδών έκδηλώσεων έκ μέρους του παρακολουθούντος πλήθους.

ΠΛΑΤΑΝΟΒΡΥΣΗ (Δράμας). — Τήν προπαρελθούσαν Κυριακήν έγινετο έν τώ συνήθει τόπω συγκεντρώσεως των μελών της Ε. Ο. Ν. του 2ου τάγματος της 245ης Φάλαγγος Παρανεστίου ή υπό της διοικήσεως του τάγματος οργανωθείσα διάλεξις «Περί έντατικής καλλιέργειας της γής», καθ' ήν παρέστησαν πλην των μελών της Ε. Ο. Ν. και οι κάτωθι της Κοινότητος.

ΓΥΘΕΙΟΝ. — Τακτικώς οι Σχηματισμοί του Γυθείου συγκεντρώνονται και είτε άκούουν διαφόρους όμιλίας των ήγητόρων των είτε έπιδίδονται εις την κολύμβησιν και τόν άθλητισμόν.

Άπό τας όμιλίας σημειωμένον δύο, τας σπουδαιότερας αυτής της έβδομάδος. Μίαν καθ' ήν όμίλησεν ό Διοικητής της Φάλαγγος με θέμα: «Αί ύποχρεώσεις των Φαλαγγιτών και Σκαπανέων πρός την Όργάνωσιν και την Πατρίδα» και έτέραν την του συνεργάτου της Ε. Ο. Ν. Λακωνίας κ. Ν. Λουμάκου, ήτις έγινετο εις τόν χώρον του άρχαίου θεάτρου της πόλεως με θέμα: «Ό άνταγωνισμός άρχαίας Σπάρτης και Άθηνών και παραλληλισμός της Ε. Ο. Ν. πρός τους νέους της άρχαίας Σπάρτης».

ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ. — Τακτικά αι συγκεντρώσεις του

Άνεπιτυχής εις σχήμα. Στείλτε ένα κανονικό σταυρόλεξο. — Θ. Η. ΜΠΑΛΑΝΟΝ, Μουζάκι. Πρώτον δεν είναι σχεδιασμένον με σινική μελανή. Δεύτερον έχει ανεπιτυχής λέξεις (αμπάριον, Παγγράτι κλπ.). — Α. Γ. ΒΑΤΙΔΗΝ. Έλευσία. Θά δημοσιευθούν μερικά. — Δ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ. Έγγραμμεν επανειλημμένως ότι τά σταυρόλεξα δεν πρέπει να χωρίζονται σε άλλα μικρότερα. — Τ. ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ, Γρεβενά. Έγκρίνονται. — ΧΡ. Δ. ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ. Δυστυχώς όχι άπολύτως επιτυχής. — Π. ΣΓΟΥΡΕΑΝ, Καρδαμύλη. Έγκρίνονται μερικά. — Ε. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ. Αι λέξεις των σταυρόλεξων πρέπει να διασταυρώνονται μεταξύ τους, πράγμα που δεν γίνεται στο δικό σας. Να μη αναγράφετε και από τις δύο όψεις του χαρτιού. — Δ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΟΝ, Μακράκωμην. Έγκρίνονται. — ΧΡ. Δ. ΕΜΜ. Α. ΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ, Ένταθα. Πιθανόν να δημοσιευθεί τό σταυρόλεξο. — ΕΛΙΣ. ΚΙΣ, Καλάμας. Απορρίπτονται. (Τό σταυρόλεξο δεν πρέπει να χωρίζεται σε άλλα μικρότερα). — ΜΙΧ. Μ. ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ. Άμυρά. Δεν παρουσιάζει ένδιαφέρον τό λαβύρινθος σας. Τα σταυρόλεξα απορρίπτονται (γιατί τά χωρίζετε σε μικρότερα, μη διασταυρώνετε τας λέξεις των). — Μ. Γ. ΜΙΛΙΟΝ, Λαύκα. Έγκρίνεται τό πρόβλημα σας, υπό την προϋπόθεσιν ότι ή γκαμηλοπαρδαλις θά γίνη καμηλοπαρδαλις. — Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΙΔΗΝ, Θεσσαλονίκη. Καλό τό σταυρόλεξο σας, αλλά ή διασταύρωσι των γραμμάτων άνεπαρκής. — Σ. Μ. ΚΟΥΤΑΒΑΝ, Πειραιά. Η έξήγησις του παιχνιδιού σας είναι αυτή τη φορά σαφής, αλλά για να δημοσιευθεί τό παιχνίδι, πρέπει να είναι σχεδιασμένα με σινική μελανή τά σπρίτα. — Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ, Γρεβενά. Και άπολύτως επι-

τυχή να ήσαν τά σταυρόλεξα σας, δεν θά δημοσιεύοντο, έφ' όσον τά σχήματα (άμφορεύς, κύων) δεν είναι σχεδιασμένα με σινική μελανή. Τα άλλα έγκρίνονται. — Β. ΠΛΑΤΗΝ, Ένταθα. Τα εικονογραφημένα σταυρόλεξα δεν πρέπει να έχουν και άλλα μαύρα τετραγωνίδια. — Χ. ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΣ ΤΟΜΟΥ, Ν. Μάδυτον. Όχι άπολύτως επιτυχής αι λέξεις του σταυρόλεξου σας (Στάρ, Άσθος κλπ.). — Π. ΓΙΑΝΝΑΚΗΝ, Σ. Ι. ΙΩΣΗΦΙΔΗΝ, Ένταθα. Α. Ν. ΚΟΡΜΟΝΗΝ (.), Δράμαν, Σ. ΑΥΤΙΑΝ, Πειραιά, Ε. Ν. ΑΡΜΑΝΕΖΑΝ, Άπορρίπτονται. — Π. Κ. ΚΑΡΑΤΖΑΝ, Πειραιά. Καλό τό δικτυωτόν, αλλά έχει δύσκολες λέξεις. — Γ. Γ. ΠΑΠΠΑΝ, Ίωάννινα. Έν πρώτοις ύστερείτε εις την εφαρμογήν των ύποδείξεων μας, αφού γράφετε και από τις δύο όψεις του χαρτιού. Τό σταυρόλεξο σας έχει ελάχιστας ατέλειες (άτε, ρεις). Τό δεύτερο πάντως έχει λίγες λέξεις. Τα αινίγματα γνωστά. — Α. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΝ, Θεσσαλονίκη. Όραιότατο τό σταυρόλεξο σας (σχήμα Ε. Ο. Ν.), αλλά θά δημοσιευθεί μόνον άν τό στείλετε σχεδιασμένο προσεκτικά με σινική μελανή. Τό άλλο έγκρίνεται. Γ. Α. Μ. ΧΟΥΣΙΑΔΟΥ, Θεσσαλονίκη. Θά προτιμούσαμε ένα τετράγωνο σταυρόλεξο. Τό άποσταλέν πάντως είναι καλό. — Σ. Α. ΠΟΛΑΝ. Περιμένουμε και τις λύσεις των ασκήσεών σας.

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΜΑΣ

Η συνέχεια του άναγνώσματος «Χωρίς Οικογένεια», λόγω πληθώρας ύλης, αναβάλλεται εις τό προσεχές.

Σχηματισμού τούτου. Μεγάλως συμβάλλουν και προσφέρουν εις τόν Σχηματισμόν οι έξ Άθηνών άφιχθέντες σπουδαστάι λόγω των διακοπών, οι άνήκοντες εις την Δ. Α. Σ. Ούτω πρό ήμερών έγινετο όμιλία υπό του σπουδαστού Άνωτάτης Έμπορικής Σχολής Γεώργ. Β. Μουσταφελού. Πρό ήμερών επίσης διά την ψυχαγωγίαν των μελών άφ' ένός και των κατοίκων άφ' έτέρου έδόθη υπό του Σχηματισμού τούτου θεατρική παράστασις με έργον πατριωτικόν, της όποιας αι εισπραξεις θά διατεθούν διά στολάς άπόρων μελών της Ε. Ο. Ν.

ΚΑΣΤΑΝΙΑ. — Τήν παρελθούσαν Κυριακήν έγινετο μετά πάσης έπισημότητος ή όρκωμοσία νέου Τάγματος Φαλαγγιτών εις Καστανίαν Λακωνίας.

Εις την τελετήν παρέστησαν ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σπάρτης κ. Διονύσιος, ό Νομάρχης κ. Π. Παπαγιαννάκος ως Γενικός Έπόπτης της Ε. Ο. Ν., ό Δήμαρχος Σπάρτης, ό Περιφερειακός Διοικητής κ. Παπαηλιού μετά του έπιτελείου του, αι λοιπαί Άρχαί και πλήθος κόσμου.

Μετά τόν άγιασμόν, όστις έψάλη υπό του Σεβασμιωτάτου, βοηθουμένου υπό δεκάδος Ιερέων, όμίλησαν κατά σειράν ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, ό Νομάρχης και ό Περιφερειακός Διοικητής, τονίσαντες την ύψηλήν άποστολήν της Ε. Ο. Ν. και την Ιεράν σημασίαν του δοθέντος όρκου των Φαλαγγιτών.

ΑΡΝΑ. — Τακτικά αι συγκεντρώσεις του Σχηματισμού τούτου, έν αϊς λαμβάνουν χώραν διάφοροι όμιλίας επί διαφόρων θεμάτων. Κατά την διαρρεύσαν ένδοξο μάδα έγινετο όμιλία υπό Φαλαγγίτου παρακολουθήσαντος μαθήματα εις μεταβατικόν σχολείον έμβολιασμού με θέμα: «Ό έμβολιασμός των άγρίων δένδρων». Ταύτην παρηκολούθησαν έκτός των μελών και άπαντες σχεδόν οι κάτοικοι του χωριού και δι' οι γεωργοί και κτηματíαι.

Εις Πάνισταν έγινετο όμιλία με θέμα γεωργικόν υπό του γεωπόνου Κοκκορού: «Περί έμβολιασμού των φυσιτικών», την όποιαν παρηκολούθησαν τά μέλη και πλείστοι των κατοίκων του χωριού.

ΚΡΟΚΕΑΙ. — Έξαιρετικήν κίνησιν παρουσίασεν ό Σχηματισμός Ε. Ο. Ν. Ούτω πρό τινων ήμερών όμίλησεν ό έδω εύρισκόμενος καθηγητής της φιλολογίας παρά τώ γυμνασίω Γυθείου κ. Γεώργιος Βουκίδης παρουσία άπάντων των μελών της Ε. Ο. Ν. Άρρένων και Θηλέων ως και πλείστων έκ των κατοίκων της κομποπόλεως με θέμα: «Οί ήρωϊσμοί και τά κατορθώματα των ένδόξων προγόνων μας».

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ Α. Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡΧ. 100.000.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: ΕΡΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝ ΠΑΤΗΣΙΟΙΣ, ΜΕΤΑΞΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ, ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΑ ΤΗΝ Ν. ΙΩΝΙΑΝ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 13, 13^α

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ & ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ: 80-851 & 80-852, ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: 30-394

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Έσωτερικού από δραχ. 1 έως 100.000.—

Έξωτερικού " " 1 " 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετών Δραχ. 3.760.000.000.—

Πās κάτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου δύναται να ενεργή καταθέσεις και αναλήψεις εις όλα τα Ταχυδρομεία του Κράτους και δι' όλων των αγορικών διανομέων.—Οί τόκοι των άποταμιευομένων ποσών κεφαλαί ποιοούνται κατ' έτος και άνατοκίζονται.—Τό 1/3 του άνωτάτου όρίου των καταθέσεων, ήτοι δραχ. 33.500, δεν κατάσχονται εις ούδεμίαν περίπτωση.—Διά την διευκόλυνσιν της οικονομίας και της άποταμιεύσεως, τό Ταχυδρομικόν Ταμειυτηριον διαθέτει ειδικούς καλλιτεχνικούς κουμπαραδες, πωλουμένους εις όλα τα Ταχυδρομικά Γραφεία του Κράτους.—Όταν έχετε ένα κουμπαρα δύνασθε να εξυπηρετήσετε κατά τόν καλλίτερον τρόπον τας οικονομίας σας, διότι συνηθίζετε εύκολώτερα, στην άποταμίευσιν.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ Α. Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝ ΟΦΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Λειτουργεί συνεχώς από της 9ης π. μ. μέχρι της 7ης μ. μ.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΕΣ ΟΡΟΙ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: Κολοκοτρώνη 13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: Στοά Σπυρομήλιου (Μέγαρον Μ.Τ.Σ.)
Λεωφόρος Άλεξάνδρου και Σπυριδώνος Τρικούπη

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:

ΖΩΗΣ, ΠΥΡΟΣ, ΘΑΛΑΣΣΗΣ, ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ από τά Γραφεία μας ή από τόν εις την πόλιν σας Πράκτορά μας να σας αναπτύξουν πάντα συνδυασμόν ασφάλειας.

ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ, όπερ διακανονίζει ταχέως και άπ' εύθείας πάσαν ζημίαν σας.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ εξυπηρετείτε την Έθνικήν Οικονομίαν και τά ίδια σας συμφέροντα.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Άθήνα, Κολοκοτρώνη 13.
Τηλ. 21-144, 29-331.

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 22-721, 30-601, 30-602

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ. Προστασία παραγωγής και έμπορίας της κορινθιακής σταφίδος.— Βελτίωσις της ποιότητος. Κοινή έναποθήκευσις της σταφίδος.— Οίνοποιήσις χλωράς σταφίδος.— Διαφήμισις της σταφίδος εις τό Έξωτερικόν και τό Έσωτερικόν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ. Ό πλέον εύθηνός, υγιεινός και εύγευστος ξηρός καρπός της παγκοσμίου γεωργικής παραγωγής.— Είναι πλουσιωτάτη εις σάκχαρον και βιταμίνας.— Έχει μεγίστην θερμαντικήν δύναμιν.— Περιέχει μαγνήσιον ένδεικνύόμενον κατά του καρκίνου, αλκαλικάς ούσιας ώφελίμους εις τό αίμα, σίδηρον, άλατα κλπ. ώφέλιμα εις τόν οργανισμόν του ανθρώπου.

Τρώγοντες κορινθιακήν σταφίδα εξασφαλίζετε την υγείαν σας, έχετε οικονομίαν και ένισχύετε την έθνικήν μας οικονομίαν.

Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

